

Kallelse till sammanträde med Kommunstyrelsens arbetsutskott

Datum och tid: 2022-11-22, klockan 09:00

Plats: Emanuel Möller

Förhinder anmäls till Christina Nilsson, christina.nilsson3@eslov.se, 0413-62124

Ordförande

Johan Andersson (S)

1. Val av protokolljusterare

2. Årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet 2022 Kommunledningskontoret (KS.2022.0490) *09:05*

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut; Årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet 2022 för KKK
- Checklista för det systematiska arbetsmiljöarbetet för KKK 2022
- Rapport från årligt uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet KKK 2022

3. Förslag att utse vinnare i markanvisningstävling för Sibbarp 2:39 (KS.2021.0470) *Alice Petersson (Dragning) 09:10*

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut; Förslag att utse vinnare i markanvisningstävling för Sibbarp 2:39
- Borttagen på grund av sekretess
- Borttagen på grund av sekretess
- Borttagen på grund av sekretess

4. Lokalisering av nytt demensboende i Eslövs tätort (KS.2022.0225) *Matilda Sjöo och Cecilia Erlandsson (tillgängliga för frågor) 09:20*

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut; Lokalisering av nytt demensboende i Eslövs tätort
- Uppdaterat lokaliseringsunderlag för framtida demensboende
- Konsekvensanalys vid försenat demensboende
- Vård- och omsorgsnämndens beslut § 16, 2022 Inriktningsbeslut

5. Information om medverkan i Cleancon II (KS.2022.0428) *Katarina Borgstrand (tillgänglig för frågor)*

09:25

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut; Information om medverkan i Cleancon II

6. Beslut om deltagande i SKR nätverk för medborgarbudget (KS.2022.0389)

Katarina Borgstrand
(tillgänglig för frågor)
09:30

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut; Beslut om deltagande i SKR nätverk för medborgarbudget
- Inbjudan. Medborgarbudget för demokratisk och lokal utveckling

7. Avyttring av Krafringen Service AB, helägt dotterbolag till Krafringen Energi AB (KS.2022.0406)

Jan Tingecz (Dragning)
09:35

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut; Avyttring av Krafringen Service AB, helägt dotterbolag till Krafringen Energi AB
- Krafringen AB styrelsens begäran om särskilt ställningstagande
- Nationell riskberedskapsplan för Sveriges elförsörjning
- Bilaga till granskningsrapport för Krafringen AB och Krafringen Energi AB som finns i den Finansiella rapporten för Krafringen Energi AB, för räkenskapsåret 2021-01-01 - 2021-12-31
- Kommunstyrelsens beslut § 221, 2022 Avyttring av Krafringen Service AB, helägt dotterbolag till Krafringen Energi AB

8. Igångsättningstillstånd för förskolan Vitsippan (tidigare Nya Skogsglantan) (KS.2022.0473)

Jan Tingecz (tillgänglig för frågor) 09:55

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut; Igångsättningstillstånd för förskolan Vitsippan
- Servicenämndens beslut § 107, 2022 Igångsättningstillstånd för förskolan Vitsippan (tidigare Nya Skogsglantan)
- Redovisning av budget för byggherrekostnader 2022-09-28.
- Entreprenadnyckel koncept D
- Beräkning av preliminär hyreskostnad 2022-10-05
- Kommunfullmäktiges beslut § 96, 2022 Delårsbokslut per 2022-08-31 för Eslövs kommun

9. Åtgärdsplan investeringar budget 2023 plan 2024-2027 (KS.2022.0390) Jan Tingecz 10:00

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut; Åtgärdsplan investeringar budget 2023 plan 2024-2027
- Kommunstyrelsens beslut § 176, 2022 Framställning av kommunens ekonomiska läge inför 2023 samt beställning av analys av kommunens ekonomiska situation

**Årlig uppföljning av det systematiska
arbetsmiljöarbetet 2022
Kommunledningskontoret**

2

KS.2022.0490

2022-11-04

Sandra Eriksson

+460702464769

sandra.eriksson@eslov.se

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet 2022 för Kik

Ärendebeskrivning

Varje nämnd genomför en uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet en gång per år. Syftet med den årliga uppföljningen är att säkerställa att arbetsmiljöarbetet bedrivs enligt policy för arbetsmiljö och hälsa, föreskriften AFS 2001:1 Systematiskt arbetsmiljöarbete samt för att uppnå förbättringar i arbetsmiljöarbetet. Rutinen följer upp arbetsmiljöarbetet och kontrollerar att exempelvis skyddsronder genomförs och andra skyldigheter på arbetsmiljöområdet följs i syfte att upprätthålla en god arbetsmiljö. Resultatet av uppföljningen ska sedan ligga som grund för kontinuerliga förbättringar av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Respektive nämnds uppföljningar ligger till grund för den kommungemensamma uppföljningen.

Beslutsunderlag

Rapport från årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet,
kommunstyrelsens förvaltning
Checklista årlig uppföljning SAM

Beredning

Checklistan för årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet inom kommunstyrelsens förvaltning har genomfört tillsammans inom ramen för förvaltningsövergripande samverkan, Fösam.

Genomgången visar att det systematiska arbetsmiljöarbetet fungerar mycket väl över lag. Åtgärder som kommer vidtas är att uppdaterade riktlinjer för årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet samt årlig genomgång av för arbetet aktuella arbetsmiljöföreskrifter och rehabiliteringsriktlinjer kommer informeras om på APT. Även arbetsmiljödelegationer kommer att ses över.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott godkänner den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Beslutet skickas till

HR-avdelningen

Eva Hallberg
Kommundirektör

Karl Lundberg
HR-chef

GENOMFÖRANDE☐ Utförd

Klara rader: 54/54

Klara åtgärder: 0/4

Ansvarig: Sandra Eriksson

Datum: 2022-10-31 Enhet: Kommunledningskontoret

Deltagare: Helena Nilsson, Sandra Eriksson

Övriga deltagare: Maria Beckman, Karl Lundberg, Patrik Linder, Marie Carlberg, Susanna Karlsson, Jan Tingecz,

ÅRLIG UPPFÖLJNING AV DET SYSTEMATISKA ARBETSMILJÖARBETET

Länkat dokument: AFS 2001:1, Systematiskt arbetsmiljöarbete

Beskrivning av eller instruktioner för mallen: Besvara frågorna med ja eller nej, se definitioner nedan:

Ja: frågan behöver inte åtgärdas

Nej: frågan behöver åtgärdas snarast (för att lägga till åtgärder trycker du på symbolen för skriftnyckel).

Om du inte kan besvara fråga kryssa i N/A (ej relevant)

Frågorna som besvaras med nej ska kommenteras.

Syftet med den årliga uppföljningen(arbetsmiljörevision) är att undersöka om arbetsmiljöarbetet bedrivs enligt föreskriften om systematiskt arbetsmiljöarbete, AFS 2001:1. Med hänvisning till respektive paragraf ska frågorna besvaras.

I den årliga uppföljningen inkluderas även frågor som berör Diskrimineringslagen 2008:567, 3 kap aktiva åtgärder. Frågor som berör aktiva åtgärder är i sista avsnittet.

Arbetsledare tillsammans med skyddsombud/arbetsplatsombud/elevskyddsombud, samt eventuellt några medarbetare besvarar frågorna tillsammans.

(Framtagen på kommunledningskontoret 2014-07-01, senast reviderat 2019-08-27)

Nr	Fråga	Ja/nej	N/A	Kommentar/ge exempel
	3 § Det systematiska arbetsmiljöarbetet skall ingå som en naturlig del i den dagliga verksamheten. Det skall omfatta alla fysiska, psykologiska och sociala förhållanden som har betydelse för arbetsmiljön.		☐	
1	Finns arbetsmiljöfaktorerna med när beslut ska fattas och åtgärder vidtas i det vardagliga arbetet?	Ja	☐	
2	Hanteras såväl fysiska som psykologiska arbetsmiljöförhållanden i verksamheten?	Ja	☐	
3	Finns mål för den organisatoriska och sociala arbetsmiljön?	Ja	☐	
4	Är målen kända i verksamheten?	Ja	☐	
5	Tas hänsyn till att arbetstidens förläggning kan inverka på medarbetarnas hälsa vid planering av arbetet?	Ja	☐	

Nr	Fråga	Ja/nej	N/A	Kommentar/ge exempel		
	4 § Arbetsgivaren ska ge arbetstagarna, skyddsombuden och elevskyddsombuden möjlighet att medverka i det systematiska arbetsmiljöarbetet.		☐	9 (135)		
6	Ges arbetstagarna och skyddsombuden möjlighet att medverka i arbetsmiljöarbetet?	Ja	☐			
7	Ges elevskyddsombuden möjlighet att medverka i arbetsmiljöarbetet?		☒			
8	Har skyddsombudet tillräcklig arbetsmiljöutbildning för sitt uppdrag?	Ja	☐			
9	Finns det en fungerande samverkansgrupp som behandlar arbetsmiljöfrågorna? (Fösam/Losam)	Ja	☐			
10	Är samverkansgruppens arbetssätt och uppgifter klart uttalade?	Ja	☐			
11	Deltar samverkansgruppen aktivt i förändrings – och utvecklingsarbete?	Ja	☐			
12	Genomförs regelbundna arbetsplatsträffar?	Ja	☐			
13	Diskuteras systematiskt arbetsmiljöarbete på arbetsplatsträffarna?	Ja	☐			
14	Genomförs årliga utvecklingssamtal?	Ja	☐			
15	Genomförs utvecklingssamtalen tillfredsställande?	Ja	☐			
	5 § Det skall finnas en arbetsmiljöpolicy som beskriver hur arbetsförhållandena i arbetsgivarens verksamhet skall vara för att ohälsa och olycksfall i arbetet skall förebyggas och en tillfredsställande arbetsmiljö uppnås. Det skall finnas rutiner som beskriver hur det systematiska arbetsmiljöarbetet skall gå till. Arbetsmiljöpolicy och rutinerna skall dokumenteras skriftligt om det finns minst tio arbetstagare i verksamheten.		☐			
16	Har all personal fått information om arbetsmiljöpolicy?	Ja	☐			
17	Finns skriftliga rutiner för det systematiska arbetsmiljöarbetet?	Ja	☐			
18	Är rutinerna kända på arbetsplatsen?	Nej	☐	Nya rutiner har antagits.		
Åtgärd						
Nr	Åtgärdsrubrik	Åtgärd	Utförare	Åtgärdssteg	Åtgärdstyp	Klardatum:
1	Information kring nya SAM-rutiner	Information görs på APT.	Eriksson, Sandra KLK chefer		Planerad	2023-01-31 Klar ☐
19	Säkerställs det att rutinerna följs i vardagsarbetet?	Ja	☐			
20	Är riktlinjerna för rehabilitering kända på arbetsplatsen?	Nej	☐		tag upp rutiner	
Åtgärd						
Nr	Åtgärdsrubrik	Åtgärd	Utförare	Åtgärdssteg	Åtgärdstyp	Klardatum:
2	Informera om rutiner	Information görs på APT.	Eriksson, Sandra KLK chefer		Planerad	2023-01-31 Klar ☐

Nr	Fråga	Ja/nej	N/A	Kommentar/ge exempel
	6 § Arbetsgivaren skall fördela uppgifterna i verksamheten på ett sådant sätt att en eller flera chefer, arbetsledare eller arbetstagare får i uppgift att verka för att risker i arbetet förebyggs och en tillfredsställande arbetsmiljö uppnås. Arbetsgivaren skall se till att de som får dessa uppgifter är tillräckligt många och har de befogenheter och resurser som behövs. Arbetsgivaren skall också se till att de har tillräckliga kunskaper om • regler som har betydelse för arbetsmiljön, • fysiska, psykologiska och sociala förhållanden som innebär risker för ohälsa och olycksfall, • åtgärder för att förebygga ohälsa och olycksfall samt • arbetsförhållanden som främjar en tillfredsställande arbetsmiljö. Arbetsgivaren skall se till att de som får uppgifterna skall ha tillräcklig kompetens för att bedriva ett väl fungerande systematiskt arbetsmiljöarbete. Uppgiftsfördelningen skall dokumenteras skriftligt om det finns mer än tio arbetstagare i verksamheten.		☐	10 (135)
21	Finns skriftlig fördelning av arbetsmiljöuppgifter, befogenheter och resurser?	Nej	☐	Kolla om och vilka som skrivit under arbetsmiljödelegation på KLK.

Åtgärd

Nr	Åtgärdsrubrik	Åtgärd	Utförare	Åtgärdssteg	Åtgärdstyp	Klardatum:
3	Arbetsmiljödelegationer	Kolla om och vilka som skrivit under arbetsmiljödelegation på KLK.	Eriksson, Sandra		Planerad	2022-11-30 Klar ☐

22	Säkerställs det att fördelade uppgifter utförs?	Ja	☐	
23	Kan balans mellan uppgifter, befogenheter och resurser upprätthållas?	Ja	☐	
24	Finns rutiner för returnering av en arbetsmiljöuppgift?	Ja	☐	
25	Har chefer och arbetsledare tillräcklig arbetsmiljöutbildning för sitt uppdrag?	Ja	☐	
26	Har chefen kunskaper i hur man förebygger och hanterar ohälsosam arbetsbelastning?	Ja	☐	
27	Har chefen kunskaper i hur man förebygger och hanterar kränkande särbehandling?	Ja	☐	
	7 § Arbetsgivaren skall se till att arbetstagarnas kunskaper om arbetet och riskerna är tillräckliga för att ohälsa och olycksfall skall förebyggas och en tillfredsställande arbetsmiljö uppnås. När riskerna i arbetet är allvarliga skall det finnas skriftliga instruktioner för arbetet. AFS 2018:4 13 § Arbetsgivaren ska se till att arbetstagare, som kan riskera att komma i kontakt med kroppsvätskor från människor, får särskild utbildning om de smittrisker som kan förekomma i verksamheten.		☐	
28	Får nyanställda, inhyrd personal och personal med nya arbetsuppgifter en bra introduktion där arbetsmiljö ingår?	Ja	☐	
29	Vet alla anställda vilka risker som förekommer i deras arbete?	Ja	☐	

Nr	Fråga	Ja/nej	N/A	Kommentar/ge exempel
30	Finns skriftliga instruktioner för riskfyllda arbetsuppgifter?	Ja	☐	11 (135)
31	Säkerställs det att dessa instruktioner följs?	Ja	☐	
32	Har arbetstagarna information om gällande föreskrifter för sitt arbete?	Ja	☐	Uppfräschning av information kring aktuella AFSar.

Åtgärd

Nr	Åtgärdsrubrik	Åtgärd	Utförare	Åtgärdssteg	Åtgärdstyp	Klardatum:
4	Uppfräschning av information kring aktuella AFSar.	Uppfräschning av information kring aktuella AFSar på info-möte	Eriksson, Sandra Malin Fremling		Planerad	2023-01-31 Klar ☐

	8 § Arbetsgivaren skall regelbundet undersöka arbetsförhållandena och bedöma riskerna för att någon kan komma att drabbas av ohälsa eller olycksfall i arbetet. När ändringar i verksamheten planeras, skall arbetsgivaren bedöma om ändringarna medför risker för ohälsa eller olycksfall som kan behöva åtgärdas. Riskbedömningen skall dokumenteras skriftligt. I riskbedömningen skall anges vilka risker som finns och om de är allvarliga eller inte.		☐	
33	Undersöks, bedöms och åtgärdas risker fortlöpande både vad gäller den fysiska och den psykiska och sociala arbetsmiljön?	Ja	☐	
34	Dokumenteras riskbedömningarna?	Ja	☐	
35	Hanteras riskbedömningarna inom ramen för samverkansavtalet? (Fösam/Losam)	Ja	☐	
36	Undersöks, bedöms och åtgärdas risker vid planering av och beslut om exempel ny eller ändrad verksamhet?	Ja	☐	
	9 § Om någon arbetstagare råkar ut för ohälsa eller olycksfall i arbetet och om något allvarligt tillbud inträffar i arbetet, skall arbetsgivaren utreda orsakerna så att risker för ohälsa och olycksfall kan förebyggas i fortsättningen.		☐	
37	Finns det rutiner för tillbudshantering?	Ja	☐	
38	Säkerställs det att de följs?	Ja	☐	
39	Utreds ohälsa, olycksfall och allvarliga tillbud?	Ja	☐	
40	Följs ohälsa, olycksfall och allvarliga tillbud upp?	Ja	☐	
41	Hanteras kunskap om de tillbud och olycksfall som förekommer inom ramen för samverkansavtalet? (Fösam/Losam)	Ja	☐	
42	Görs en skriftlig sammanställning av tillbud och olycksfall på arbetsplatsen?	Ja	☐	
43	Görs en regelbunden uppföljning av sjukfrånvaron på arbetsplatsen?	Ja	☐	

Nr	Fråga	Ja/nej	N/A	Kommentar/ge exempel
	10 § Arbetsgivaren skall omedelbart eller så snart det är praktiskt möjligt genomföra de åtgärder som behövs för att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet. Arbetsgivaren skall också vidta de åtgärder som i övrigt behövs för att uppnå en tillfredsställande arbetsmiljö. Åtgärder som inte genomförs omedelbart skall föras in i en skriftlig handlingsplan. I planen skall anges när åtgärderna skall vara genomförda och vem som skall se till att de genomförs. Genomförda åtgärder skall kontrolleras.		☐	12 (135)
44	Finns det skriftliga handlingsplaner för de åtgärder som inte kan genomföras direkt?	Ja	☐	
45	Följs åtgärderna i handlingsplanen upp systematiskt?	Ja	☐	
46	Kontrolleras och utvärderas genomförda åtgärder?	Ja	☐	
	12 § När kompetensen inom den egna verksamheten inte räcker för det systematiska arbetsmiljöarbetet eller för arbetet med arbetsanpassning och rehabilitering, skall arbetsgivaren anlita företagshälsovård eller motsvarande sakkunnig hjälp utifrån. När företagshälsovård eller motsvarande sakkunnig hjälp anlitas skall den vara av tillräcklig omfattning samt ha tillräcklig kompetens och tillräckliga resurser för detta arbete.		☐	
47	Används företagshälsovården och HR-funktionen i arbetsmiljöärenden?	Ja	☐	
48	Fungerar kontakten med företagshälsovården tillfredsställande?	Ja	☐	
49	Finns det tillräckliga resurser för att hantera arbetsmiljöärenden? (Om nej, motivera)	Ja	☐	
	Diskrimineringslagen 3 kap Aktiva åtgärder 1 § I led med det systematiska arbetsmiljöarbetet ska arbetsgivaren undersöka, analysera, vidta åtgärder, följa upp och utvärdera arbetsförhållanden utifrån samtliga diskrimineringsgrunder. Arbetsgivaren är enligt diskrimineringslagen 2008:567 skyldig att bedriva ett aktivt arbete för att motverka diskriminering och verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett diskrimineringsgrund. Ingen får missgynnas av arbetsförhållanden på grund av någon diskrimineringsgrund. Diskrimineringsgrunderna är: kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.		☐	
50	Är riktlinjerna mot kränkande särbehandling och diskriminering kända på arbetsplatsen?	Ja	☐	
51	Säkerställs det att riktlinjerna följs?	Ja	☐	
52	Undersöker, åtgärdar och följer arbetsgivaren upp de sociala och organisatoriska arbetsförhållandena på ett sådant sätt att kränkande särbehandling och diskriminering kan motverkas?	Ja	☐	

Nr	Fråga	Ja/nej	N/A	Kommentar/ge exempel
53	Dokumenteras det löpande arbetet med att motverka diskriminering och verka för lika rättigheter och möjligheter? (Till exempel genom undersökning av risker, analys, åtgärder, uppföljning och utvärdering)	Ja	☐	13 (135)
54	Sker det aktiva arbetet med att motverka diskriminering och verka för lika rättigheter och möjligheter i samverkan med arbetstagarna (i LOSAM, FÖSAM och CESAM representerade av fackliga organisationerna)?	Ja	☐	

UPPFÖLJNING

Klara rader: 54/54

Klara åtgärder: 0/4

Uppföljningsansvarig

Klar

☐

Klar den

Kommentar

Arbetsgivarrepresentant:

Skyddsombud:

2022-11-14
Sandra Eriksson
+464136212462108
christina.nilsson3@eslov.se

Rapport från årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet, Kommunstyrelsens förvaltning

Nedan redovisas paragraferna i AFS 2001:1 och diskrimineringslagen kap 3 Aktiva åtgärder § 1 tillsammans med delar av svar på årets checklista för årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Checklistan har gått igenom och besvarats i förvaltningsövergripande samverkansgrupp Fösam.

3 § Det systematiska arbetsmiljöarbetet ingår som en naturlig del i den dagliga verksamheten. Det skall omfatta alla fysiska, psykologiska och sociala förhållanden som har betydelse för arbetsmiljön.

Arbetsmiljöfaktorer finns med när beslut fattas och åtgärder vidtas i det vardagliga arbetet. Fysiska såväl som psykiska arbetsmiljöförhållanden hanteras i verksamheten. Frågor som lyfts från fackliga representanter hanteras inom samverkan.

4 § Arbetstagare, skyddsombud och i de fall elevskyddsombud finns ges möjlighet att medverka i det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Samverkan i förvaltningen är välfungerande och det systematiska arbetsmiljöarbetet fungerar på Kommunledningskontorets avdelningar.

5 § Det skall finnas en arbetsmiljöpolicy som beskriver hur arbetsförhållandena i arbetsgivarens verksamhet skall vara för att ohälsa och olycksfall i arbetet skall förebyggas och en tillfredsställande arbetsmiljö uppnås.

Förvaltningen har kända rutiner. Ny riktlinje för systematiskt arbetsmiljöarbete har antagits och kommer lyftas på APT under våren. Förvaltningen kommer också lyfta riktlinjerna för rehabilitering på APT för att säkerställa att även nyanställda tagit del av dem. I övrigt finns det mycket bra information på intranätet för den som vill veta eller har frågor.

6 § Arbetsgivaren skall fördela uppgifterna i verksamheten på ett sådant sätt att en eller flera chefer, arbetsledare eller arbetstagare får i uppgift att verka för att risker i arbetet förebyggs och en tillfredsställande arbetsmiljö uppnås. Arbetsgivaren skall se till att de som får dessa uppgifter är tillräckligt många och har de befogenheter och resurser som behövs. Arbetsgivaren skall också se till att de har tillräckliga kunskaper om

- regler som har betydelse för arbetsmiljön,*
- fysiska, psykologiska och sociala förhållanden som innebär risker för ohälsa och olycksfall,*
- åtgärder för att förebygga ohälsa och olycksfall samt*
- arbetsförhållanden som främjar en tillfredsställande arbetsmiljö.*

Arbetsgivaren skall se till att de som får uppgifterna skall ha tillräcklig kompetens för att bedriva ett väl fungerande systematiskt arbetsmiljöarbete. Uppgiftsfördelningen skall dokumenteras skriftligt om det.

Det finns en skriftlig fördelning av arbetsmiljöuppgifter och det säkerställs att uppgifterna utförs. HR tillsammans med Kommundirektör kommer se över att samtliga berörda avdelningschefer skrivit under delegation. Strukturen och arbetsmiljödelegeringarna kommer att revideras under 2023.

7 § Arbetsgivaren skall se till att arbetstagarnas kunskaper om arbetet och riskerna är tillräckliga för att ohälsa och olycksfall skall förebyggas och en tillfredsställande arbetsmiljö uppnås. När riskerna i arbetet är allvarliga skall det finnas skriftliga instruktioner för arbetet.

Det råder en enighet om att nyanställda och inhyrd personal får en bra introduktion där arbetsmiljö ingår. Det finns en dialog om risker. Aktuella Arbetsmiljöföreskrifter kommer att lyftas på APT under våren 2023.

8 § Arbetsgivaren skall regelbundet undersöka arbetsförhållandena och bedöma riskerna för att någon kan komma att drabbas av ohälsa eller olycksfall i arbetet. När ändringar i verksamheten planeras, skall arbetsgivaren bedöma om ändringarna medför risker för ohälsa eller olycksfall som kan behöva åtgärdas. Riskbedömningen skall dokumenteras

skriftligt. I riskbedömningen skall anges vilka risker som finns och om de är allvarliga eller inte.

I enlighet med rutiner för systematiskt arbetsmiljöarbete undersöks, bedöms och åtgärdas uppkomna risker fortlöpande både vad gäller den fysiska som den psykiska och sociala arbetsmiljön. Riskbedömningar dokumenteras och lyfts i samverkan. Vid omorganisationer eller förändringar i verksamheten bedöms risker genom en skriftlig riskbedömning och handlingsplan som följs upp och åtgärdas.

9 § Om någon arbetstagare råkar ut för ohälsa eller olycksfall i arbetet och om något allvarligt tillbud inträffar i arbetet, skall arbetsgivaren utreda orsakerna så att risker för ohälsa och olycksfall kan förebyggas i fortsättningen.

Alla tillbud och arbetsskador registreras i riskhanteringssystemet KIA. Förvaltningen har väl kända rutiner och allt som rapporteras följs upp.

10 § Arbetsgivaren skall omedelbart eller så snart det är praktiskt möjligt genomföra de åtgärder som behövs för att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet. Arbetsgivaren skall också vidta de åtgärder som i övrigt behövs för att uppnå en tillfredsställande arbetsmiljö. Åtgärder som inte genomförs omedelbart skall föras in i en skriftlig handlingsplan. I planen skall anges när åtgärderna skall vara genomförda och vem som skall se till att de genomförs. Genomförda åtgärder skall kontrolleras.

Förvaltningen arbetar i enlighet med föreskrifterna. Skyddsronde kommer att genomföras under 2022, ej genomförda åtgärder från 2021 kommer föras över inför ny skyddsronde.

12 § När kompetensen inom den egna verksamheten inte räcker för det systematiska arbetsmiljöarbetet eller för arbetet med arbetsanpassning och rehabilitering, skall arbetsgivaren anlita företagshälsovård eller motsvarande sakkunnig hjälp utifrån. När företagshälsovård eller motsvarande sakkunnig hjälp anlitas skall den vara av tillräcklig omfattning samt ha tillräcklig kompetens och tillräckliga resurser för detta arbete.

Förvaltningen upplever att Företagshälsovården och HR-funktionen används i arbetsmiljöärenden samt att det finns tillräckliga resurser för att hantera arbetsmiljöärenden.

Diskrimineringslagen 3 kap Aktiva åtgärder 1 § I led med det systematiska arbetsmiljöarbetet ska arbetsgivaren undersöka, analysera, vidta åtgärder, följa upp och utvärdera arbetsförhållanden utifrån samtliga diskrimineringsgrunder. Arbetsgivaren är enligt diskrimineringslagen 2008:567 skyldig att bedriva ett aktivt arbete för att motverka diskriminering och verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett diskrimineringsgrund. Ingen får missgynnas av arbetsförhållanden på grund av någon diskrimineringsgrund. Diskrimineringsgrunderna är: kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Riktlinjerna mot kränkande särbehandling och diskriminering är kända på samtliga avdelningar. Arbetsgivaren undersöker, åtgärdar och följer upp de sociala och organisatoriska arbetsförhållandena på ett sådant sätt att kränkande särbehandling och diskriminering kan motverkas. Det aktiva arbetet med att motverka diskriminering och verka för lika rättigheter och möjligheter sker tillsammans i våra samverkansnivåer. Förvaltningen genomför under vintern 2022 och våren 2023 en intern HBTQI-utbildning för samtliga medarbetare.

Förbättringsområden:

Förbättring/dialog där arbetet redan fungerar tillfredsställande men kan bli bättre:

- Lyfta riktlinjer kring årlig uppföljning av systematiskt arbetsmiljöarbete, rehabilitering samt arbetsmiljöföreskrifter
- Säkerställa att berörda avdelningschefer har arbetsmiljödelegationer

Sandra Eriksson
HR-konsult

**Förslag att utse vinnare i
markanvisningstävling för Sibbarp 2:39**

3

KS.2021.0470

2022-10-24

Alice Petersson

+4641362334

alice.petersson@eslov.se

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Förslag att utse vinnare i markanvisningstävling för Sibbarp 2:39

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsens arbetsutskott gav Kommunledningskontoret i uppdrag att genomföra en markanvisningstävling för fastigheten Sibbarp 2:39 i Marieholm. Markanvisningstävlingen pågick under perioden 13 december 2021 till 28 februari 2022 och tre tävlingsförslag blev inlämnade. Kommunstyrelsens arbetsutskott utsåg tävlingsförslag 1 som vinnare och gav Kommunledningskontoret i uppdrag att vidare förhandla med vinnaren om minskad exploatering och ett förslag som uppfyller kriterierna för bygglöv, se kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut § 67, 2022.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut § 67, 2022 Förslag att utse vinnare i markanvisningstävling för Sibbarp 2:39
- Tävlingsbidrag 1 Markanvisningstävling för Sibbarp 2:39, Marieholm
- Ny skiss på tävlingsbidrag 1

Beredning

Vinnaren har inkommit med ett nytt förslag på bebyggelse. Ett parhus har blivit borttaget och förslaget innehåller nu 12 bostäder. Förråden är inte längre placerade i fastighetsgräns utan inflyttade på fastigheten. Parkeringarna är placerade där det borttagna parhuset tidigare låg och de gemensamma ytorna är kvar i förslaget. De gemensamma ytorna var viktiga inslag i utvärderingsgruppens motivering för att tilldela tävlingsförslag 1 som vinnare i tävlingen. Utvärderingsgruppen ansåg att tävlingsbidrag 1 utmärkte sig med en tilltalande vision för området. Denna vision anser Kommunledningskontoret finns kvar i det reviderade förslaget.

Vinnaren har justerat sitt erbjudna pris från 4 000 000 kronor till 2 000 000 kronor för fastigheten Sibbarp 2:39. Eftersom ett parhus är borttaget så innebär det två färre hushåll i bostadsrättsföreningen vilket medför att det blir färre som får dela på kostnaderna för anläggandet av de gemensamma ytorna. Kostnaderna för

markarbeten och framtida drift av området som till exempel sophantering är ungefär detsamma även om antalet hushåll i föreningen minskar. Att sänka antalet hushåll i bostadsrättsföreningen innebär också att föreningen inte kan belånas lika mycket.

Kommunledningskontoret bedömer att sänkningen av priset är motiverad och föreslår att den nya skissen på tävlingsbidrag 1 ska utses som vinnare i markanvisningstävlingen för Sibbarp 2:39 i Marieholm.

Förslag till beslut

- Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar att utse den nya skissen på tävlingsförslag 1 som vinnare i markanvisningstävlingen för Sibbarp 2:39 i Marieholm.

Beslutet skickas till

Kommunledningskontoret

Eva Hallberg
Kommundirektör

Katarina Borgstrand
Chef Tillväxtavdelningen

**Lokalisering av nytt demensboende i Eslövs
tätort**

4

KS.2022.0225

2022-11-01

Matilda Suneson

+4641362018

matilda.suneson@eslov.se

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Lokalisering av nytt demensboende i Eslövs tätort

Ärendebeskrivning

Vård- och omsorgsnämnden fattade ett inriktningsbeslut gällande ett nytt demensboende i Eslövs tätort den 16 februari 2022 § 16. I inriktningsbeslutet föreslår vård- och omsorgsnämnden att 80 boendeplatser ska tillskapas till år 2027 och med möjlighet till en utökning med ytterligare 40 boendeplatser. Kommunledningskontoret gjorde under hösten 2021 och våren 2022 en inventering av kommunal mark och mark som ägs av kommunala fastighetsbolaget Eslövs Bostads AB (EBO). Inventeringen syftade till att hitta en lämplig lokalisering för ett nytt demensboende i Eslövs tätort. Under våren 2022 arbetade Kommunledningskontoret fram en lokaliseringsutredning med rangordning. Rangordningen baserades på Vård och Omsorgs behovsanalys och stadsbyggnadsperspektiv. Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade den 21 juni 2022 § 96, att ge Kommunledningskontoret i uppdrag att utreda möjligheter och tidsplan för etablering av ett boende på Källeberg samt parallellt utreda hur en etablering på Kärråkra påverkar planerna på Husarängens utveckling.

Beslutsunderlag

- Uppdaterat lokaliseringsunderlag för framtida demensboende, daterad 2022-10-31.
- Konsekvensanalys för försenat demensboende, daterad 2022-10-10.
- Vård- och omsorgsnämndens beslut § 16, Inriktningsbeslut för nytt vård- och omsorgsboende med inriktning på demens, daterad 2022-02-16.

Beredning

Den 16 februari 2022 tog vård- och omsorgsnämnden ett inriktningsbeslut § 16, för det fortsatta arbetet med nybyggnation av ett vård- och omsorgsboende. Ett demensboende med 120 boendeplatser med tillhörande lokaler innebär sannolikt att byggnaden/-erna måste vara över 10 000 kvm BTA. Bruttoarea (BTA) är den totala summan av alla våningsplans area och begränsas av byggnadens fasad. Som förutsättningar för lokalisering angav nämnden följande:

- Placering i centralorten.

Kommunledningskontoret

Postadress: 241 80 Eslöv | Besöksadress: Stadshuset, Gröna torg 2
Telefon: 0413-620 00 | E-post: myndighetsbrevlåda@eslov.se | www.eslov.se

- Det behöver inte ligga centralt men ha goda allmänna kommunikationer.
- Byggnaden kan uppföras i två eller flera plan utifrån verksamhetens behov.

Kommunledningskontoret föreslog, utifrån underlaget Lokaliseringsunderlag för framtida demensboende daterad 2022-05-12, att fastigheten Kärråkra 1 är den mest lämpliga platsen för att nytt demensboende. Den fastigheten ägs av EBO. Gällande detaljplan möjliggör demensboende, dock måste troligen en planändring eller en ny detaljplan göras eftersom gällande detaljplan endast tillåter sju meter i byggnadshöjd.

Efter kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut den 21 juni 2022 § 96, har Kommunledningskontoret arbetat vidare med frågan tillsammans med Kultur och Fritid, Vård och Omsorg, Serviceförvaltningen och EBO för att klargöra vilken inverkan ett demensboende kan ha på både Kärråkra och Husarängen. Det tidigare framtagna underlaget har kompletterats med skisser som visar förhållandet mellan Kärråkra och Husarängen samt tre alternativ på hur bebyggelsen på Kärråkra kan komma att se ut. Samtliga alternativ innehåller en översiktlig karta som inkluderar Husarängen och 3D-skisser som visar olika perspektiv av bebyggelsen. Varje alternativ, förutom Alternativ 3, innefattas av en A och B variant som visar alternativa parkeringslösningar, under det nya demensboendet eller ovan mark.

Syftet med alternativen är inte att förslå någon byggnad, utan att visa att olika utformningar är möjliga inom fastigheten.

Kommunledningskontoret har även utrett en etablering av ett boende på del av fastigheten Eslöv 52:14, öster om väg 113, direkt söder om väg 17. Området utgörs idag av jordbruksmark och angränsar till två statliga vägar som är väldigt trafik- och bullerutsatta. Båda vägarna är transportled för farligt gods vilket innebär ett byggnadsfritt avstånd på minst 150 meter från vägens mitt till demensboendet. Marken är idag obebyggd och består huvudsakligen av jordbruksmark.

Kommunledningskontoret och Vård och Omsorg bedömer att Kärråkra fortfarande är den lämpligaste lokaliseringen för ett nytt demensboende. Kommunledningskontoret menar att marken på fastigheten Kärråkra 1 kan nyttjas bättre än vad den gör idag och att en utbyggnad av demensboendet kan ske etappvis. Kommunledningskontoret och Vård och Omsorg föreslår följande rangordning:

1. Kärråkra
2. Drottningen
3. Berga Trädgårdsstad
4. Källeberg
5. Långåkra 2 och Marieholmsvägens förlängning

De fjärde och femte alternativen i rangordningen har Kommunledningskontoret avskrivit eftersom de bedöms som direkt olämpliga. Kommunledningskontoret gör bedömningen att alternativet Källeberg inte klarar lagkrav i miljöbalken. För Långåkra 2 gör Kommunledningskontoret bedömningen att ett demensboende i flera våningsplan avviker drastiskt från den befintliga skalan och strukturen.

Förslag till beslut

- Kommunstyrelsens arbetsutskott att besluta att ge Kommunledningskontoret i uppdrag att arbeta vidare med ett nytt vård- och omsorgsboende på fastigheten Kärråkra 1 tillsammans med Eslövs bostads AB, vård- och omsorgsnämnden samt servicenämnden.

Beslutet skickas till

- Vård- och omsorgsnämnden
- Servicenämnden
- Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden
- Kommunledningskontoret

Eva Hallberg
Förvaltningschef

Katarina Borgstrand
Chef Tillväxtavdelningen

Uppdaterat lokaliseringsunderlag för framtida demensboende

Reviderat utifrån kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut
2022-06-21 § 96, ärende KS.2022.0225.

Upprättad:
2022-10-31

1. Kärråkra
2. Drottningen
3. Berga Trädgårdsstad
4. Källeberg
5. Långåkra 2/Marieholmsvägens förlängning

Detta underlag innefattar enbart kommunal mark och mark som ägs av Eslövs Bostads AB, EBO. Bedömningen är främst utifrån ett stadsbyggnadsperspektiv och de önskemål om lokalisering som framförts av Vård och Omsorg enligt nedan. Vård och Omsorgsförvaltningen, Vård och Omsorgsnämnden och Eslövs Bostads AB (EBO) har varit involverade i bedömningen.

I Vård och Omsorgsnämndens inriktningsbeslut § 16 den 2022-02-16 för nytt vård- och omsorgsboende med inriktning på demens står följande:

Vård- och omsorgsnämnden beslutade att som underlag i kommunens fortsatta arbete med lokalförsörjningsplanering arbeta utifrån följande förutsättningar för lokalisering av ett nytt vård- och omsorgsboende.

- Boendet bör ligga i centralorten
- Det behöver inte ligga centralt men ha goda allmänna kommunikationer.
- Byggnaden bör uppföras i två eller flera plan, anpassad utifrån verksamhetens behov

Enligt Vård och Omsorgsnämndens beslut 2022-02-16, finns det ett behov av 80 nya boendeplatser år 2027 och ytterligare 40 platser fram till år 2035. På det särskilda boendet med inriktning på demens, bör förutom de 80 boendeplatserna med tillhörande gemensamma utrymmen, lokaler för administration, storkök, samt kompletterande verksamhet såsom avlastningsplatser och plats för dagverksamhet finnas. Kommunen har anlitat en arkitekt som har beräknat storleken på demensboendet utifrån ovannämnda förutsättningar och tagit fram enkla skisser som visar om ett demensboende ryms inom varje föreslaget område. Ett särskilt boende med inriktning på demens med 120 boendeplatser och tillhörande lokaler innebär troligtvis över 10 000 kvadratmeter bruttoarea. Skisserna redovisas i en idéstudie. Idéstudien visar enbart att lokaliseringalternativen är möjliga att bebygga. Byggnadens utformning kommer utredas vidare efter lokalisering är beslutad.

Under våren 2022 arbetade Kommunledningskontoret fram ett lokaliseringsunderlag med rangordning. Rangordningen baserades på Vård och Omsorgs behovsanalys och ett stadsbyggnadsperspektiv.

I förslag till beslut föreslog Kommunledningskontoret kommunstyrelsens arbetsutskott att ge Kommunledningskontoret i uppdrag att arbeta vidare med lokaliseringen av ett nytt vård- och omsorgsboende på fastigheten Kärråkra 1 tillsammans med Eslövs bostads AB, vård- och omsorgsnämnden samt servicenämnden.

Kommunstyrelsen arbetsutskott beslutade § 96, 2022-06-21 under sitt sammanträde, att ge Kommunledningskontoret i uppdrag att utreda möjligheter och tidsplan för etablering av ett boende på del av fastigheten Eslöv 52:14 samt parallellt utreda hur en etablering på Kärråkra påverkar planerna på Husarängens utveckling.

Efter kommunstyrelsen arbetsutskotts beslut § 96, 2022-06-21, har Kommunledningskontoret arbetat vidare med frågan tillsammans med Kultur och Fritid, Vård och Omsorg, Serviceförvaltningen och EBO för att klargöra vilken inverkan ett demensboende kan ha på både Kärråkra och Husarängen. Detta underlag har kompletterats med skisser som visar förhållandet mellan Kärråkra och Husarängen samt tre alternativ på hur bebyggelsen på Kärråkra kan komma att se ut. Samtliga alternativ innehåller en översiktlig karta som inkluderar Husarängen och 3D-skisser som visar olika perspektiv av bebyggelsen. Varje alternativ, förutom Alternativ 3, innefattas av en A och B variant som visar om parkeringen placeras under det nya demensboendet eller ovan mark.

Parkeringsbehovet ska baseras på Eslövs kommuns parkeringsnorm för 2020. Enligt parkeringsnormen ska verksamheter utanför den centrala zonen erbjuda åtta bilparkeringsplatser per 1000 kvadratmeter BTA.

Kommunledningskontoret har även utrett en etablering av ett boende på del av fastigheten Eslöv 52:14, öster om väg 113, direkt söder om väg 17. Området utgörs idag av jordbruksmark och angränsar till två statliga vägar som är väldigt trafikerade och bullerutsatta. Båda vägarna är transportled för farligt gods vilket innebär ett byggnadsfritt avstånd på minst 150 meter från vägens mitt till demensboendet.

Kommunledningskontoret och Vård och Omsorg bedömer att Kärråkra fortfarande är, utifrån ett stadsbyggnadsperspektiv, framtagna skisser och ett verksamhetsbehov, den lämpligaste lokaliseringen för ett nytt demensboende. Rangordningen har gjorts utifrån en samlad bedömning och redovisas nedan:

1. Kärråkra
2. Drottningen
3. Berga Trädgårdsstad
4. Källeberg
5. Långåkra 2/Marieholmsvägens förlängning

De fjärde och femte alternativen i rangordningen har Kommunledningskontoret avskrivit eftersom de bedöms som direkt olämpliga. Kommunledningskontoret gör bedömningen att alternativet Källeberg inte klarar lagkravet i miljöbalken. För Långåkra 2 / Marieholmsvägens förlängning gör Kommunledningskontoret bedömningen att ett demensboende i flera våningsplan avviker drastiskt från den befintliga skalan och strukturen.

Tidplanerna inom varje område är baserade på delmomenten nedan. Kommunledningskontoret har inte tagit höjd för överklaganden. Tidplanerna för varje område är grovt uppskattade och vissa delmoment kan eventuellt genomföras parallellt. Tiderna under respektive lokaliseringsområde anges från beslutat planbesked och planuppdrag.

- Planprogram- Cirka 1 år
- Detaljplan och programarbete- Cirka 1-2 år
- Byggprojektering (Bygglov och förfrågningsunderlag)- Cirka 1 år
- Upphandling- 3-6 månader
- Byggentreprenad- Cirka 2 år
- Utbyggnad av allmän plats- Cirka 4 år

Begreppsförklaring

- Bruttoarea- Bruttoarean är den totala summan av alla våningsplans area och begränsas av byggnadens fasad.
- Byggnadsarea- Byggnadsarea är area som byggnaden upptar på marken.

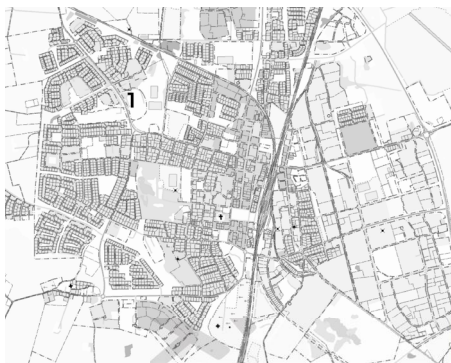
Fastigheten Kärråkra 1

Området ligger på fastigheten Kärråkra 1 är lite mer än 42 000 kvadratmeter och den befintliga byggnaden har en byggnadsarea på cirka 5700 kvadratmeter. Enligt detaljplanen ska marken användas för allmänt ändamål. Fastigheten ägs av Eslövs Bostads AB. I Översiktsplan Eslöv 2035 är området utpekade för stadsbygd.

Området ligger i nordvästra Eslöv och infrastruktur så som cykelvägar, infartsvägar och parkering är redan utbyggd i området. Idag huserar Region Skåne, Kärråkra vårdcentral och Kärråkra demensboende i byggnaden.

Kärråkra är rikt på grönska och ligger förhållandevis avskilt och lugnt trots närheten till Trollenäsvägen. Den befintliga bebyggelsen i området har en tidstypisk och karaktäristisk utformning. Det är därför viktigt att den nya bebyggelsen förhåller sig/samspekar med den befintliga bebyggelse. I gällande detaljplan finns byggrätter som möjliggör för en utbyggnad av det befintliga demensboendet på fastigheten Kärråkra 1. Byggrätterna är på 1-2 våningsplan och exploateringsgraden är ej begränsad.

Utifrån samtal med Kultur och Fritid, Vård och Omsorg, Serviceförvaltningen samt EBO är det möjligt att etablera ett demensboende på fastigheten Kärråkra 1. För att pröva om ytor räcker har även ett arkitektkontor tagit fram ett antal skisser med olika lösningar och de visar att ett fullt utbyggt demensboende får plats inom fastigheten. Kommunledningskontoret bedömer inte att en etablering av ett nytt demensboende kommer att ge negativ påverkan på utvecklingen av Husarängen. Enligt Kultur och Fritid kommer bilparkeringar att anordnas vid EBK:s klubbstuga och vid Ängavägen.

Vy över del av Kärråkra och där demensboendet ligger idag.

Parkering norr om bebyggelsen.

Fördelar

- Infrastrukturen är utbyggd i området.
- Goda kollektivtrafikförbindelser.
- Rikligt med grönska i närheten.

Nackdelar

- Det kan bli trångt på den aktuella tomten, vilket kan komma att kräva extra åtgärder som att bygga högre än i andra alternativ. Det kan också bli aktuellt med åtgärder som parkeringsdäck eller underjordisk parkering. Det behöver vidare göras en översyn av befintliga byggnader för att se om någon del kan byggas på eller ersättas av en byggnad i flera våningar för att frigöra yta.
- Ändringen kräver sannolikt en ny detaljplan eller en detaljplaneändring.

Tidplan

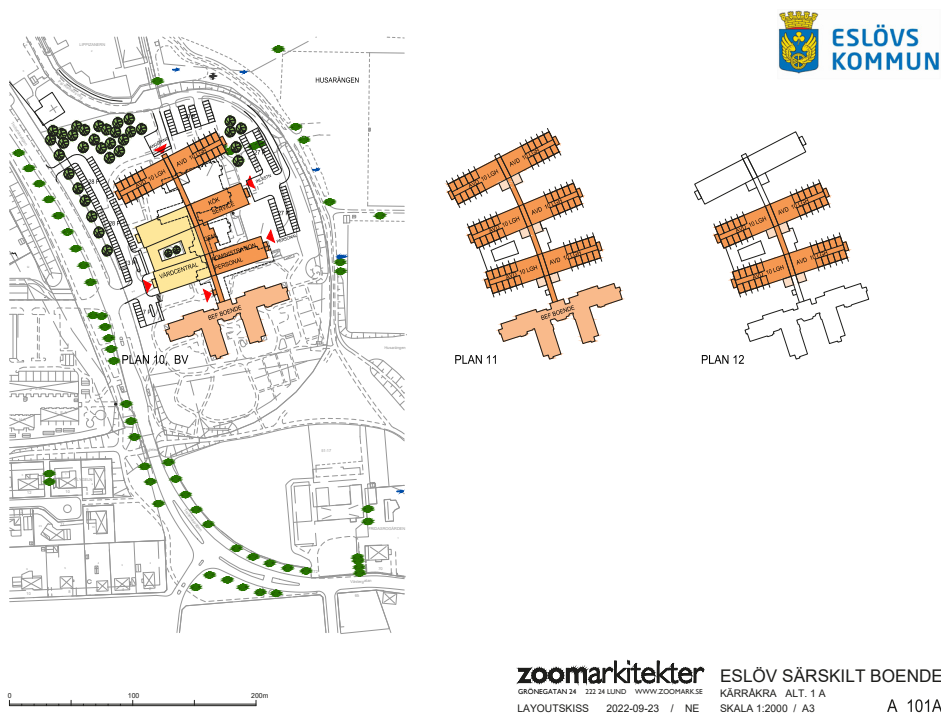
Cirka tre till fem år från beslutat planbesked.

Fastigheten Kärråkra 1

Alternativ 1

I alternativ 1 rivs den del som är i ett plan, inklusive de lokaler som vårdcentralen huserar i och ersätts av ett nytt demensboende. Demensboendet byggs ut i etapper och vårdcentralen (Region Skåne) flyttar in i bottenvåningen. Den norra flygeln innehåller cirka 40 boendeplatser vilket möjliggör att kommunen kan avvakta med utbyggnaden i den norra delen, beroende på hur behovet av boendeplatser ser ut i framtiden.

I Alternativ A ett redovisas ett förslag med ovanjordisk parkering och i Alternativ 1B underjordisk parkering.

Alternativ 1A -
ovanjordisk parkering.

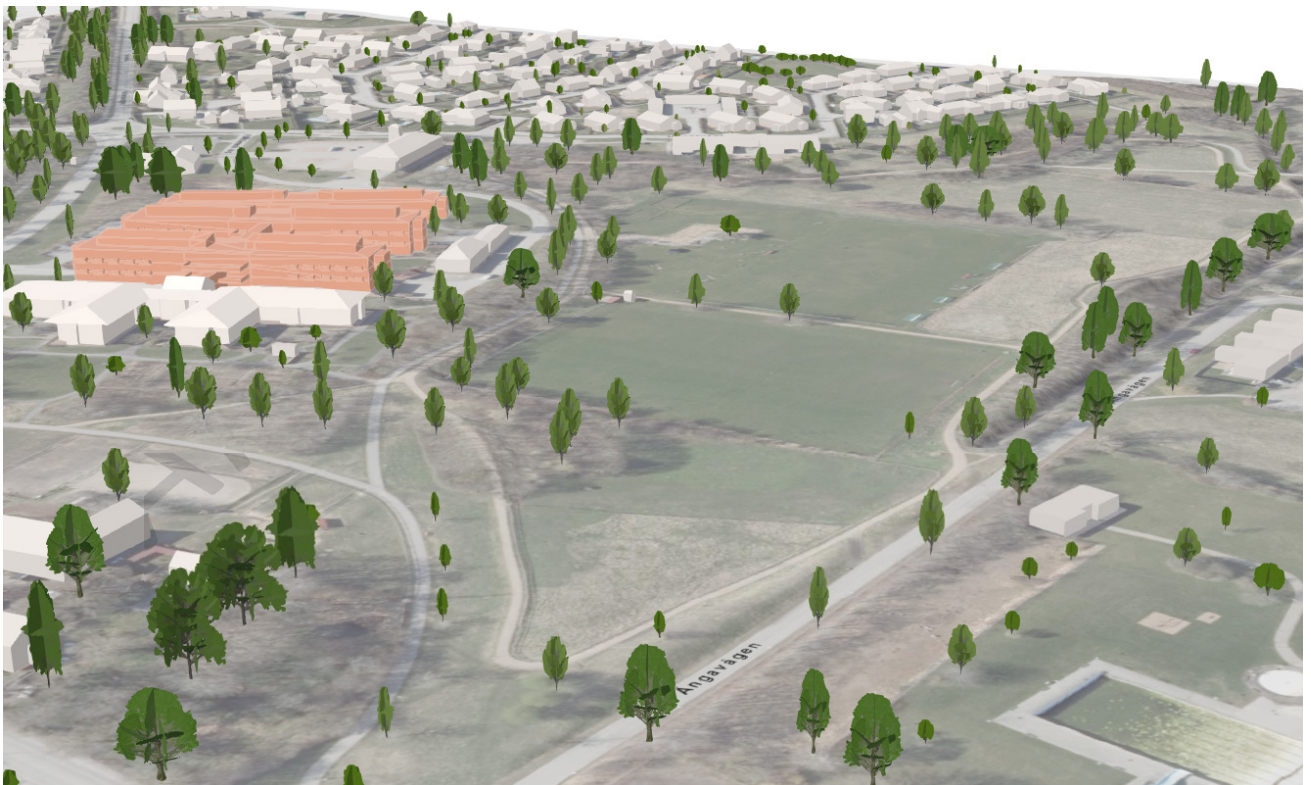

Alternativ 1B -
underjordisk parkering.

Fastigheten Kärråkra 1

Alternativ 1. Vy från norr över den nya byggnaden.

Alternativ 1. Vy från söder över Husarängen, Kärråkra och delar av 4H-gården.

Kartvy över Alternativ 1, Husarängen och Karlsrobadet.

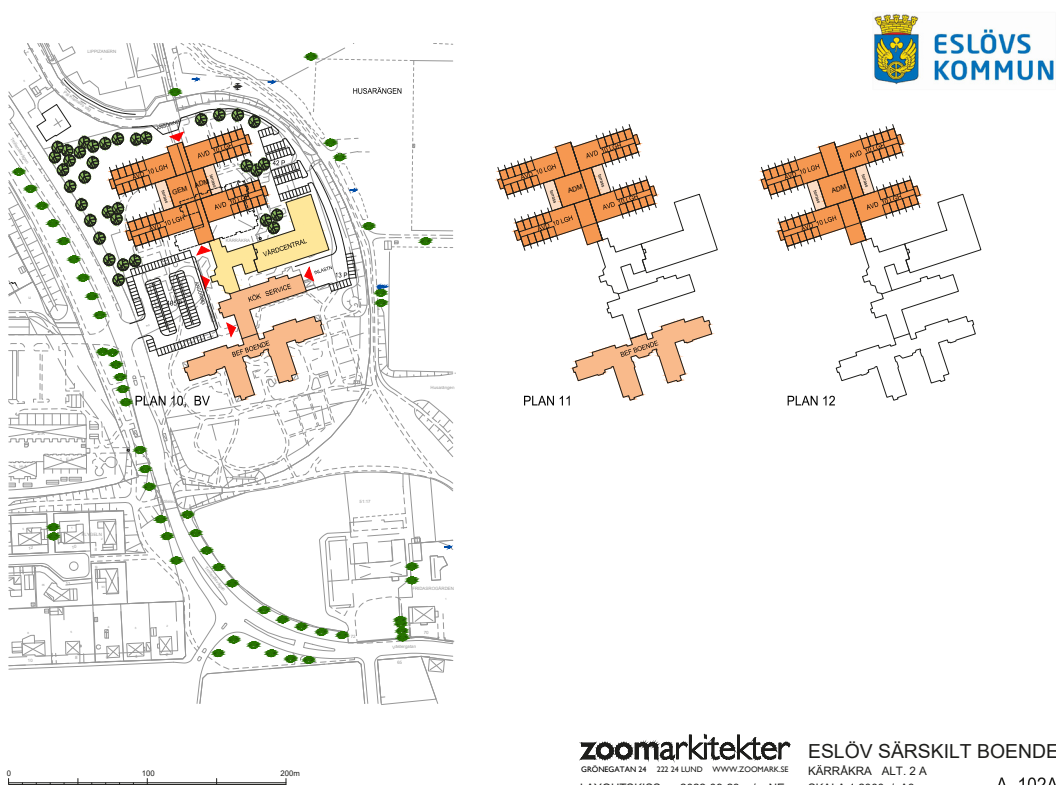

Fastigheten Kärråkra 1

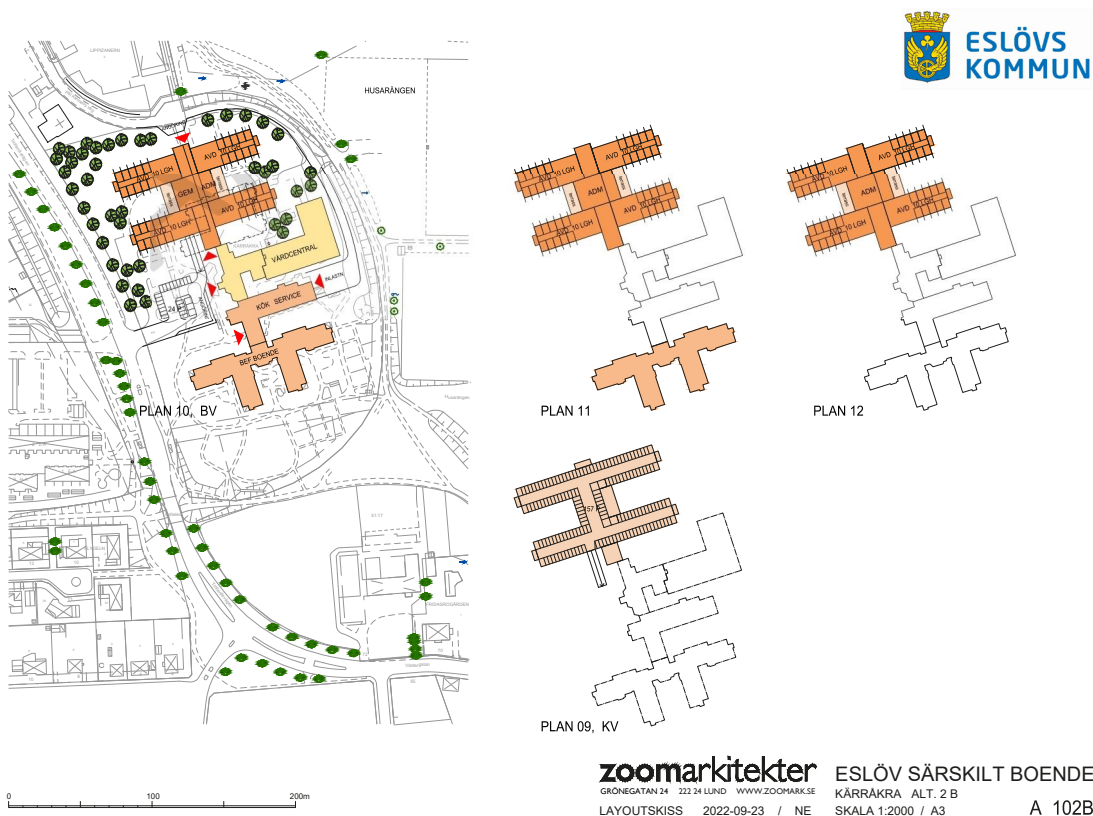
Alternativ 2

I Alternativ 2 byggs vårdcentralen ut, förslagsvis öster ut, mot Pål Klemeds väg. Den norra delen av byggnaden byggs ut för att ge plats till demensboendet.

I Alternativ A ett redovisas ett förslag med ovanjordisk parkering och i Alternativ 1B underjordisk parkering.

Alternativ 2A -
ovanjordisk
parkering.

Alternativ 2B
- underjordisk
parkering.

Kärråkra

34 (135)

Fastigheten Kärråkra 1

Alternativ 1. Vy från norr över den nya byggnaden.

Alternativ 1. Vy från söder över Husarängen, Kärråkra och delar av 4H-gården.

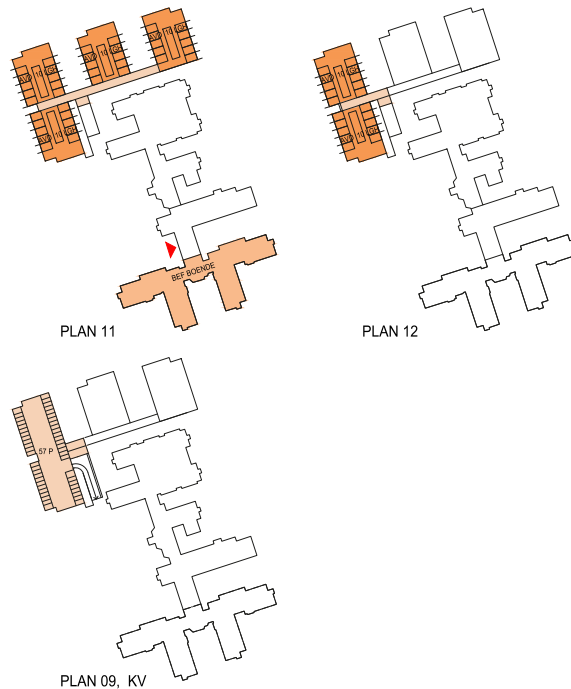
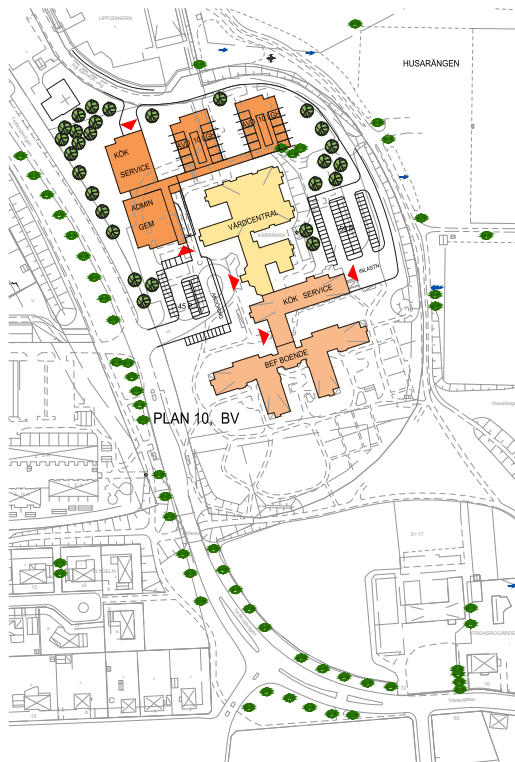
Kartvy över Alternativ 2, Husarängen och Karlsrobadet.

Fastigheten Kärråkra 1

Alternativ 3

I Alternativ 3 är vårdcentralen kvar i befintliga lokaler. Det nya demensboendet placeras på parkeringen norr om byggnaden. I Alternativ 3 redovisas bara underjordisk parkering eftersom det inte är möjligt med ovanjordisk parkering. Skulle det nya demensboendet gå upp i våningsantal frigörs markyta som hade kunnat vara tillgänglig för parkering.

zoomarkitekter

GRÖNEGATAN 24 222 24 LUND WWW.ZOOMARK.SE

LAYOUTSKISS 2022-09-23 / NE

ESLÖV SÄRSKILT BOENDE

KÄRRÅKRA ALT. 3 B

SKALA 1:2000 / A3

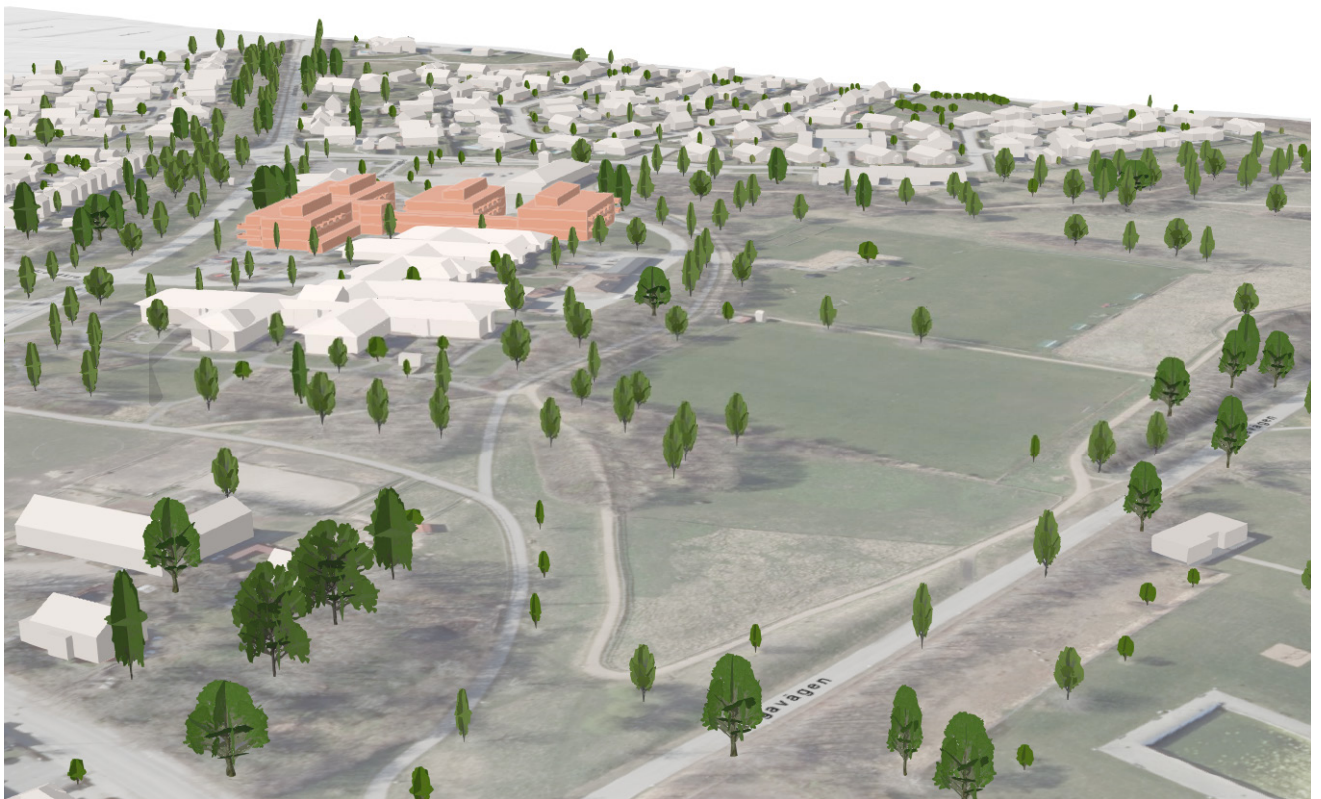
A 103B

Alternativ 3B -
underjordisk parkering.

Fastigheten Kärråkra 1

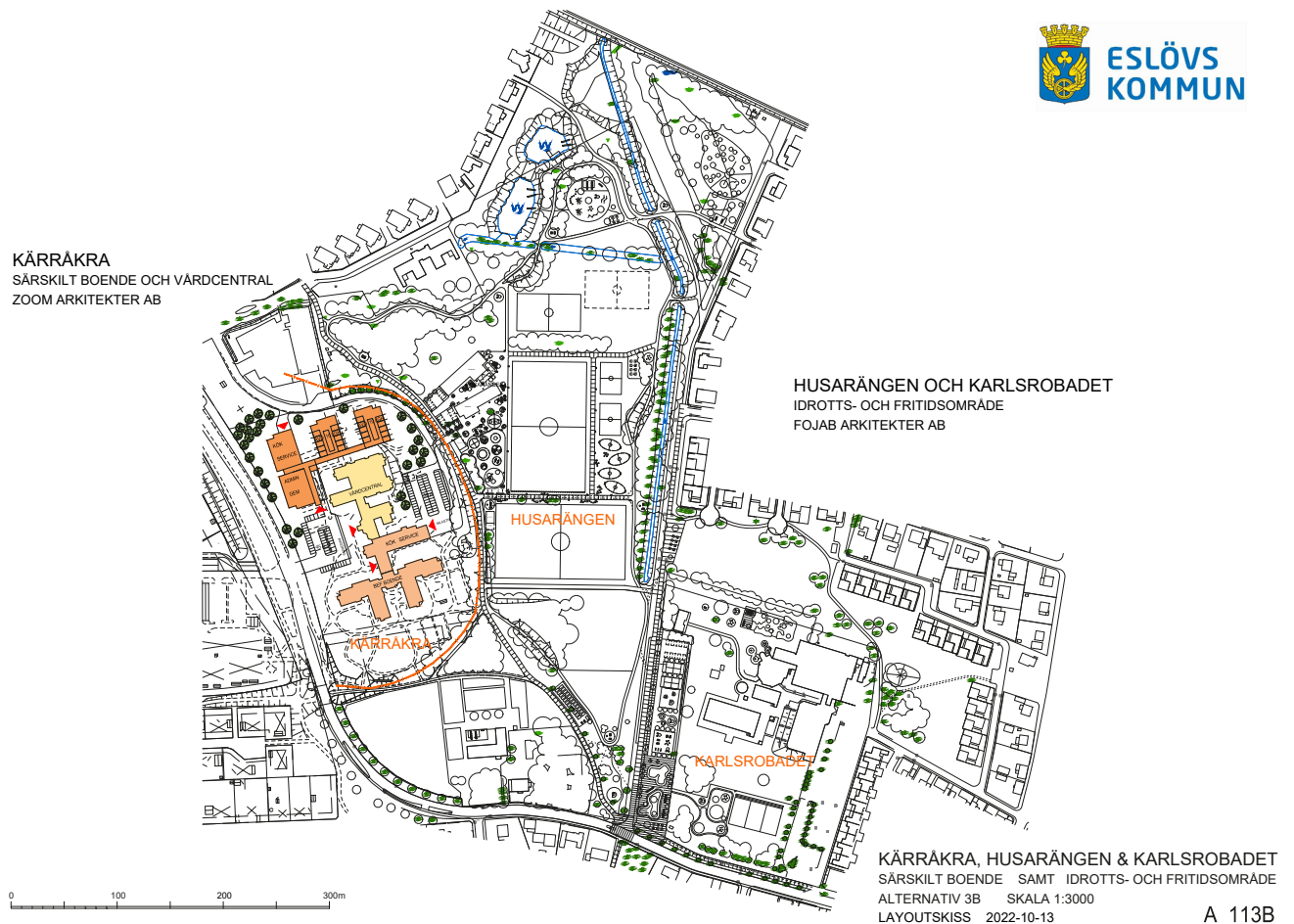

Alternativ 1. Vy från norr över den nya byggnaden.

Alternativ 1. Vy från söder över Husarängen, Kärråkra och delar av 4H-gården.

Fastigheten Kärråkra 1

Kartvy över Alternativ 3, Husarängen och Karlsrobadet.

Fastigheten Drottningen S:1 och Drottningen 6

Området ligger på fastigheten Drottningen S:1 och Drottningen 6 i stadsdelen Sallerup. Området är cirka 16 500 kvadratmeter och består främst av parkeringsytor med tillhörande garage. Området ramar in av grönstråk och grönytor samt bostäder i söder. Drottningen 6 ägs av Eslövs Bostads AB och Drottningen S:1 är en samfällighet och samtliga deläggande fastigheter i samfälligheten (Drottningen 1-6) ägs av Eslövs Bostads AB (EBO).

Området är planlagt sedan tidigare och innefattas av flera detaljplaner- S157, E233, E295 och ÄE295. Merparten av fastigheten Drottningen S:1 är planlagd för garageändamål med undantag för enstaka ytor som är planlagda för bostadsändamål och uthus.

Sedan 2017 har kommunledningskontoret ett planuppdrag för fastigheterna Drottningen S:1 och 6. Plansökande är EBO och planen är ett förtätningsprojekt.

Vy över befintlig garagebyggnad och parkering.

Utsnitt över planområdet och detaljplanerna inom området.

Fördelar

- Infrastrukturen är utbyggd i området.
- Goda kollektivtrafiksförbindelser.
- Det pågår en planprocess, vilket innebär att de flesta utredningar redan är gjorda.

Nackdelar

- Marken kan användas för bostadsändamål. Området är lämpligt för båda markanvändningarna.
- Det krävs en ny detaljplan.

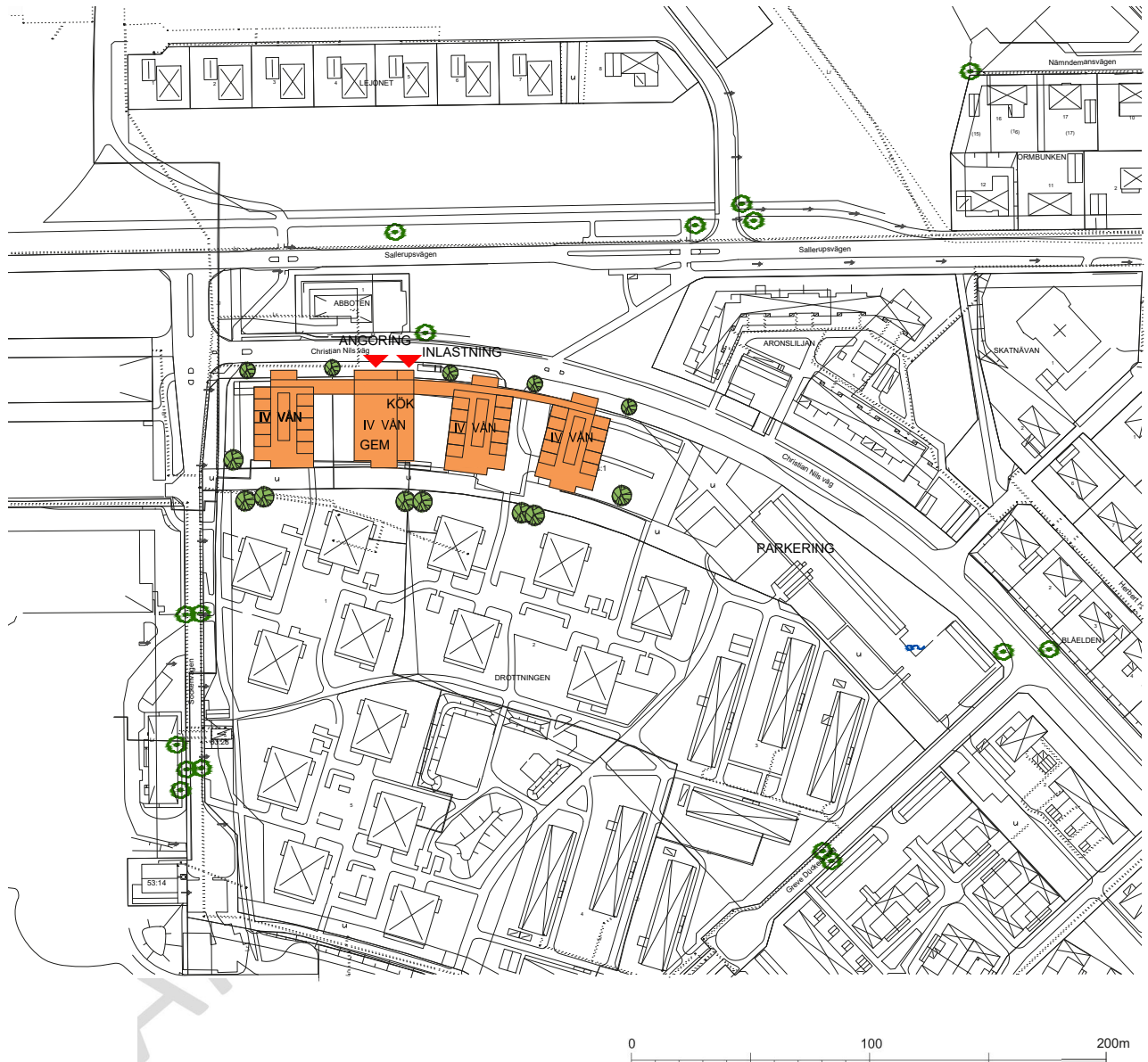
Tidplan

Cirka tre till fyra år från beslutat planbesked.

Drottningen

40 (135)

Fastigheten Drottningen S:1 och Drottningen 6

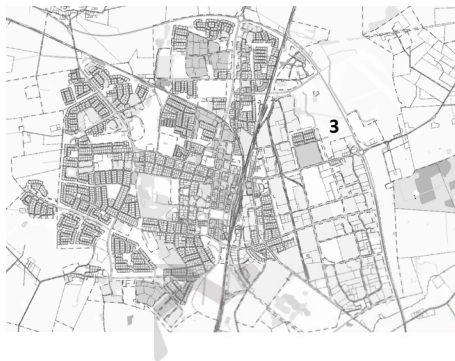
Del av fastigheten Eslöv 52:14

Området är en del av fastigheten Eslöv 52:14. Den södra delen av området är detaljplanelaget för allmän plats- Natur och kvartersmark- Parkering. Området ingår i den Fördjupade översiktsplanen för östra Eslöv som antogs den 20 juni av kommunfullmäktige. I den fördjupade översiktsplanen kallas området Berga Trädgårdsstad och ambitionen är att skapa en grön stadsdel. Berga Trädgårdsstad är cirka 37 hektar och i området planeras det för ett blandat bostadsutbud med villor, radhus, kedjehus och flerfamiljshus. Bostäderna är av varierande karaktär och kvarteren knyts samman av bygator och torgliknande platsbildningar. I den fördjupade översiktsplanen för östra Eslöv är genomförandet av Berga Trädgårdsstad högt prioriterat. Eslövs kommun har som målsättning att 250 nya bostäder ska vara byggda i Berga Trädgårdsstad fram till år 2035.

Området har ett förhållandevis centralt läge med närhet till centrum och järnvägsstationen. Berga Trädgårdsstad ligger även i anslutning till Östra vägen som är den största infartsvägen till Eslöv.

Den exakta placeringen av demensboendet inom Berga Trädgårdsstad bör noga övervägas, för att skapa en god utformning och attraktiva miljöer. I likhet med Drottningen S:1 och 6 är en av nackdelarna med området att ett demensboende tar mycket mark i anspråk som kan användas för bostadsändamål. Infrastruktur så som cykelvägar, infartsvägar och parkering är inte utbyggt i området.

För att kunna skapa genomtänkta områden i Berga Trädgårdsstad krävs ett helhetsgrepp och god planering. Kommunledningskontoret har fått i uppdrag § 110 den 2022-08-23 att ta fram en strukturplan för Berga Trädgårdsstad. Syftet med strukturplanen är att rita upp den övergripande strukturen inom området och den fungerar som ett brygga mellan den fördjupade översiktsplanen och framtida detaljplaner. Strukturplanen beräknas att vara färdig under våren 2023.

Utsnitt över området Berga Trädgårdsstad från den fördjupade översiktsplanen för östra Eslöv.

Vy över södra delen av området Berga Trädgårdsstad.

Fördelar

- Ytmässiga möjligheter för ett demensboende.

Nackdelar

- Det kommer krävas utbyggnad av infrastruktur.
- Marken kan användas för bostadsändamål.
- Detaljplanearbetet kommer föregås av en framtagna strukturplan.
- Det krävs en ny detaljplan.

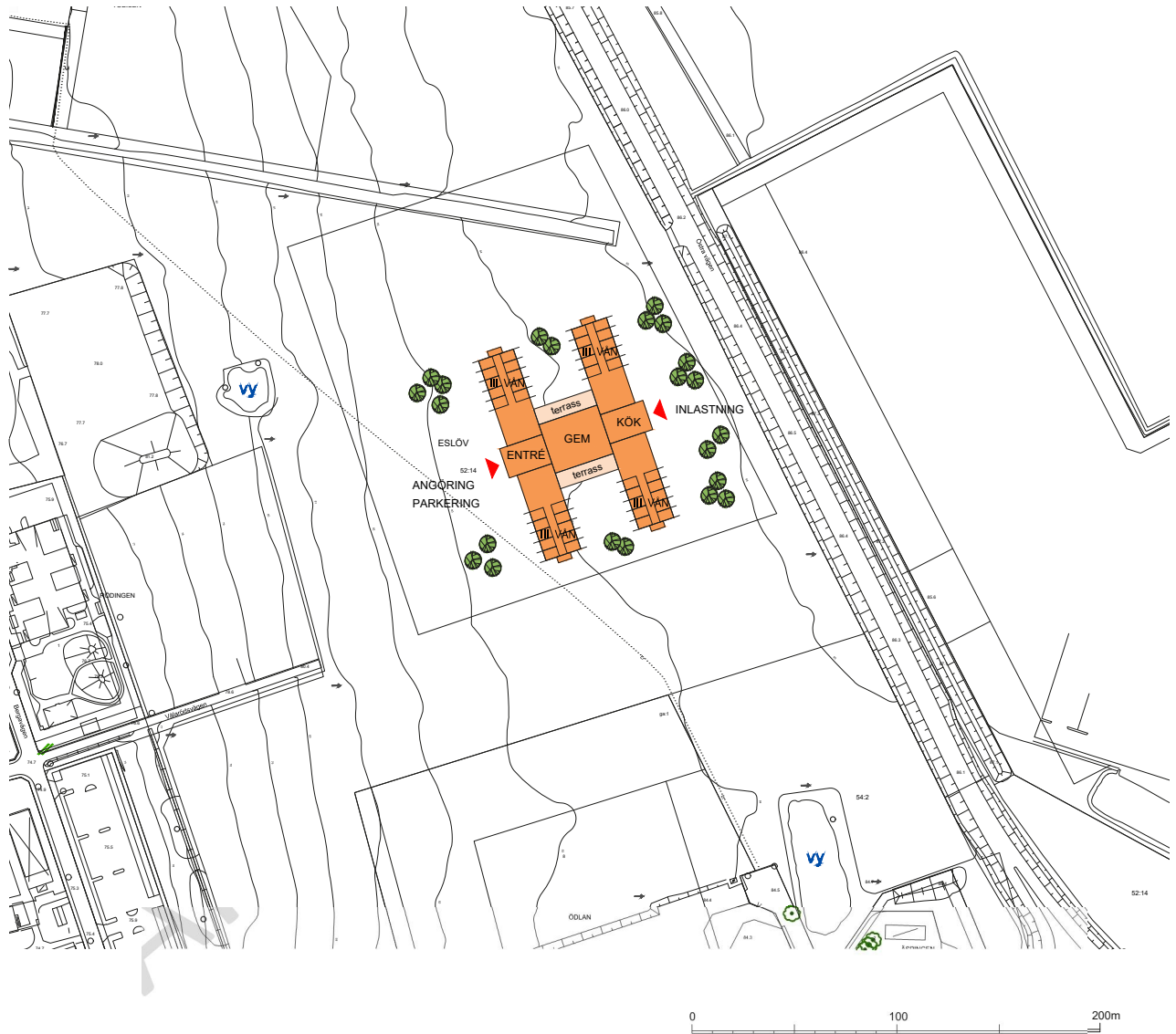
Tidplan

Cirka sju till tio år från beslutat planbesked.

Berga Trädgårdsstad

43 (135)

Del av fastigheten Eslöv 52:14

Del av fastigheten Eslöv 52:14

Området ligger på fastigheten Eslöv 52:14 och ligger söder om fastigheten Hangaren 1 (Flygstaden) och öster om väg 13. Området är inte detaljplanlagt sedan tidigare och i Översiktsplan Eslöv 2035 är området utpekade för markanvändning Landsbygd med riktning för framtida bostadsutveckling. Landsbygd kännetecknas av jordbrukslandskap. Området ligger utanför den fördjupade översiktsplanen för östra Eslöv som antogs av Kommunfullmäktige den 20 juni 2022.

I *Översiktsplan Eslöv 2035* är området utpekade för markanvändning Landsbygd. Landsbygd kännetecknas av jordbrukslandskap. Marken inom området utgörs av brukningsvärd jordbruksmark. Enligt 3 kap. 4 § miljöbalken får brukningsvärd jordbruksmark tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk. Denna lokaliseringsutredning visar att det finns andra platser som kan tillgodose intresset tillfredsställande och därför bedömer kommunledningskontoret att lokaliseringen Källeberg är direkt olämplig.

Området är inte detaljplanlagt sedan tidigare men år 2006 beslutade kommunstyrelsens arbetsutskott att ge Kommunledningskontoret i uppdrag att ta fram detaljplan för del av fastigheten Eslöv 52:14 för industriändamål. Under planprocessen framkom bland annat att området hade stora vattenproblem under extrema skyfall. Stora vattenmängder rinner från öster och sydost, in på fastigheten Eslöv 53:14 och senare vidare in i vägområdet och över till västra sidan om väg 113. Inom området finns även två mangelgravar som kan utgöra viktiga livsmiljöer för växt- och djurarter, inte minst grodor. Enligt det underlag som togs fram i samband med detaljplanearbetet behöver flera utredningar genomföras, bland annat miljökonsekvensbeskrivning (bl.a. påverkan artskydd, natura 2000), bullerutredning, trafikprognos på minst 10 år kopplad till föreslagna etableringar, grodinventering, ansökan om dispens från biotopskydd och ev. artskydd. Kommunledningskontoret ser stora svårigheter med platsen och att följa tidplanen. Detta på grund av vattenproblematiken och att området saknar utbyggd infrastruktur så som cykelvägar, VA-ledningar, parkering, etcetera. Området ligger utanför Eslövs kommuns prioriterade utbyggnadsområden som är utpekade i den fördjupade översiktsplanen för östra Eslöv och *Översiktsplan Eslöv 2035*.

Kommunledningskontoret vill även trycka på stadsbilden i sin helhet. Området vid rondellen utgörs mestadels av industri, handel med skrymmande varor och tung trafik. Kommunledningskontoret menar att lokaliseringen av ett demensboende inte är förenlig med den befintliga miljön och att platsen är mer lämpad för en mer trafikintensiv verksamhet exempelvis handel eller industri.

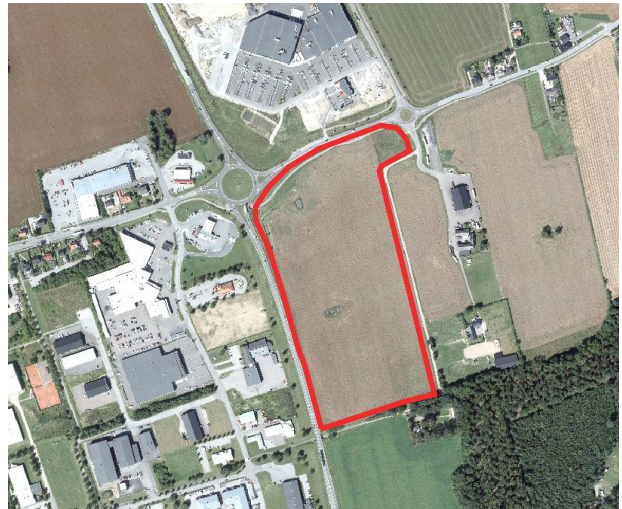

Vy över del av fastigheten Eslöv 53:14 och Flygstaden.

Del av fastigheten Eslöv 52:14

Utsnitt från FÖP som visar skyddsavståndet från väg 13 och väg 17. Den mörklila linjen visar ett avstånd på 150 meter. Den skrafferade ytan är den del av fastigheten som är kvar om inga skyddsåtgärder vidtas.

Kartvy över omgivningen och del av fastigheten Eslöv 52:14.

Fördelar

- Goda kollektivtrafiksförbindelser.
- Ytmässiga möjligheter för ett demensboende.

Nackdelar

- Det kommer krävas utbyggnad av infrastruktur.
- Området ligger i en mycket trafikerad och bullerutsatt miljö.
- Väg 13 och väg 17 är transportled för farligt gods. Enligt *Riktlinjer för riskhänsyn i samhällsplaneringen* (RIKTSAM) bör inte vårdanrättningar placeras närmre än 150 meter från vägens mitt.
- Området ligger i en avskärmad miljö med stora barriärer i form av trafikerade vägar.
- Det finns inga angränsande grönområden eller grönytor som är tillgängliga för målgruppen på boendet. Bristen på tillgängliga grönytor riskerar att begränsa boende på demensboendet.
- Området är utsatt för stora vattenmängder vid extrema skyfall.
- Storhandelsområden bör vara koncentrerade till ett samlat område. En utbyggnad av ett demensboende kan på sikt hämma en eventuell utveckling av Flygstaden.
- Området är utpekad för markanvändning landsbygd i *Översiktsplan Eslöv 2035*.
- Det krävs en ny detaljplan.

Tidplan

Cirka fem till sju år från beslutat planbesked.

Del av fastigheten Eslöv 52:14

KONSEKVENSANALYS VID FÖRSENAT DEMENSBOENDE

2022-10-10

Befolkningsprognos

Antalet invånare som är över 80 år kommer öka med drygt 50 % till 2035, vilket kommer leda till volymökningar inom både hemvård och vård- och omsorgsboende. Vård- och omsorgsnämnden planerar för ett nytt demensboende till 2027 för att möta prognostiserat behov.

Stängda avdelningar på Bergagården och Trollsjögården planeras att återöppna under 2023-2024, vilket innebär att antalet lägenheter ökar.

Vård- och omsorgslägenheter	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2030	2035	2036
Invånare i Eslövs kommun +80 år	1 767	1 834	1 930	2 024	2 074	2 157	2 340	2 509	2 548
Behovsprognos av lägenheter	267	274	286	297	303	314	337	361	366
Befintliga lägenheter	260	265	273	273	273	273	273	273	273
Underkapacitet av lägenheter	-7	-9	-13	-24	-30	-41	-64	-88	-93

Källa: Eslövs befolkningsprognos, Lokalförsörjningsplanen 2023

Om det nya demensboendet blir försenat föreslås olika alternativ som tillsammans eller var för sig kan tillgodose omsorgsbehovet hos brukaren.

Alternativ 1

Utöka hemvårdsverksamheten

För att möjliggöra kvarboende i ordinärt boende behövs nya arbetssätt och kompetenssatsningar på hemvårdspersonalen. Men det behövs även en utökad dagverksamhet för att stötta anhöriga samt ett stort fokus på det förebyggande arbetet.

- Hemgångsteam
- Utöka antalet platser för biståndsbedömd dagverksamhet
- Utöka antalet demenshandledare i hemvården
- Kompetenssatsning gällande demenssjukdom och bemötande av personer med kognitiv svikt.
- Kontinuerligt arbete med BPSD gällande brukare med beteendemässiga och psykiska symtom
- Utökat förebyggande arbete eg. kvalitetsregister
- Utöka digitalisering med fler GPS-larm och annan teknik

Alternativ 2

Köp externa placeringar

Eslövs kommun avropar externa placeringar i enlighet med ett ramavtal genom Skånes kommuner. Externa placeringar används idag för att lösa komplexa omsorgsbehov som kommunens egen verksamhet har svårt att möta. Detta innebär att upphandlade dygnspriser tar höjd för högre omvårdnadsbehov. En extern placering ligger under 2022 ca 40 % högre kostnadsjämfört än en kommunal boendeplats.

Vid försenad tidsplan gällande nytt demensboende kan ca 40 platser behöva avropas från avtal genom Skånes kommuner 2027. Då endast boende med geografisk närhet till kommunen kan bedömas rimligt kan detta innebära svårigheter att avropa adekvat antal platser.

Möjlighet finns för kommunen att genomföra en egen upphandling av boendeplatser, exempelvis kan fasta platser upphandlas för angiven tidsperiod. Detta kan möjliggöra en säker tillgång på platser men innebär även att kostnader kvarstår om behovet minskar.

Alternativ 3

Hyr in boendemoduler

Vid försenat demensboende kan boendemoduler inhyras. På marknaden finns flera olika leverantörer som har lösningar på allt från korridorsboenden på 36 kvm till flexibla lägenheter på 25-57 kvm.

Offert gällande 50 lägenheter har inhämtats för att möjliggöra en kostnadsjämförelse med övriga alternativ.

Alternativ 4

Omvandla boendeformer

I december 2019 antog vård och- omsorgsnämnden riktlinjer för en ny boendeform, biståndsbedömt trygghetsboende. Boendeformen ska vara ett attraktivt alternativ för invånare med begynnande omvårdnadsbehov eller med upplevd otrygghet. Ett biståndsbedömt trygghetsboende förväntas leda

till minskat eller fördröjt behov av vård- och omsorgsplatser. Vidare möjliggör boendeformen att hemvårdsinsatser kan bedrivas effektivt eftersom restider och otrygghetsfaktorer minimeras.

I oktober 2022 finns 22 lägenheter tillgängliga som biståndsbedömt trygghetsboende, 5 lägenheter på Ölycke och 17 lägenheter på Vårlöken. I den långsiktiga planen ingår även det sista våningsplanet på Vårlöken, vilket innebär att ytterligare 7 vård- och omsorgslägenheter omvandlas till biståndsbedömt trygghetsboende. I dagsläget har kommunen 10 verkställda beslut inom boendeformen.

Möjlighet finns att minska/ta bort lägenheter som används som biståndsbedömt trygghetsboende och återanvända lägenheterna till vård- och omsorgsboende.

Kostnadsjämförelse

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2035	2036
Antal boendeplatser				41	50	56	64	88	93
Kalkyl nytt demensboende (kr)				28 794 916	35 591 129	39 479 922	45 714 516	62 411 180	66 339 892
Alternativ 1:									
Antal brukare	13	24	30	41	50	56	64	88	93
Antal hemvårdstimmar/år	21 298	40 286	51 084	68 134	84 216	93 417	108 170	147 677	156 973
Kalkyl hemvårdsinsatser (kr)	12 246 087	23 164 469	29 373 533	39 177 308	48 423 987	53 714 937	62 197 497	84 914 366	90 259 628
Alternativ 2:									
Antal boendeplatser	13	24	30	41	50	56	64	88	93
Kalkyl externa placeringar (kr)	12 677 109	23 979 782	30 407 384	40 556 220	50 128 351	55 605 525	64 386 643	87 903 071	93 436 468
Alternativ 3:									
Antal boendeplatser		24	30	41	50				
Personalkostnader		17 052 379	21 194 275	27 734 104	33 902 308				
Hyra		9 000 000	9 000 000	9 000 000	9 000 000				
Kalkyl boendemodul (50 platser, 2025-2030)		26 052 379	30 194 275	36 734 104	42 902 308				

Följande prislappar är använda i kostnadsjämförelsen:

I samtliga exempel utgår antalet brukare från första tabellen ”vård- och omsorgslägenheter”.

Kalkyl nytt demensboende: Boende startar 2027 utifrån föreslagen tidsplan. Dygnskostnad på 2 350 kr är hämtad från analysen kostnad per brukare (KPB) 2021. Dygnskostnaden inkluderar personal, hyra, förbrukningsvaror och overheadkostnader redovisade på Kärråkra 2021. Den faktiska kostnaden för det nya demensboendet kommer påverkas av hyresnivåer och om fastigheten byggs i etapper.

Kalkyl hemvårdsinsatser: Kalkylen utgår från antagandet att alla brukare kommer ha ett stort omsorgsbehov, snitt 140 timmar/månad. Snittpris per hemvårdstimme är hämtad från KPB 2021, 575 kr/timme. Utöver volymrelaterade kostnader tillkommer bl.a. kostnader för utbildningsinsatser och en utökad dagverksamhet.

Kalkyl externa placeringar: Årskostnad på ca 1 mnkr per brukare är hämtad från KPB 2021.

Kalkyl modulhus: Personalkostnader inkluderar en bemanningsnivå på 0,93/plats, budgeterad bemanningsnivå på Kärråkra. Personalen budgeteras till 320 kr/timme, vilket inkluderar frånvaro- och personalomkostnader. Vidare görs ett tillägg på 200 kr per dygn och plats gällande hälso- och sjukvårdspersonal, enligt KPB 2021. Lokalhyran baseras på en offert om 50 lägenheter. Antalet lägenheter kan anpassas.

Hyrespris per månad: 547 100 kr

Hyrestid: 36 månader

Engångskostnad: Montage 5 511 000 kr och Demontage 2 158 000 kr

I kostnadsjämförelsen har priset fördelats över 4 års kontraktstid.

Vård- och omsorgsnämnden

§ 16**VoO.2021.0399****Inriktningsbeslut för nytt vård- och omsorgsboende med inriktning på demens****Ärendebeskrivning**

Uppdraget att utreda förutsättningar till att bygga ett demensboende finns med i det kommunala handlingsprogrammet för Eslövs kommun samt i vård- och omsorgsnämndens lokalförsörjningsplan. Det är ett välkänt faktum att en allt större del av befolkningen kommer att vara äldre inom en ganska snar framtid. I samband med att befolkningen blir äldre kommer en allt större del av densamma att drabbas av olika typer av kognitiv svikt.

Sedan september månad 2021 är en projektledare tillsatt för att driva arbetet med att paketera basutredning inför ett politiskt inriktningsbeslut i januari 2022. Ärendet har den 17 november föredragits som information i vård- och omsorgsnämnden och den 23 november i kommunstyrelsens arbetsutskott. De förtroendevalda fick möjlighet att ställa frågor samt komma med synpunkter.

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut; Inriktningsbeslut för nytt vård- och omsorgsboende med inriktning på demens
- Bilaga 1. Förutsättningar inriktningsbeslut
- Bilaga 2. Fyra olika scenarier
- Bilaga 3. Statistik
- Bilaga 4. Befintliga boenden
- Bilaga 5. Referensobjekt
- Bilaga 6. Demensplatser i Skåne
- Bilaga 7. Demensdiagnos SÄBO

Beredning

Som ett led i kommunens övergripande lokalförsörjningsprocess är en basutredning för ett nytt boende med inriktning mot demens påbörjad. Denna basutredning görs för att föra fram verksamhetens behov av lokaler i kommunens kommande lokalförsörjningsplaner. För att slutföra den påbörjade basutredningen behöver vård- och omsorgsnämnden klargöra nämndens syn på vissa förutsättningar. I bilaga 1 Förutsättningar inriktningsbeslut finns redovisat delar ur basutredningen.

Detta är ett stort projekt som ännu är i ett mycket tidigt skede, vilket gör att anpassningar kommer behöva göras när nya förutsättningar identifieras.

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande

Vård- och omsorgsnämnden

För att beräkna behovet av nya platser på vård- och omsorgsboende har en demografisk analys med sikte på 2035 gjorts. Analysen utgår från befolkningsprognosen och görs årligen av externa specialister för Eslövs kommuns räkning. Denna analys tar också med hur alternativa boendeformer såsom trygghetsboende och biståndsbedömt trygghetsboende påverkar det långsiktiga behovet av vård- och omsorgsboendeplatser, se bilaga 3 Statistik. Utifrån detta underlag bedöms behovet vara 80 nya boendeplatser 2035.

Ur det statistiska underlaget som nämns ovan har fyra olika scenarier tagits fram, se bilaga 2 Fyra olika scenarier. Förslag C föreslås som det alternativ som bör ligga som underlag i den fortsatta planeringen. Detta förslag är en byggnad med 80 boendeplatser färdigställda 2027, samt med förberedelser för utökning med ytterligare 40 boendeplatser. Mer information finns under rubriken projektidentifiering i bilaga 1 Förutsättningar inriktningsbeslut.

I byggnaden bör, förutom de 80 boendeplatserna med tillhörande gemensamma utrymmen, lokaler för administration, storkök, även finnas kompletterande verksamhet såsom avlastningsplatser och dagverksamhet samt en mötesplats, liknande den som finns på Karidal.

Enligt scenario C ska en byggnad stå klar 2027, detta är en mycket snäv tidplan som kommer att kräva prioriteringar inom flera av kommunens förvaltningar.

För att komma vidare i projektet är den främsta frågan idag var ett nytt boende ska placeras. I den inledande basutredningen har följande kriterier tagits med.

- Boendet bör ligga i centralorten
- Det behöver inte ligga centralt men ha goda allmänna kommunikationer
- Byggnaden bör uppföras i två eller flera plan, anpassad utifrån verksamhetens behov

Då även frågan om vem som ska äga ett nytt vård- och omsorgsboende är av stor vikt för projektet har den ingått i basutredningen och överlämnats till kommunledningskontoret som äger frågan.

I den inledande basutredningen bedöms alla befintliga boende lämpliga för den verksamhet som bedrivs där idag, se bilaga 1 Förutsättningar inriktningsbeslut och bilaga 4 Befintliga boende. För att säkerställa att boendena även är långsiktigt hållbara behöver en hållbarhetsanalys göras. Då vård- och omsorgsnämnden saknar

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande

Vård- och omsorgsnämnden

kompetens för detta arbete önskas stöd av Servicenämnden.

Förutom kostnaden för byggnaden behöver vikten av personalförsörjningskostnader lyftas fram då äldreomsorgen är en personalintensiv verksamhet som väger tyngst i den totala budgeten för vård- och omsorgsnämnden.

Till protokollet biläggs även bilagorna, 4. Befintliga boende, 5. Referensobjekt, 6. Demensplatser i Skåne, 7 Demensdiagnos SÄBO. Dessa bilagor har tagits med för att redovisa det underlag som arbetet med basutredningen bygger på.

Yrkanden

Marlén Ottesen (SD) yrkar att första punkten i tredje beslutssatsen ”Placering i centralorten” stryks.

Agneta Nilsson (S) och Bo-Göran Hansen (M) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande frågar först om nämnden kan bifalla alla delar i förvaltningens förslag förutom den punkt som avser ”placering i centralorten” och finner att nämnden bifaller detta.

Ordförande frågar därefter om nämnden kan bifalla punkten ”Placering i centralorten”, och finner att nämnden bifaller punkten.

Beslut

- Vård- och omsorgsnämnden beslutar att som underlag i kommunens fortsatta arbete med lokalförsörjningsplanering arbeta utifrån förslag C i bilaga *Fyra olika scenarier*, dvs nybyggnation av ett vård- och omsorgsboende med 80 boendeplatser till år 2027 och förberedelser för utökning med ytterligare 40 boendeplatser.

- Vård- och omsorgsnämnden beslutar att som underlag i kommunens fortsatta arbete med lokalförsörjningsplanering arbeta utifrån att byggnaden ska innehålla ett vård- och omsorgsboende med inriktning mot demensboende inklusive gemensamma utrymmen, lokaler för administration, storkök mm samt kompletterande verksamheter så som avlastningsplatser, dagverksamhet, växelvård, mötesplats typ Karidal.

- Vård- och omsorgsnämnden beslutar att som underlag i kommunens fortsatta arbete med lokalförsörjningsplanering arbeta utifrån följande förutsättningar för lokalisering av ett nytt vård- och omsorgsboende:

- Placering i centralorten

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande

Vård- och omsorgsnämnden

- Det behöver inte ligga centralt men ha goda allmänna kommunikationer.
- Byggnaden kan uppföras i två eller flera plan utifrån verksamhetens behov.

Reservationer

Ledamöterna i Sverigedemokraterna reserverar sig mot punkten "Placering i centralorten", i tredje beslutssatsen.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Servicenämnden

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande

Information om medverkan i Cleancon II

5

KS.2022.0428

2022-10-04

Petra König

+4641362019

petra.konig@eslov.se

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Information om medverkan i Cleancon II

Ärendebeskrivning

Eslövs kommun har erbjudits möjlighet att medverka i projektet Cleancon II. Kommunledningskontoret har tillsammans med Miljö och Samhällsbyggnad tittat på projektiden och kommit fram till att det är av intresse att medverka. Samtal har förts med Kommundirektören som också delar denna åsikt. Projektansökan med Eslövs kommun som projektpartner skickades till Tillväxtverket 23 september 2022. Denna tjänsteskrivelse utgör en information till kommunstyrelsens arbetsutskott.

Beslutsunderlag

Beredning

Projektet ska genom samverkan i värdekedjan, tester, framtagning av verktyg och modeller accelerera utvecklingen av lösningar som möjliggör emissionsfria siter för att långsiktigt säkerställa användning av förnybar energi och utsläppsfria arbetsmaskiner.

Projektet kommer att leverera metoder och framgångsfaktorer för att förenkla energiförsörjningen för siter med emissionsfria arbetsmaskiner. Affärsmodeller tas fram för att realisera hållbarhetsperspektivet hos dessa nya tekniker, och betydelsen av ursprunget för dess bränslen belyses. Resultaten tas fram i samverkan mellan svenska och norska maskintillverkare, entreprenadföretag samt energi- och infrastrukturleverantörer, och sprids till relevanta målgrupper i Öresund-Kattegatt-Skagerrak-regionen (ÖKS).

För offentliga beställare kommer mallar att tas fram för kravspecifikationer och uppföljning av ställda krav. Stor vikt kommer att läggas vid mätmetoder och inhämtning av driftsdata för denna uppföljning. Resultaten kommer spridas via seminarier samt integreras i Cleancons veileder, som kommer uppdateras med projektresultat och fortsätta spridas bland offentliga organisationer.

Kommunledningskontoret

Postadress: 241 80 Eslöv | Besöksadress: Stadshuset, Gröna torg 2
Telefon: 0413-620 00 | E-post: myndighetsbrevlåda@eslov.se | www.eslov.se

Även ett antal demos kommer att genomföras och dessa ger erfarenheter av, synliggör och marknadsför emissionsfri teknik.

Femton partners medverkar. Från Sverige är det: RISE, Göteborgs stads Leasing AB, Lunds kommun, Nilsson Energy, PEAB, Tekniska Högskolan i Jönköping och Volvo Construction Equipment AB. I Norge är det: DFØ, Eviny AS, Kunnskapsbyen Lillestrøm, Lillestrøm Kommune, NASTA AS, NILU, NAPOP AS.

De delar Eslövs kommun åtar sig att medverka i ligger i linje med kommunens inriktningsmål och Agenda 2030. Likaså i linje med FÖP östra Eslöv där det framgår att hållbarhet ska vara en viktig parameter i genomförandet av planen. Även i projektbeskrivningen för genomförandet framgår det att ökade hållbarhetskrav ska ställas vid upphandling av entreprenörer m m. Parallellt har det sedan den 1 juni 2022 kommit ny lagstiftning om att entreprenörer måste ta fram klimatdeklarationer vid uppförande av ny bebyggelse. Arbetsmaskinernas utsläpp är en del av dessa deklarationer.

Sammanfattningsvis är mycket och mycket av det som ska göras, sådant som det redan finns planer på att göra i Eslövs kommun inom ramen för genomförandet av östra Eslöv. Fördelen med en medverkan i projektet är att ett utökat erfarenhetsutbyte är möjligt, inte bara med andra kommuner utan även med byggherrar och arbetsmaskinsproducenter. Detta kommer att förstärka kommunens kompetens i kravställning vid upphandling av entreprenader och arbetsmaskiner.

Projektet är på tre år och projektstart blir den 1 januari 2023, om medel beviljas.

Förslag till beslut

- Informationen läggs till handlingarna.

Beslutet skickas till

Kommunledningskontoret – Patrik Larsson

Eva Hallberg
Kommundirektör

Katarina Borgstrand
Avdelningschef

**Beslut om deltagande i SKR nätverk för
medborgarbudget**

6

KS.2022.0389

2022-09-06

Magnus Månsson

+4641362472

magnus.mansson@eslov.se

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Beslut om deltagande i SKR nätverk för medborgarbudget

Ärendebeskrivning

Sveriges Kommuner och Regioner inbjuder kommuner och regioner till att delta i nätverk för att utveckla medborgarbudget enligt SKR:s modell för medborgarbudget för demokratisk och lokal utveckling. Under 2019-2022 har SKR haft ett nätverk för kommuner som utvecklat medborgarbudget utifrån SKR:s modell som bygger på internationell forskning och de erfarenheter som visat sig vara mest framgångsrika. Eslövs kommun blev inbjuden att delta i detta nätverk i januari 2021 efter att arbetet med kommunens landsbygdsutveckling uppmärksammats av SKR.

SKR bjuder nu in kommuner och regioner som har pågående arbete med medborgarbudget eller är på väg att starta medborgarbudget att delta i ett processinriktat nätverk. Kommuner och regioner som deltar bidrar med sina erfarenheter och deltar aktivt i nätverksträffar. För att delta ska beslut om deltagande från en styrelse/nämnd finnas och förtroendevalda och tjänstepersoner ska vara beredda att delta i processen. Deltagande kommuner/regioner förväntas delta med en eller flera projektansvariga vid nätverksmöten, förtroendevalda är välkomna att delta i mån av tid.

Beslutsunderlag

- MBB inbjudan 2022 final

Beredning

Det ingår i kommundirektörens delegation att besluta om deltagande i nationella nätverk av denna sort, men i detta nätverk kräver SKR ett politiskt beslut.

Kommunen bedriver idag aktivt en medborgarbudget inom ramen för landsbygdsutveckling och Kommunledningskontoret ser att ett deltagande i SKR:s nätverk ger möjligheten att utveckla kommunens arbete med medborgarbudget samtidigt som kommunen kan dela med sig av lärdomar.

Kommunledningskontoret

Postadress: 241 80 Eslöv | Besöksadress: Stadshuset, Gröna torg 2
Telefon: 0413-620 00 | E-post: Kommunstyrelsen@eslov.se | www.eslov.se

Förslag till beslut

- Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar att Eslövs kommun deltar i SKR nätverk för medborgarbudget och uppdrar åt Kommunledningskontoret att utse projektansvarig till nätverket.

Beslutet skickas till

- SKR - anders.nordh@skr.se

Eva Hallberg
Kommundirektör

Katarina Borgstrand
Tillväxtchef

2022-08-19

Anders Nordh
Nils Munthe

Medborgarbudget för demokratisk och lokal utveckling

Sveriges Kommuner och Regioner inbjuder kommuner och regioner till att delta i nätverk för att utveckla medborgarbudget enligt SKR:s modell för medborgarbudget för demokratisk och lokal utveckling.

Sveriges Kommuner och Regioner har sedan 2008 arbetat med att stödja kommuner och regioner i att pröva och utveckla medborgarbudget i svensk kontext. Vi ser ett ökat intresse från kommuner och regioner att pröva och utveckla medborgarbudget. Medborgarbudget är ett verktyg för att involvera medborgarna i att lämna förslag på hur resurser ska användas för att utveckla kommunen och sedan prioritera vilka förslag som är mest angelägna att genomföra.

Även internationellt ser vi en ökning av medborgarbudget i såväl större städer som på mindre orter. Medborgarbudget kan genomföras över en hel kommun eller region men även delas upp utifrån geografiska områden, teman eller aktörsgrupper.

Under 2019-2022 har SKR haft ett nätverk för kommuner som utvecklat medborgarbudget utifrån SKR:s modell som bygger på internationell forskning och de erfarenheter som visat sig vara mest framgångsrika.

Modellen består av sju steg

1. Ta fram och besluta om kriterier och resurser
2. Marknadsföring av medborgarbudgetprocessen
3. Idégenerering/medborgarna kommer med förslag
4. Bearbeta förslagen utifrån kriterier
5. Medborgarna röstar på förslag
6. Politiskt beslut om förslagen
7. Genomförande
8. Uppföljning

SKR bjuder nu in kommuner och regioner som har pågående arbete med medborgarbudget eller är på väg att starta medborgarbudget att delta i ett processinriktat nätverk där SKR ger stöd och tillför kunskap i form av

omvärldsbevakning, stöd av nationella och internationella experter. Kommuner och regioner som deltar bidrar med sina erfarenheter och deltar aktivt i nätverksträffar. Vi planerar att erbjuda en studieresa till någon stad/kommun i Europa för att se hur de arbetar i praktiken med medborgarbudget.

SKR samarbetar och deltar i olika internationella nätverk där medborgarbudget är en viktig demokratisk process för medborgares delaktighet i lokal utveckling. Dessa kommer också utgöra stöd till nätverket. De nätverk SKR samarbetar med är bland annat . People Powerd som är en global ”hub” för olika former av deltagande demokrati, där medborgarbudget är utgör en framträdande roll. People powered samlar forskare, experter och praktiker från hela världen.

Vi har sedan flera år ett samarbete med SKR:s systerorganisation i Portugal som hjälper oss att följa utvecklingen där. Vi samarbetar särskilt med staden Cascais kring konferenser och annat material inom området.

Sedan några år är SKR medlemmar i OIPD (International Observatory on Participatory Democracy) som är ett internationellt nätverk som är öppet för alla städer, organisationer och forskningscentra som är intresserade av att lära sig om, utbyta och tillämpa erfarenheter av deltagande demokrati på lokal nivå.

Mål med utvecklingsarbetet

Att ge kommuner och regioner som arbetar med eller avser att arbeta medborgarbudet stöd i processarbetet. Stödet bygger på SKR:s modell för medborgarbudget.

Efter avslutat projekt är målet att kunna visa på goda exempel på medborgarbudget.

Målgrupp

Kommuner och regioner som vill pröva och utveckla medborgarbudget från något eller flera av de inriktningar som utvecklas internationellt såsom medborgarbudget för:

- Territoriet/kommunen/regionen
- Speciell grupp/grupper
- Teman/institutioner

Organisation

Upplägget för nätverket utgår från varje enskild deltagares behov.

För att delta ska beslut om deltagande från en styrelse/nämnd finnas och förtroendevalda och tjänstepersoner ska vara beredda att delta i processen. Det går bra att komplettera med beslut när nya styrelser/ nämnder kommit igång med arbetet efter valet. Deltagande kommuner/ regioner förväntas delta med en eller flera projektansvariga vid nätverksmöten, förtroendevalda är välkomna att delta i mån av tid.

SKR:s demokratisektion ger stöd i processen genom nätverksträffar, utbildning, internationellt och nationellt erfarenhetsutbyte. Vi har knutit forskaren Giovanni Allegretti, Universitet i Coimbra, Portugal till projektet, han arbetar över hela världen med att stödja utvecklingen av medborgarbudget och forskar på dess utveckling och resultat.

Upplägg

Kommuner och regioner bjuds in till ett 2 årigt nätverk med start hösten 2022, med möjlighet till förlängning om önskemål finns.

Deltagare står för sina kostnader för deltagande vid fysiska träffar, eventuell studieresa etc. Vi kommer att erbjuda en kombination av fysiska och digitala möten.

Anmälan

Senast den 25 oktober 2022

Anmäl er direkt till anders.nordh@skr.se

Första nätverksträff är den 25 november i Stockholm.

Vi önskar er varmt välkomna att anmäla er till ett spännande och utvecklande nätverk.

Information & kontakt

Anders Nordh

Nils Munthe

Lena Langlet

anders.nordh@skr.se

nils.munthe@skr.se

lana.langlet@skr.se

08-452 7435

08-452 7694

08- 452 8918

Lena Langlet

Sektionschef Demokrati

Avdelning Ekonomi och styrning

**Avyttring av Krafteringen Service AB, helägt
dotterbolag till Krafteringen Energi AB**

7

KS.2022.0406

2022-11-11

Agneta Fristedt

+4641362822

agneta.fristedt@eslov.se

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Avyttring av Krafringen Service AB, helägt dotterbolag till Krafringen Energi AB

Ärendebeskrivning

Krafringen AB är ett kommunägt koncernmoderbolag med ett helägt dotterbolag, Krafringen Energi AB (publ), från vilket all operativ verksamhet utgår.

Krafringen Service AB är ett helägt dotterbolag till Krafringen Energi AB (publ).

Krafringen Service AB är en del av en större värdekedja för nätleverans och belysning. Verksamheten inkluderar allt från nybyggnation och installation till periodiskt underhåll.

Den marknad för elkraftsentreprenader som Krafringen Service AB verkar på präglas av hög konkurrens och låga marginaler. Krafringens styrelse har efter genomförd affärs- och marknadsanalys föreslagit för sina ägare att Krafringen Service AB ska avyttras. Krafringen önskar inhämta kommunfullmäktiges ställningstagande i frågan.

Beslutsunderlag

Krafringen AB Styrelsens begäran om särskilt ställningstagande

Kommunstyrelsen 2022-11-08, § 221

Nationell riskberedskapsplan för Sveriges elförsörjning

Bilaga till granskningsrapport för Krafringen AB och Krafringen Energi AB som finns i den Finansiella rapporten för Krafringen Energi AB (publ), org nr 556100-9852, för räkenskapsåret 2021-01-01 -- 2021-12-31

Beredning

På kommunstyrelsens sammanträde 2022-11-08 uppkom frågan om en avyttring av Krafringen Service AB på något sätt skulle kunna påverka Eslövs kommuns krisberedskap avseende energi.

Kraftringen Service AB är ett bolag som bedriver entreprenad, servicetjänster och tekniska tjänster inom elkraft och belysning och som verkar på marknaden för elkraftsentreprenader. Kunderna är i huvudsak elnätsbolag, byggbolag, kommuner, markentreprenörer, industri och andra bolag inom Kraftringenkonsolidern.

Konkurrenterna är verksamma över hela landet och kundavtalen upphandlas genom offentligt annonserade förfaranden på nationell nivå. De tjänster som Kraftringen Service AB tillhandahåller är underställda lagen om offentlig upphandling vilket redan i dagsläget innebär att Eslövs kommun inte vet vilken leverantör det blir när dessa tjänster upphandlas för kommunens räkning.

När det gäller riskberedskap inom elsektorn är Energimyndigheten sedan den 5 januari 2020 behörig myndighet enligt EU:s riskberedskapsförordning för elsektorn (2019/941), en förordning som syftar till en bättre samordning kring elkriser inom EU.

Som behörig myndighet har Energimyndigheten en rad åtaganden som listas i förordningen. Flera av åtagandena ska utföras i nära samarbete mellan den behöriga myndigheten och systemansvarig för överföringssystemen, det vill säga Affärsverket Svenska kraftnät. Det handlar bland annat om att fastställa relevanta elkrisscenarioer och redovisa åtgärder för att hantera en elkris samt att upprätta en riskberedskapsplan. Energimyndigheten fastställde den nationella riskberedskapsplanen för elsektorn i enlighet EU-förordningen 2019/941 den 15 december 2021.

Energimyndigheten har många roller och ansvarsområden. Energimyndigheten är förvaltningsmyndighet för frågor om tillförsel och användning av energi i samhället och ska verka för att förena ekologisk hållbarhet, konkurrenskraft och försörjningstrygghet i energisystem som är hållbara och kostnadseffektiva med låg påverkan på hälsa, miljö och klimat. Energimyndigheten leder samhällets omställning till ett hållbart energisystem, och utgår då från energipolitikens tre grundpelare försörjningstrygghet, konkurrenskraft och ekologisk hållbarhet, samt de övriga två dimensionerna av hållbar utveckling (social och ekonomisk hållbarhet). Dessa grundpelare utgör, tillsammans med de energi- och klimatpolitiska målen i Sverige och EU, grunden för myndighetens verksamhet. Energimyndigheten ska utveckla och samordna samhällets krisberedskap och åtgärder för höjd beredskap inom energiberedskapsområdet och bedriva omvärldsbevakning och analys.

Kraftringen AB är ett kommunägt koncernmoderbolag med ett helägt dotterbolag, Kraftringen Energi AB (publ), från vilket all operativ verksamhet utgår. Kraftringen Service AB är ett helägt dotterbolag till Kraftringen Energi AB (publ). Kraftringen AB har som kommunalt ändamål att på affärsmässiga grunder utveckla en god, allsidig och hållbar energiförsörjning. Ägardirektivet säger att Kraftringen inom sitt uppdrag ska: "[...] bidra till samhällets klimatomställning, eftersträva att utgöra den ledande energileverantören i ägarkommunerna och deras närområde, säkerställa att konsoliderns energileveranser sker med hög leveranssäkerhet och en hög servicenivå till marknadsmässigt pris, samt att verka för en skälig utdelning till ägarna med hänsyn till bolagets konsolideringsbehov [...]".

I Krafringen Energi AB:s finansiella rapporter 2021 framgår att krisberedskapsarbetet i bolaget har granskats av lekmannarevisorer för Krafringen AB och Krafringen Energi AB. Deras granskningsredogörelse 2021 finns i en särskild bilaga till granskningsrapporten för Krafringen AB och Krafringen Energi AB. Bedömningen de gör är att styrelsen i stort sett säkerställt ett ändamålsenligt krisberedskapsarbete. Bedömningen grundas på att bolaget har en organisation för krisberedskap och hantering av störstörningar. Det finns upprättade styrdokument för krisberedskapsarbete och arbete vid kris samt risk- och sårbarhetsanalyser /riskanalyser som ligger till grund för arbetet och åtgärder utifrån risker i bolaget. Krisledningsorganisationen finns således på koncernmoderbolaget Krafringen AB samt störstörningsorganisationen återfinns i dotterbolaget Krafringen Nät AB. Det övas kontinuerligt på krishantering/hantering av störstörning.

Kommunledningskontoret gör fortsatt bedömningen att en avyttring av Krafringen Service AB inte påverkar Krafringens förmåga att leva upp till det kommunala ändamålet, ej heller viljeinriktningen i ägardirektivet. Kommunledningskontoret gör också bedömningen att en avyttring inte påverkar Eslövs kommuns krisberedskap avseende energi då Eslövs kommun är bunden av att upphandla de tjänster som Krafringen Service AB tillhandahåller och därför kan få andra leverantörer vid upphandling. Koncernmoderbolaget Krafringen AB har krisledningsorganisationen och störstörningsorganisationen finns i dotterbolaget Krafringen Nät AB. Behörig myndighet gällande riskberedskap är Energimyndigheten som är styrd av EU:s riskberedskapsförordning för elsektorn (2019/941). Kommunledningskontoret anser därför att avyttring av Krafringen Service AB kan göras utifrån den affärsmässiga bedömningen av affärsnyttan med försäljningen vilket ankommer på bolaget styrelse. En avyttring väntas bidra till riskeliminering inom koncernen, öka fokus på kärnverksamheten och frigöra kapital till kommande investeringar.

Kommunledningskontoret föreslår att kommunfullmäktige godkänner avyttringen.

Förslag till beslut

- Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunfullmäktige att godkänna att Krafringen Service AB avyttras.
- Beslutet justeras omedelbart.

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige

Eva Hallberg
Kommundirektör

Jan Tingecz
Tf ekonomichef

2022-09-16. Diarienummer: KEAB 2022/165

Sezgin Kadir
010-122 70 11
Sezgin.kadir@kraftringen.se

Kommunfullmäktige Eslövs kommun

E-post: kommunen@eslov.se

Avyttring av Kraftringen Service AB

VD och Ordförande har informerat ägarsamrådet om den affärsgenomlysning som genomförts av Kraftringens entreprenadverksamhet som bedrivs i Kraftringen Service AB (KSAB). Affärsanalysen har inkluderat en konsekvensbeskrivning av tre huvudsakliga strategiska scenarier; Behålla, Utveckla eller Avyttra verksamheten/bolaget. Kraftringen har på ägarsamrådsmöte 22-09-15 informerades om styrelsen ställningstagande och processen för inhämtning av ägarnas godkännande av en avyttring.

Kraftringen Service AB

Kraftringen Service AB är Kraftringens entreprenad- och servicebolag. Företaget erbjuder och levererar ett komplett utbud av entreprenad, servicetjänster och tekniska tjänster. Tjänsteområden är elkraft och belysning. Kunder är i huvudsak elnätsbolag, byggbolag, kommuner, markentreprenörer, industri och bolag inom Kraftringenkonsortiet. Verksamheten har expanderat under de senaste åren och finns nu i stora delar av södra Sverige. Etableringar finns i Lund, Eslöv, Helsingborg, Klippan, Torsås, Anderstorp, Falkenberg, Växjö och Billdal.

■ Elkraft ■ Elkraft och Belysning

Utdrag ur Årsredovisning 2021	Kraftringen Energi AB (konsortiet)	Kraftringen Service AB	<i>Andel av konsortiet</i>
Omsättning (mnkr)	3 884	467	12%
Resultat efter finans (mnkr)	482	-24	-5%
Resultat efter skatt (mnkr)	394	5	1%
Anställda (medelantal)	586	163	28%

Bolaget har expanderat med flera nya avtal under 2021. Resultatutvecklingen har varit negativt 2021-2022 men bedöms ha en positiv utveckling framöver förutsatt att nödvändig affärs- och verksamhetsutveckling genomförs. Av bolagets totala omsättning kommer ca 30% från Kraftringenkonsortiet (elnätsentreprenader) och ca 3% från ägarkommunerna (framförallt gatubelysning).

Affärs- och marknadsanalys

På uppdrag av Kraftringens styrelse har en affärs- och marknadsgenomlysning genomförts med syfte att klargöra hur och på vilket sätt verksamheten kan fortsätta utvecklas på bästa sätt. Sammanfattningsvis visar genomlysningen att marknaden för elkraftsentreprenader nu och framöver präglas av hög konkurrens och låga marginaler. Framöver krävs både marknadstillväxt och satsningar inom affärs- och verksamhetsutveckling. För detta finns en affärsplan som kommer att säkerställa både ökad lönsamhet och tillväxt. Styrelsen bedömning är dock att det sannolikt finns ägare som har bättre förutsättningar än Kraftringen att förverkliga affärsplanen.

Konsekvenser för Kraftringens verksamhet

En konsekvensutredning visar att Kraftringen inte behöver äga KSAB för att klara sina långsiktiga målsättningar och affärsutveckling. En avyttring skulle bidra till en riskminimering för koncernen, ökar fokus på kärnverksamhet och potentiellt frigöra kapital som kan investeras i kärnverksamheten.

Bolagsordningen för Kraftringen Energi AB (publ) anger att "Bolaget har till föremål för sin verksamhet att producera, distribuera och handla med energi, att driva IT-kommunikation, att äga och förvalta fastigheter och anläggningar för rörelsens behov, att äga och förvalta aktier och andelar i företag inom energisektorn samt att bedriva till rörelsen anknyttande verksamhet. Det kommunala ändamålet med bolagets verksamhet är att på affärsmässiga grunder utveckla en god, allsidig och hållbar energiförsörjning."

- En avyttring av KSAB påverkar inte Kraftringenkoncernens förmåga att distribuera energi eller utveckla en god, allsidig och hållbar energiförsörjning. De tjänster som KSAB levererar till koncernen och ägarkommunerna är underställda Lagen om offentlig upphandling och kommer även i framtiden upphandlas i konkurrens. Så länge det finns ett avtalsförhållande kommer KSAB fortsatt att vara en viktig leverantör till koncernen och ägarna.

Ägardirektiv för Kraftringen AB anger att bolaget ska "Aktivt bidra till samhällets klimatomställning; Eftersträva att utgöra den ledande energileverantören i ägarkommunerna och deras närområde; Säkerställa att koncernens energileveranser sker med en hög leveranssäkerhet och en hög servicenivå till ett marknadsmässigt pris; Verka för en skälig utdelning till ägarna med hänsyn tagen till bolagets konsolideringsbehov."

- En avyttring konsoliderar Kraftringens verksamhet, ökar förutsättningarna att fokusera på kärnverksamheten och bedöms därmed förbättra förutsättningarna att uppfylla ägardirektivet.
- Koncernens energileveranser kommer även i framtiden att kunna säkerställas med hjälp av KSAB eller annan upphandlad leverantör.
- En begränsad del av KSABs intäkter kommer från koncernen och ägarkommunerna. KSABs finansiella resultat är en begränsad del av koncernens totala resultat.

Ägarnas ställningstagande

I Kraftringen ABs bolagsordning framgår att "bolaget ska bereda kommunfullmäktige i Lunds, Eslövs, Hörby och Lomma kommuner möjlighet att ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas." Det innebär i praktiken att Kraftringens styrelse, inför avyttring av KSAB, ska inhämta fullmäktiges ställningstagande.

Styrelsen har beslutat undersöka marknadsförutsättningarna för att sälja bolaget. Det har därför inletts en process för att undersöka intresset bland potentiella köpare. En eventuell avyttring förutsätter att det finns en köpare med rätt finansiell värdering, affärskompetens och avsikt att fortsätta utveckla verksamheten.

Styrelsen har beslutat att inhämta respektive kommunfullmäktiges godkännande att avyttra Kraftringen Service AB.

På uppdrag av styrelsen för Kraftringen AB/Kraftringen Energi AB

<i>Karl Branzén</i>	<i>Kenneth M Persson</i>	<i>Lena Emilsson</i>	<i>Sezgin Kadir</i>
Ordförande	1:a vice ordförande	2:a vice ordförande	VD

Nationell riskberedskapsplan för Sveriges elförsörjning

I enlighet med Europaparlamentets och rådets
förordning (EU) 2019/941 av den 5 juni 2019 om
riskberedskap inom elsektorn och om upphävande av
direktiv 2005/89/EG

Diarienummer: 2020-001296

Version 0.3

Beslutsdatum: 2021-12-15

Beslutad av:
Ställföreträdande generaldirektören Rémy Kolessar

Innehåll

Innehåll	2
Allmän information	4
1 Sammanfattning av elkrisscenarierna.....	5
1.1 Övergripande risker i elförsörjningen.....	5
Eleffektbrist.....	5
Elenergibrist	6
Elavbrott	6
1.2 De mest relevanta elkrisscenarierna	6
Cyberattack.....	6
Torrperiod.....	6
Skogsbrand	6
Värmebölja	7
Kraftig nederbörd, översvämning och dammbrott.....	7
Storm	7
Extremt kall väderlek	8
Brist på kärnkraftsproduktion.....	8
Pandemi.....	8
Kraftsystemets kontrollsystem och komplexitet.....	9
Svårighet att planera förnyelsebar elproduktion.....	9
Parallella händelser.....	9
2 Den behöriga myndighetens roller och ansvar	10
2.1 Bakgrundsbeskrivning av befintliga roller och ansvar	10
Energimyndighetens roll och ansvar	11
Svenska kraftnäts roll och ansvar	12
Energimarknadsinspektionens roll och ansvar	13
2.2 Grundläggande principer för krisberedskap	14
2.3 Befintlig nationell rapporteringsskyldighet vid kris	15
2.4 Ansvar vid tidig varning och elkris	15
3 Förfaranden och åtgärder vid en elkris	17
3.1 Nationella förfaranden och åtgärder	17
3.1 a) Förfaranden vid en tidig varning eller elkris	17
Vid tidig varning	17
Vid elkris	18
Kontaktlista	18
Hantering av marknadspåverkande information.....	19
Begäran om att tillhandahålla ytterligare information.....	19
3.1 b) Förebyggande och förberedande åtgärder	19
Kontinuitetsarbete	19
Nationell risk- och sårbarhetsanalys för elsektorn.....	20
Elberedskapslagen	21
Effektreserven	21

	Förbrukningsdämpande åtgärder	21
	Produktionsreglering	22
	Systemskyddsplan, återuppbyggnadsplan och provningsplan	22
	Stödjande åtgärder	23
	Leveranssäkerhet och funktionskrav	23
	Informationsinsatser	24
3.1 c)	Åtgärder för att mildra elkriser	24
	Produktionsreglering	24
	Import	24
	Störningsreserv	25
3.1 d)	Ramverk för manuell belastningsfrånkoppling (MFK)	25
	Manuell förbrukningsfrånkoppling	25
	Förfarande vid manuell förbrukningsfrånkoppling	25
	Elnätsföretagens roll vid manuell förbrukningsfrånkoppling	26
	Förfarande vid tillkoppling efter MFK	26
	Svenska kraftnäts rapporteringsskyldighet vid avbrytande av elöverföring	27
	Styrel	27
3.1 e)	Mekanismer för att informera allmänheten om elkrisen	28
	Svenska kraftnäts mekanismer för att informera allmänheten om elkris	28
	Energimyndighetens mekanismer för att informera allmänheten om elkris	29
	Nationella mekanismer för att informera allmänheten om elkris	31
3.2	Regionala och bilaterala förfaranden och åtgärder	32
3.2 a)	Överenskomna samarbetsmekanismer inom regionen	32
	Nordiska samarbeten	32
3.2 b)	Regionala och bilaterala åtgärder	32
3.2 c)	Mekanismer för att samarbete och stödja	33
4	Krissamordnare	35
5	Samråd med berörda parter	36
6	Kristester	38
	a) Tidplan och genomförande	38
	b) Förfarande vid genomförande av tester	38

Allmän information

Statens energimyndighet (Energimyndigheten) är svensk behörig myndighet enligt *Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/941 av den 5 juni 2019 om riskberedskap inom elsektorn och om upphävande av direktiv 2005/89/EG*¹, fortsättningsvis kallad *riskberedskapsförordningen*. Begreppet *riskberedskapsplan* är EU-kommissionens översättning av ”risk-preparedness plan” som används i den engelska versionen av *riskberedskapsförordningen*. Energimyndigheten ansvarar för att utarbeta denna plan.

Bakgrunden är de allt mer sammanlänkade elmarknaderna och elsystemen som medför att hanteringen av elkriser inte längre kan betraktas som en rent nationell uppgift. För att säkerhetsställa en gemensam strategi för elkrisförebyggande och krishantering inom regionen skall de behöriga myndigheterna inom respektive medlemsland utarbeta en riskberedskapsplan. I förordningen krävs att medlemsstaterna samarbetar på regional nivå och i förekommande fall bilateralt i en anda av solidaritet.

Medlemsstater som ingår i samma region är Sverige, Danmark och Finland. Region definieras här som den grupp av medlemsstater vars systemansvariga för överföringssystemen delar samma regionala samordningscentrum. Utöver dessa länder är även Litauen, Polen och Tyskland medlemsstater som är direkt anslutna till Sverige och som Sverige därmed ska dela riskberedskapsplaner med. Norge är inte en medlemsstat inom EU men är också direkt anslutet till Sverige.

Det här dokumentet följer den mall som anges i bilagan till riskberedskapsförordningen.

¹ *Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/941 av den 5 juni 2019 om riskberedskap inom elsektorn och om upphävande av direktiv 2005/89/EG*, OJ L 158, 14.6.2019, Celexnummer: 32019R0941.

1 Sammanfattning av elkrisscenarierna

Nedan redovisas en sammanfattning av de mest relevanta elkrisscenarierna som är framtagna för att ligga till grund för åtgärder som redogörs för i riskberedskapsplanen. Elkrisscenarierna har tagits fram gemensamt av Energimyndigheten och Affärsverket Svenska kraftnät (Svenska kraftnät). Det är inte en komplett redovisning av samtliga risker inom elförsörjningen. Ett urval har gjorts för att redogöra för de mest relevanta elkrisscenarierna i enlighet med kraven i förordningen. En mer omfattande och icke konfidentiell redogörelse har redovisats för flertalet myndigheter och särskilt anvisade elnätsbolag samt en branschorganisation.²

Förordningen anger att elkrisscenarierna ska fastställas på grundval av minst följande risker.

- Ovanliga och extrema naturkatastrofer
- Risker för olyckshändelser som gå utöver säkerhetskriterier N-1 och exceptionella oförutsedda händelser
- Följdrisker inklusive följderna av fientliga angrepp och bränslebrist

1.1 Övergripande risker i elförsörjningen

Det finns olika typer av situationer som kan uppstå i elsystemet, som har olika karaktär och därmed kräver olika åtgärder för att hantera. De tre typsituationerna *eleffektbrist*, *elenergibrist* och *elavbrott* beskrivs nedan.

Eleffektbrist

El kan inte lagras i stor omfattning och därför måste det alltid finnas en balans i elnätet mellan hur mycket el som produceras och hur mycket el som används. Om användningen av el skulle bli större än vad som för stunden är möjligt att producera, eller importera, uppstår en eleffektbrist. Då detta skulle kunna leda till allvarliga konsekvenser i samhället finns det förberedda åtgärder för att både förebygga och lindra konsekvenserna av en eleffektbrist.

Svenska kraftnät är ansvarig för att upprätthålla balans mellan produktion och förbrukning och har ett antal verktyg att använda för att se till att det i varje stund tillförs samma mängd el till systemet som det används. Det

² Redovisning av elkrisscenarier i enlighet med förordning om riskberedskap inom elsektorn (2019/941), Energimyndigheten, diarienummer 2020-001296.

finns risk för eleffektbrist i elsystemet när efterfrågan på el blir mycket hög, till exempel vid sträng kyla, samtidigt som produktionen och importen inte räcker till för att tillföra den el som behövs.

Elenergibrist

Elenergibrist kan uppstå vid en långvarig situation då den samlade tillförseln inte förväntas motsvara det samlade behovet av elenergi över tid. Det kan orsakas av en kombination av låga nivåer i vattenmagasinen, stillastående kärnkraftreaktorer och havererade importförbindelser från grannländerna. En elenergibrist som marknaden inte lyckas hantera, och som samhället inte lyckas avstyra, kan i sin tur leda till effektbrist.

Elavbrott

Lokala elavbrott där ett mindre antal elanvändare drabbas är vanliga och kan inträffa året om. Lokala elavbrott kan uppstå när det exempelvis stormar eller faller stora mängder snö. Starka vindar som fäller träd eller blåser ner stora grenar över elledningarna eller entreprenadarbeten som orsakar grävsador på kablar kan också orsaka strömavbrott. Sommartid är den vanligaste störningsorsaken att blixten slår ner i ledningar eller i annan teknisk utrustning.

1.2 De mest relevanta elkrisscenarierna

Nedan beskrivs i korthet relevanta risker i elförsörjningen som kan orsaka elavbrott, eleffektbrist och elenergibrist och därmed mer omfattande nationella störningar och som potentiellt kan påverka grannländerna.

Cyberattack

Det försämrade säkerhetspolitiska omvärldsläget har ökat behovet av ett förbättrat skydd mot IT/cyber-attacker. Detta är ett hot mot Sveriges säkerhet och integritet, men också i förlängningen landets välbefinnande. Cyberattacker mot energiinfrastruktur är en realitet och allt fler stater skaffar sig en offensiv cyberförmåga som Sverige behöver skydda sig mot.

Torrperiod

Sveriges elförsörjning är i stort beroende av tillförlitlig vattenkraft både som energikälla men också för balanshållning mellan förbrukning och produktion för en stabil driftsäkerhet. En extrem torrperiod där flertalet vattenkraftstationer står utan vatten i dammarna kan leda till stora produktionsbortfall. En kraftig torrperiod kommer sannolikt att drabba även våra grannländer i liknande omfattning, varmed import och exportmöjligheterna bedöms vara mycket begränsade.

Skogsbrand

Sverige är ett avlångt land med flera redundanta överföringsledningar som förbinder landet från norr till sönder. Skogs- och markbränder kan orsakas av blixten men också mänskliga aktiviteter som grillning eller att

de anläggs. Bränder kan med hjälp av vinden snabbt sprida sig till stora arealer och blir mycket svåra att kontrollera och bekämpa varför ett sådant scenario kan påverka flera överföringsledningar under samma tidsperiod och därmed försämra överföringsförmågan inom landet men också påverka utlandsförbindelser.

Värmebölja

En mycket hög temperatur som håller i sig under flera dagar eller veckor, kan leda till försämrade överföringsförmåga hos ledningar eftersom överföringsförmågan hos ledningen minskar vid högre temperaturer. Detta skulle kunna leda till stora lokala problem att försörja samhällen med elektricitet. Vid ihållande höga temperaturer, finns risk för att material och komponenter i överföringssystemet utnyttjas till bristningsgränsen, vilket kan leda till lokala strömavbrott. Det uppstår också en förhöjd risk för skogsbränder och torrperioder som beskrivs ovan.

Kärnkraften är en viktig källa för elproduktion och driftsäkerhet. En förhöjd temperatur på det kylvatten som är nödvändigt för att kyla reaktorerna vid kärnkraftverken, kan försämra möjligheten att producera efterfrågad effekt. Även andra produktionskällor som kraftvärme och gasturbiner skulle kunna få problem med kylningen.

Kraftig nederbörd, översvämning och dammbrott

Det svenska transmission- och regionnätet klarar normalt sett stora regnmängder. Däremot är det större risk med lokala problem som översvämmade älvar och markområden, vilket i sin tur kan orsaka vattenfyllda transformatorstationer och nedfallna ledningar.

Den potentiellt största faran med stora regnmängder, bedöms vara om enorma vattenflöden orsakar markförskjutningar och en kollaps av en större vattenkraftstation/dammbrott.

Storm

Det svenska transmissionsnätet och regionnäten klarar kraftiga vindar och det är sällsynt med strömavbrott som orsakats av hård vind på dessa ledningar. Ledningarna har byggts på en kraftig konstruktion och ledningsgatorna ska vara trädsäkra.

Om vinden skulle uppnå sådan styrka att ledningsmaterial som stolpar och isolatorer skulle gå sönder på flera viktiga överföringsförbindelser, kan det orsaka överföringsproblem mellan olika delar av Sverige och eventuellt leda till en situation där Svenska kraftnät manuellt måste koppla bort belastning och begränsa överföringen till grannländerna för att upprätthålla balansen i transmissionsnätet.

Extremt kall väderlek

Svenska kraftnät genomför årligen analyser av kraftbalansen där den senaste årets analys visar att det finns ett importberoende vid en normal vinter som blir ännu större vid en mer extrem kyla.³ Möjligheten att hantera kraftiga effektunderskott genom import via utlandsförbindelser kan vara begränsade om liknande förhållanden råder i våra grannländer. Om effektbalansen inte kan tillgodoses är risken stor att manuell fränkoppling av förbrukning måste tillgripas.

Brist på kärnkraftsproduktion

Sverige är ett långt land med mycket vattenkraft i norr, kärnkraft i söder och en växande andel vindkraft. Antalet kärnkraftverk i Sverige minskar och därmed också viktiga stödtjänster för att stabilisera och balansera elnätet som kärnkraftverken historiskt har bidragit med. Dessa stödtjänster är viktiga för att kunna balansera elsystemets storheter som exempelvis reaktiv effekt och spänning. Utmaningarna finns under hela året och inte minst under sommarmånaderna när flera kärnkraftverk är tagna ur drift för revision då efterfrågan på eleffekt är låg. Om kärnkraftsproduktionen minskar utan att andra stödtjänster finns att tillgå på annat håll kan det i förlängningen påverka överföringsmöjligheterna inom Sverige och därmed också utlandsförbindelserna.

Pandemi

En pandemi som sprider sig i Sverige kan också sprida sig till samhällsviktig personal inom elförsörjningen. Stora personalbortfall kan ske hos enskilda eller flera aktörer samtidigt, vilket skulle kunna leda till risk för underbemanning och svårigheter att upprätthålla den normala verksamheten. Det i sin tur kan leda till att produktionskällor måste stängas ner och svårigheter att upprätthålla driften i kontrollrum, vilket kan innebära stor påverkan på elförsörjningen. I förlängningen kan det också innebära att avhjälpande åtgärder för att hålla elförsörjningen intakt prioriteras framför service/underhåll och investeringar vilket kan försämra driftsäkerheten på sikt.

En lägre efterfrågan på elektricitet till följd av pandemin kan i sin tur leda till lägre priser och därmed en försämrad lönsamhet för elförsörjningens aktörer. En försämrad lönsamhet för producenter av elektricitet kan innebära att produktion med viktiga elektriska stödtjänster tas ur drift och det kan leda till en försämrad driftsäkerhet av det nationella transmissionsnätet.

En pandemi kan också innebära stängda gränser som kan påverka tillgång på bränslen och reservdelar samt utländska experter vid service/underhåll och investeringar.

³ Kraftbalansen på den svenska elmarknaden, rapport 2020, En rapport till Infrastrukturdepartementet, Svenska kraftnät, ärendenummer 2020/334.

Kraftsystemets kontrollsystem och komplexitet

Elsystemet är mycket beroende av välfungerande elektronisk kommunikation för en säker och pålitlig drift. IT-system, kommunikationsutrustning och mängder av annan teknisk utrustning är sammanlänkande för att bland annat balansera, övervaka, styra och skydda systemet för att ge ett effektivt, tillförlitligt och driftsäkert system.

Med tekniken kommer också sårbarheter och komplexitet som kan orsaka tekniska problem, instabila system och kaskadeffekter. Det kan orsaka okontrollerad fränkoppling av produktion, förbrukning och ledningar samt utlandsförbindelser.

Det kan hända att två olika fel i elnätet skapar problem ungefär samtidigt. Ibland leder ett problem till ett annat och det sker mycket snabbt. Den tekniska utrustningen kan ha svårigheter att detektera var felet har uppstått och orsaken till felet. Det kan även vara så att den tekniska utrustningen har en felaktig inställning som orsakat en obefogad fränkoppling. När en obefogad fränkoppling inträffar, kan kaskadeffekter uppträda och fler produktionskällor, förbruknings- eller överföringsledningar kopplas bort automatiskt. Flera elektriska egenskaper, såsom tillgång och efterfrågan av effekt, spänningsnivåer eller kortslutningseffekter kan hamna i obalans och skapa följdproblem.

Svårighet att planera förnyelsebar elproduktion

Om bedömningar av tillgänglig produktion från förnyelsebara källor är felaktiga skapas stora behov av upp- eller nedreglering av andra produktionskällor på felaktiga grunder. Den aktuella produktionen kanske är betydligt högre än förväntat och kräver omfattande nedreglering eller så saknas det så mycket produktion att marknaden inte har de produktionsbehov som efterfrågas för att jämna ut obalansen.

Snabba förändringar och förflyttning av effekt kan leda till överbelastade ledningar och skyddsutrustning som automatiskt löser ut ledningar eller produktionskällor. Oplanerade och okontrollerade fränkopplingar kan leda till kaskadeffekter och orsaka omfattande strömavbrott.

Parallella händelser

De mest relevanta elkrisscenarierna som redovisats ovan kan potentiellt inträffa under samma tidsperiod och därmed orsaka en ännu värre kris att hantera. Exempel som kan nämnas är att en storm eller en skogsbrand kan inträffa samtidigt som en pandemi pågår eller en cyberattack under en pågående elenergi-brist.

2 Den behöriga myndighetens roller och ansvar

Vid införandet av riskberedskapsförordningen i Sverige har ambitionen varit att berörda myndigheters gällande ansvars- och rollfördelning i möjligaste mån ska bibehållas. De myndigheter som i första hand berörs av riskberedskapsförordningen är Energimyndigheten i egenskap av behörig myndighet el⁴, Svenska kraftnät som system- och balansansvarig för transmissionsnätet och elberedskapsmyndighet⁵ samt Energimarknadsinspektionen som nationell tillsynsmyndighet⁶. Energimyndigheten betraktar främst rollen behörig myndighet el som en övergripande och samordnande roll, där andra aktörer (specifikt Svenska kraftnät), har operativa roller och direkta ansvar som de bibehåller. Riskberedskapsförordningen medför dock ökade krav på samordning, samverkan och ytterligare tydliggörande av ansvars- och rollfördelningen mellan Energimyndigheten och Svenska kraftnät.

Energimyndigheten främsta uppgift som behörig myndighet vid tillämpningen av riskberedskapsförordningen är bl.a. att fungera som nationell kontaktpunkt och samordnare gentemot EU och de behöriga myndigheterna i andra EU-länder.

2.1 Bakgrundsbeskrivning av befintliga roller och ansvar

I detta avsnitt beskrivs på en översiktlig nivå roller och ansvar för de berörda myndigheterna i frågor som avser elförsörjningen i Sverige.

Energimyndigheten, Svenska kraftnät, Strålsäkerhetsmyndigheten m.fl. är utpekade som särskilt ansvariga för krisberedskapen samt som bevakningsansvariga myndigheter med ansvar för att vidta åtgärder inför och vid höjd beredskap inom sina respektive verksamhetsområden.⁷

Den svenska regeringen har i oktober 2020 i sin försvarspolitiska proposition som överlämnades till riksdagen, angivit att förmågan inom totalförsvaret behöver stärkas, vilket inkluderar en omfattande satsning på civilt försvar. Motståndskraften inom bl.a. energiförsörjningen behöver höjas och åtgärder bör enligt regeringen vidtas för att säkerställa en tillfredsställande beredskapsnivå.⁸

⁴ Förordning (2014:520) med instruktion för Statens energimyndighet, 3 § p. 16.

⁵ Förordning (2007:1119) med instruktion för Affärsverket svenska kraftnät, 2-4 §§ m.m.

⁶ Förordning (2016:742) med instruktion för Energimarknadsinspektionen, 2 §.

⁷ Enligt förordningen (2015:1052, 10 §) om krisberedskap och bevakningsansvariga myndigheters åtgärder vid höjd beredskap.

⁸ Uppdrag den 11 juli 2019 till bevakningsansvariga myndigheter att inkomma med underlag för den fortsatta inriktningen av det civila försvaret (Regeringskansliets diarienummer Ju2019/02477/SSK, Energimyndighetens diarienummer 2019-16105).

Energimyndighetens roll och ansvar

Energimyndigheten är förvaltningsmyndighet för frågor om tillförsel och användning av energi i samhället och ska verka för att förena ekologisk hållbarhet, konkurrenskraft och försörjningstrygghet i energisystem som är hållbara och kostnadseffektiva med låg påverkan på hälsa, miljö och klimat.⁹ Energimyndigheten leder samhällets omställning till ett hållbart energisystem, och utgår då från energipolitikens tre grundpelare försörjningstrygghet, konkurrenskraft och ekologisk hållbarhet, samt de övriga två dimensionerna av hållbar utveckling (social och ekonomisk hållbarhet). Dessa grundpelare utgör, tillsammans med de energi- och klimatpolitiska målen i Sverige och EU, grunden för myndighetens verksamhet. Energimyndigheten ska utveckla och samordna samhällets krisberedskap och åtgärder för höjd beredskap inom energiberedskapsområdet och bedriva omvärldsbevakning och analys. Energimyndigheten ska vidare stödja andra myndigheter med expertkompetens inom området.¹⁰ Energimyndigheten ansvarar för att planera, samordna och i den utsträckning som regeringen föreskriver, genomföra ransoneringar och andra regleringar som gäller användning av energi.¹¹ Energimyndigheten har vidtagit vissa förberedande åtgärder i händelse av elenergibrist och eventuellt regeringsbeslut om förbrukningsdämpande åtgärder och ransonering av el.¹² Energimyndigheten har tillsammans med andra aktörer utarbetat styrel, som är en metod för planering så att samhällsviktiga elanvändare ska kunna prioriteras vid en fränkoppling vid eleffektbrist. Styrel kan sammanfattas som den planeringsprocess under vilken statliga myndigheter, länsstyrelser, kommuner, privata aktörer och elnätsföretag samarbetar för att ta fram underlag för att kunna prioritera samhällsviktiga elanvändare vid en manuell förbrukningsfränkoppling (MFK). Syftet med styrel-planeringen är att lindra samhällskonsekvenserna som uppstår om MFK behöver tillgripas vid en eleffektbrist. Energimyndigheten har med andra ord ett övergripande ansvar för styrel-planeringen. Energimyndigheten ansvarar för att utfärda föreskrifter om styrel-metoden^{13 14} och för att planeringsprocessen initieras vart fjärde år.

Relaterade roller som behörig myndighet och för tillsyn

Utöver rollen som behörig myndighet för riskberedskapsförordningen, har Energimyndighet ytterligare roller relaterade till försörjningstrygghet, krisberedskap och höjd beredskap. Energimyndigheten är behörig

⁹ SFS 2014:520, 1 §.

¹⁰ SFS 2014:520, 2 § p. 13.

¹¹ SFS 2014:520, 2 § p. 14.

¹² Se vidare om Energimyndighetens principiella agerande vid elenergibrist, ev, förbrukningsdämpande informationskampanj osv: <http://www.energimyndigheten.se/trygg-energiforsorjning/el/elenergibrist/>

¹³ Förordning (2011:931) om planering av prioritering av samhällsviktiga elanvändare, 4 §.

¹⁴ Se vidare, *Styrel, Handbok för styrels planeringsomgång 2019 – 2021*, Energimyndigheten, ET 2018:10, ISSN 1404-3343. handbok-for-styrels-planeringsomgang-2019-2021.pdf (energimyndigheten.se), 2021-01-14 samt www.energimyndigheten.se/trygg-energiforsorjning/el/eleffektbrist/styrel/ Se även styrel-förordningen (2011:931) och Energimyndighetens styrel-föreskrifter (STEMFS2013:4).

myndighet¹⁵ enligt försörjningstrygghetsförordningen inom gas¹⁶ och är tillsynsmyndighet¹⁷ över, och ansvarar för Sveriges drivmedelsberedskap¹⁸. Energimyndigheten är vidare tillsynsmyndighet över lag (2018:1174) om informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster¹⁹ med tillhörande förordning. Myndigheten är dessutom föreslagen som tillsynsmyndighet över delar av energiförsörjningen enligt säkerhetsskyddslagen (2018:585).²⁰

Energimyndigheten kan komma att bli utsedd till sektorsansvarig myndighet inom energiförsörjningen med ett utökat planerings-, samordnings- och inriktningsansvar gällande civilt försvar och höjd beredskap.²¹

Energimyndigheten arbetar också med råd och kunskapsstöd vid störningar i energiförsörjningen samt vägledning gällande reservkraft riktat till samhällsviktiga elanvändare, geografiskt områdesansvariga, den enskilde och hushåll m.fl.²²

Svenska kraftnäts roll och ansvar

Svenska kraftnät är systemansvarig för överföringssystemet (transmissionsnätet) och har bland annat till uppgift att förvalta, driva och utveckla ett driftsäkert kraftöverföringssystem.²³ Svenska kraftnäts kontrollrum är bemannade dygnet runt, året om. I kontrollrummet sker en konstant övervakning av balansen och säkerheten i elsystemet och av att det i varje stund produceras lika mycket el som det förbrukas (dvs. upprätthållande av effektbalansen). Svenska kraftnät har vidare ett löpande ansvar att underhålla transmissionsnätet för att säkerställa driftsäkerhet och att göra nödvändiga investeringar och utbyggnad av infrastrukturen i systemet för att trygga elförsörjningen i takt med att samhällets elbehov ökar och produktionen förändras. Svenska kraftnät är tillsynsväglädd myndighet för dammsäkerhet och tillsynsmyndighet för elförsörjningens säkerhetsskydd. Som tillsynsmyndighet över elförsörjningens säkerhetsskydd²⁴, utfärdar Svenska kraftnät föreskrifter²⁵, utövar tillsyn över verksamhetsutövares säkerhetsskyddsarbete och

¹⁵ SFS 2014:520, 2 § p. 2.

¹⁶ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1938 av den 25 oktober 2017 om åtgärder för att säkerställa försörjningstryggheten för gas och om upphävande av förordning (EU) nr 994/2010, OJ L 280, 28.10.2017, Celexnummer 32017R1938.

¹⁷ Förordning (2012:873) om beredskapslagring av olja, 2 §.

¹⁸ Rådets direktiv 2009/119/EG av den 14 september 2009 om skyldighet för medlemsstaterna att innehålla minimilager av råolja och/eller petroleumprodukter, OJ L, 9.10.2009, Celexnummer 32009LO119, samt ska uppfylla Sveriges uppgiftsskyldighet i enlighet med kapitel V..

¹⁹ Nationell lagstiftning vid implementering av NIS-direktivet, Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/1148 av den 6 juli om åtgärder för en hög gemensam nivå på säkerhet i nätverks och informationssystem i hela unionen, OJ L 194, 19.7.2016, Celexnummer 32016L1148.

²⁰ Utredningen om vissa säkerhetsskyddsfrågor föreslog i *Kompletteringar till den nya säkerhetsskyddslagen* (SOU 2018:82) den 30 november 2018, att Energimyndigheten får ansvar för tillsyn över enskilda verksamhetsutövare inom fjärrvärme-, naturgas- samt olje- och drivmedelsförsörjning (sid. 377).

²¹ Utredningen om civilt försvar (Ju 2018:05) har överlämnat sitt slutbetänkande *Struktur för ökad motståndskraft* (SOU 2021:25) till Justitiedepartementet den 1 mars 2021, i enlighet med regeringens direktiv 2018:79 och 2019:98 (Energimyndighetens diarienummer 2019-010837).

²² [Kunskapsstöd till offentlig sektor \(energimyndigheten.se\)](https://www.energimyndigheten.se/kunskapsstod-till-offentlig-sektor), 2021-01-14.

²³ SFS 2007:1119, 3 §.

²⁴ Säkerhetsskyddsförordning (2018:658), 7 kap. 1 § p. 3, 7 kap. 8 §.

²⁵ Affärsverket Svenska kraftnäts föreskrifter och allmänna råd om säkerhetsskydd, SvKFS 2019:1.

hanterar registerkontroller åt vissa verksamhetsutövare inom elförsörjningen.

Svenska kraftnät skapar förutsättningar för elhandeln och ansvarar för att skapa regler och utforma avtal och rutiner för handel med el inom landet, mellan de nordiska och baltiska länderna och med kontinenten. Svenska kraftnät arbetar tillsammans med andra länder i Europa för att skapa en gemensam elmarknad.²⁶

Elberedskapsmyndighet

Svenska kraftnät är elberedskapsmyndighet med uppdrag att se till att den svenska elförsörjningen har beredskap för händelser som krig, terrorhandlingar och jordbävningar. Det handlar om störningar som ligger utanför de enskilda elföretagens eget ansvar. Svenska kraftnät ger också ut föreskrifter och allmänna råd om elberedskap som riktar sig till elföretag.²⁷ Aktörer inom elsektorn har bland annat en skyldighet att informera Svenska kraftnät om det uppstått en sådan störning i elförsörjningen som kan orsaka svåra påfrestningar på samhället²⁸. Svenska kraftnät ansvarar främst för de störningar som drabbar stora områden. Svenska kraftnät arbetar med att förebygga sådana störningar och arbetar för att kunna hantera dem om de skulle uppstå. Svenska kraftnät ser vidare till att åtgärder genomförs för att höja beredskapen inom teknik, kommunikation och fysiskt skydd. I och med detta samordnar Svenska kraftnät beredskapsåtgärderna på både regional och nationell nivå.²⁹

I krig eller när regeringen annars bestämmer är det Svenska kraftnäts uppgift att i samverkan med övriga totalförsvarsmyndigheter tillgodose samhällets behov av elkraft genom att planera, leda och samordna elförsörjningens resurser. När förbrukningsreglering av el införts ska Svenska kraftnät, i den utsträckning regeringen föreskriver, svara för långsiktig planering och inriktning av elproduktionen.³⁰

Svenska kraftnät erbjuder utbildningar och genomför förberedande övningar tillsammans med elbranschen och erbjuder även utbildningar inom krishantering, reparationsberedskap och olika verktyg som används i kris.³¹

Energimarknadsinspektionens roll och ansvar

Energimarknadsinspektionen är nationell tillsynsmyndighet (NRA) över energimarknaderna i Sverige och ska säkerställa att marknadernas aktörer följer lagar och regler inom energiområdet. Energimarknadsinspektionen

²⁶ [Internationellt samarbete | Svenska kraftnät \(svk.se\)](#), 2021-01-14

²⁷ [Elberedskap | Svenska kraftnät \(svk.se\)](#), 2021-01-14.

²⁸ Elberedskapslag (1997:288), 9 a §.

²⁹ [Elberedskap | Svenska kraftnät \(svk.se\)](#), 2021-01-14..

³⁰ SFS 2007:1119, 4 §.

³¹ [Utbildning och övning | Svenska kraftnät \(svk.se\)](#), 2021-01-14

ansvarar också för tillståndsprövning för el och gasnät och är med i utvecklingen av energimarknaderna på en nationell och regional nivå.

Energimarknadsinspektionen arbetar för att stärka kundernas ställning och trygga samhällets behov av fungerande energidistribution och handel. Till tillsynsområdet hör bland annat granskning av elnätsföretagens leveranskvalité, övervakningen av den gränsöverskridande handeln med el och gas samt granskning av elnätsföretagens och gasföretagens intäktsramar.³²

2.2 Grundläggande principer för krisberedskap

Den svenska krisberedskapen syftar till att värna befolkningens liv och hälsa, samhällets funktionalitet och förmågan att upprätthålla Sveriges grundläggande värden som demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter. Samhällets normala, dagliga verksamhet förväntas förebygga och hantera mindre olyckor och mindre omfattande störningar, medan det vid allvarliga händelser eller kriser kan behövas förstärkas med ytterligare resurser. Det finns tre grundläggande principer inom den svenska krisberedskapen;

- **Ansvarsprincipen:** den som har ansvar för en verksamhet i normala situationer har också motsvarande ansvar vid störningar i samhället. Aktörer har ett ansvar att agera även i osäkra lägen och ska stödja och samverka med andra berörda aktörer.
- **Närhetsprincipen:** samhällsstörningar ska hanteras där de inträffar och av dem som är närmast berörda och ansvariga.
- **Likhetsprincipen:** aktörer ska inte göra större förändringar i organisationen än vad situationen kräver. Verksamheten under samhällsstörningar ska fungera som vid normala förhållanden, så långt det är möjligt.³³

Utgångspunkten för all krisberedskap och krishantering i Sverige är därmed verksamhetsansvaret, det vill säga den operativa krishanteringen bör utföras av berörda aktörer enligt ansvarsprincipen. Vid behov kan de erhålla stöd från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) som besitter särskild kompetens när det gäller krishantering, beredskap, samordning, kommunikation osv. I viss utsträckning kan stöd även erhållas av Försvarsmakten. Krisledning och krishantering utövas på basis av relevant sakkunskap, expertis och erfarenhet samt befintlig samverkan och etablerade nätverk. Regeringen styr riket och de svenska myndigheterna lyder under regeringen. Det är därmed den politiska ledningen som är ytterst ansvarig och som måste göra de politiska avvägningarna och avdömningarna – bl.a. utifrån sakmyndigheternas

³² [Ei:s uppdrag och styrning | Ei.se - Energimarknadsinspektionen](#), 2021-01-14.

³³ [Ansvar och roller \(msb.se\)](#), 2021-05-1.

expertis och underlag – på nationell och strategisk nivå och för att åstadkomma samordning.³⁴

2.3 Befintlig nationell rapporteringsskyldighet vid kris

Energimyndigheten och Svenska kraftnät är som ovan nämnts bevakningsansvariga myndigheter och har tillsammans med ett 50-tal andra myndigheter, ett särskilt ansvar för att planera inför och vidta åtgärder för att hantera svåra samhälleliga störningar och situationer inför, och vid kris och höjd beredskap³⁵. Förordning (2015:1052) om krisberedskap och bevakningsansvariga myndigheters åtgärd inför höjd beredskap (krisberedskapsförordningen) i vilken de bevakningsansvariga myndigheterna pekas ut, syftar till att statliga myndigheter genom sin verksamhet ska minska sårbarheten i samhället och utveckla en god förmåga att hantera sina uppgifter under fredstida krissituationer och inför och vid höjd beredskap. Som bevakningsansvariga myndigheter ska Svenska kraftnät och Energimyndigheten i händelse av kris, hålla regeringen informerad om händelseutvecklingen, tillståndet, den förväntade utvecklingen, tillgängliga resurser samt vidtagna och planerade åtgärder.³⁶ I en sådan situation ska även Regeringskansliet och MSB, efter begäran, få den information som behövs för sammanställda lägesbilder.

2.4 Ansvar vid tidig varning och elkris

I en situation där Svenska kraftnät eller Energimyndigheten har fått kännedom risken för omfattande elavbrott, eleffektbrist eller elenergibrist som riskerar att *få effekter i angränsande länder* och därmed kan leda till en mer omfattande elkris enligt riskberedskapsförordningen ska myndigheterna samråda och följa rutiner enligt kap.3 nedan.

En elkris enligt definitionen i EU:s riskberedskapsförordning för elsektorn är en *existerande eller omedelbart förestående situation där det råder betydande elbrist eller där det är omöjligt att försörja kunder med el*.³⁷

En tidig varning ska utfärdas om en bedömning av säsongstillräcklighet eller någon annan kvalificerad källa ger konkret, seriös och tillförlitlig information om att händelsen sannolikt kan leda till en avsevärd försämring av elförsörjningsläget och utmynna i en elkris.

Energimyndigheten ska kunna utfärda en tidig varning samt tillkännage att det föreligger en elkris i enlighet med riskberedskapsförordningen.

³⁴ Den svenska riksdagen har exempelvis påpekat detta i sin rapport *Regeringen och krisen – regeringens krishantering och styrning av samhällets beredskap för allvarliga samhällskriser (RiR 2008:9, se bl.a. sid. 30)*.

³⁵ Förordning (2015:1052) om krisberedskap och bevakningsansvariga myndigheters åtgärder vid höjd beredskap, 10 §, samt förordning (2015:1053) om totalförsvar och höjd beredskap, 2, 4 §§.

³⁶ SFS 2015:1052, 13-14 §§.

³⁷ Förordning (EU) 2019/941, kap I art. 2 p. 9.

Svenska kraftnät ska förse Energimyndigheten med all nödvändig information enligt förordningen 4. kap, artikel 14. Bedömningen av om det råder tidig varning eller elkris görs efter samråd mellan Energimyndigheten och Svenska kraftnät. Ett skäl till detta förfarande är att Svenska kraftnät i realtid har tillgång till tillförlitlig aktuell information om elförsörjningen och eventuella störningar, och kommer därmed att vara bland de första att kunna avgöra ifall en elkris har inträffat eller kan inträffa. Ansvarig nationell myndighet genomför åtgärder enligt respektive ansvarsområde.

3 Förfaranden och åtgärder vid en elkris

3.1 Nationella förfaranden och åtgärder

Vid en elkris, avbrott i elförsörjningen eller i situationer där elförsörjningen påverkas, kommer Energimyndigheten att använda de system, den utrustning och de funktionerna som Energimyndigheten normalt sett använder i kommunikation med andra. I stort sett samtliga medel för kommunikation, e-post, mobiltelefoni, vanlig telefoni och fax är direkt eller indirekt beroende av el för sin funktionalitet. Detta innebär att om en elkris uppstår kommer samhällets förmåga att kommunicera kraftigt begränsas och endast fungera under den tid som eventuell reservkraft finns tillgänglig. Energimyndigheten har förberett för reservkraft för upprätthållande av den egna verksamheten.

På nationell nivå finns ytterligare förstärkningar i kommunikationen mellan Svenska kraftnät och Energimyndigheten. Liknande förstärkningar finns vidare mellan Svenska kraftnät och de övriga transmissionsnätsoperatörerna (TSO:erna) i regionen.

Ytterligare avtalade alternativa kommunikationsvägar som inte är elektriskt beroende finns att nyttja.

3.1 a) Förfaranden vid en tidig varning eller elkris

Vid tidig varning

Om det genom bedömning av säsongstillräcklighet eller annan kvalificerad källa ger konkret, allvarlig och tillförlitlig information om att en elkris kan inträffa, och att en tidig varning kan komma att utfärdas, bör nedan förfaranden följas.

- Om Svenska kraftnät har information om att elkris kan inträffa ska Svenska kraftnät initiera ett samråd med Energimyndigheten om behovet av att utfärda en tidig varning för elkris.
- Om Energimyndigheten har information om att elkris kan inträffa ska Energimyndigheten initiera ett samråd med Svenska kraftnät om behovet av att utfärda en tidig varning för elkris.
- Vid samrådet ska parterna förse varandra med information som är relevant för bedömningen av om Sverige ska utfärda tidig varning.

- Om Energimyndigheten bedömer att Sverige ska utfärda tidig varning, ska Energimyndigheten utan onödigt dröjsmål besluta om och utfärda tidig varning.³⁸
- Inför publicering av information till allmänhet och marknad, bör Energimyndigheten och Svenska kraftnät samråda om gemensamma budskap och tillse att parterna går ut med information vid en gemensamt förutbestämd tidpunkt.

Vid elkris

Om Sverige ställs inför en elkris ska nedan förfaranden följas;

- Om Svenska kraftnät har information om att elkris föreligger ska Svenska kraftnät initiera ett samråd med Energimyndigheten om behovet av att tillkännage elkris.
- Om Energimyndigheten har information om att elkris föreligger ska Energimyndigheten initiera ett samråd med Svenska kraftnät om behovet av att tillkännage elkris.
- Vid samrådet ska parterna förse varandra med information som är relevant för bedömningen av om Sverige ska tillkännage elkris.
- Om Energimyndigheten efter samråd med Svenska kraftnät, bedömer att det föreligger elkris, ska Energimyndigheten besluta om och tillkännage elkris^{39, 40}. *Nationell krissamordnare*⁴¹ finns vid Energimyndigheten och aktiveras vid elkris.
- Inför publicering av information till allmänhet och marknad, bör Energimyndigheten och Svenska kraftnät samråda om gemensamma budskap och tillse att parterna går ut med information vid en gemensamt förutbestämd tidpunkt.

Kontaktlista

I händelse av elkris används kontaktuppgifter till respektive aktör som finns i bilaga 1 till riskberedskapsplanen.

³⁸ Behöriga myndigheterna i Finland och Danmark vilka befinner sig i samma region, och behöriga myndigheter i Polen, Litauen och Tyskland vilka utgör direkt anslutna medlemsstater och Europeiska kommissionen ska utan onödigt dröjsmål informeras om att det föreligger tidig varning.

³⁹ Behöriga myndigheterna i Finland och Danmark vilka befinner sig i samma region, och behöriga myndigheter i Polen, Litauen och Tyskland vilka utgör direkt anslutna medlemsstater och Europeiska kommissionen ska utan onödigt dröjsmål informeras om att det föreligger elkris.

⁴⁰ Förordning (EU) 2019/941, kap. III, art. 14 p. 2.

⁴¹ Förordning (EU) 2019/941, kap. II art. 11 p. 1 d).

Hantering av marknadspåverkande information

Underlag och information om ett tillkännagivande av tidig varning eller elkris, bedöms kunna ha marknadspåverkande konsekvenser. Respektive aktör ansvarar därför för att säkerställa att underlag som kan innehålla marknadspåverkande information, hanteras i enlighet med interna rutiner för informationssäkerhet och i enlighet med gällande regelverk för hantering av marknadspåverkande information. Energimyndigheten och Svenska kraftnät ska säkerställa att tillkännagivanden sker samordnat och synkroniserat.

I transparensförordningen⁴² ställs krav på de systemansvariga för överföringssystemen att offentliggöra uppgifter om nätens tillgänglighet, kapaciteten för gränsöverskridande sammanlänknings- och produktion, belastning och driftavbrott på nätet. Energimarknadsinspektionen, som är tillsynsmyndighet ser till att marknadens aktörer lämnar in uppgifterna till systemansvarig enligt förordningen.

Begäran om att tillhandahålla ytterligare information

Om Europeiska kommissionen, gruppen för samordning på elområdet (*Electricity Coordination Group*), behöriga myndigheter i regionen⁴³, eller behöriga myndigheter i direkt ansluten medlemsstat⁴⁴, önskar mer information om den tillkännagivna elkrisen, ansvarar den *Nationella Krisstämmanden* vid Energimyndigheten för att en sådan begäran besvaras. Detsamma gäller om begäran har inkommit till Energimyndigheten från Regeringskansliet eller MSB. Innan ytterligare information lämnas ut, bör Energimyndigheten samråda med Svenska kraftnät och säkerställa att informationen är korrekt. Svar och information bör även meddelas kommunikationsfunktionerna vid Svenska kraftnät och Energimyndigheten.

Om begäran om ytterligare information efter tillkännagivandet inkommer från marknaden, distributionsnätbolag (DSO:er), branschorganisationer, el- och naturgasföretag, TSO i Danmark, Finland, eller Norge och avser verksamhetsområden som normalt sett omfattas av Svenska kraftnäts ansvarsområde, ansvarar Svenska kraftnät för att utan onödigt dröjsmål lämna ytterligare information. Detsamma gäller om en sådan begäran har inkommit till Svenska kraftnät från Regeringskansliet eller MSB.

3.1 b) Förebyggande och förberedande åtgärder

Kontinuitetsarbete

Svenska kraftnät bedriver kontinuitetsarbete i enlighet med svensk standard inom området (Samhällssäkerhet - Ledningssystem för kontinuitet, SS-EN ISO 22301:2014). Målet med kontinuitetshanteringen innebär att planera, upprätta, införa, tillämpa, övervaka, underhålla och

⁴² Förordning (EU) 543/2013

⁴³ EU-medlemsländerna i Norden, Danmark och Finland

⁴⁴ EU-medlemsländerna Polen, Tyskland och Litauen

ständigt förbättra kontinuitetsförmågan i kritiska verksamheter. Arbetet med kontinuitetsförmågan ska vara en naturlig del i Svenska kraftnäts verksamhet och kontinuitetsaspekter ska vägas in i de beslut som fattas. Kontinuitetshanteringen bidrar till att skapa ett driftsäkert och robust transmissionsnät med hög leveranssäkerhet, en god elberedskap samt en trygg elförsörjning i samhället.

Nationell risk- och sårbarhetsanalys för elsektorn

Svenska kraftnät analyserar hot, risker och sårbarheter inom sitt eget ansvarsområde samt upprättar en nationell risk- och sårbarhetsanalys för elsektorn (produktion, distribution och handel med el) enligt elberedskapslagen (1997:288). Dessa båda aspekter sammanställs i en samlad risk- och sårbarhetsanalys.⁴⁵ Det innebär att även företag inom elsektorn ska göra risk- och sårbarhetsanalyser. Det är ett viktigt verktyg för att öka förmågan att förebygga, motstå och hantera störningar för den egna verksamheten och därmed göra Sveriges elförsörjning mer robust. Analyserna ska identifiera och dokumentera riskkällor och kritiska beroenden som kan påverka säkerheten i den egna verksamheten. I arbetet ska det även ingå en bedömning av hur sårbar verksamheten är mot dessa riskkällor samt förslag på åtgärder. Information ska på begäran lämnas till Svenska kraftnät.⁴⁶

Även Energimyndigheten, Strålsäkerhetsmyndigheten m.fl. myndigheter redovisar sådana nationella risk- och sårbarhetsanalyser, utifrån sina respektive ansvars- och verksamhetsområden.⁴⁷

Elnätföretagen ska enligt ellagen (1997:857) och Energimarknadsinspektionens föreskrifter och allmänna råd (EIFS 2013:3) om risk- och sårbarhetsanalyser och åtgärdsplaner avseende leveranssäkerhet i elnäten med en etablerad analysmetod identifiera riskkällor och uppskatta förekommande risker i sitt elnät samt upprätta en åtgärdsplan. Genom att identifiera riskkällor, uppskatta risker och sårbarheten samt identifiera och prioritera åtgärder som leder till minskad risk och sårbarhet kan nätföretagen planera sina förbättringsåtgärder. En redovisning av åtgärdsplanen, som ska baseras på en risk- och

⁴⁵ Risk- och sårbarhetsanalys för år 2018, Sammanfattning, Svenska kraftnät, s. 5. [risk-och-sarbarhetsanalys-2018.pdf \(svk.se\)](#), 2021-01-14 - utifrån kraven i lag (1997:288) och förordning (1997:294) om elberedskap och Affärsverket svenska kraftnäts föreskrifter och allmänna råd om elberedskap (SvKFS 2013:2) samt i förordning (2015:1052) om krisberedskap och bevakningsansvariga myndigheters åtgärder vid höjd beredskap.

⁴⁶ Se exempelvis Svenska kraftnäts [risk-och-sarbarhetsanalys-2018.pdf \(svk.se\)](#), 2021-01-14, vidare Affärsverket svenska kraftnäts föreskrifter och allmänna råd om elberedskap (SvKFS 2013:2), samt [Vägledning för risk- och sårbarhetsanalyser i elsektorn, Svenska kraftnät, Energiföretagen, vagledning-risk-och-sarbarhetsanalys-2017-08-28.pdf \(svk.se\)](#), 2021-01-14.

⁴⁷ [Risker och sårbarheter \(energimyndigheten.se\)](#), 2021-01-14, [ssm2020-4480-2-sammanställning-risk-och-sarbarhetsanalys-2020-1225872_57_1.pdf \(stralsakerhetsmyndigheten.se\)](#), 2021-01-14 i enlighet med kraven i förordning (2015:1052) om krisberedskap och bevakningsansvariga myndigheters åtgärder vid höjd beredskap.

sårbarhetsanalys och åtgärdsplan som inte är äldre än ett år, inges varje år till Energimarknadsinspektionen.⁴⁸

Elberedskapslagen

Elberedskapslagen (1997:288) reglerar elföretagens skyldigheter att vidta åtgärder för att säkerställa samhällets behov av elförsörjning vid svåra påfrestningar och höjd beredskap. Skyldigheterna i lagen gäller för företag som bedriver produktion av el, överföring av el och handel med el. Lagens tillämpningsområde omfattar åtgärder kopplade till höjd beredskap men också till att förebygga, motstå och hantera allvarliga kriser i fredstid. Svenska kraftnät har tagit fram föreskrifter om elberedskap, Affärsverket svenska kraftnäts föreskrifter och allmänna råd om elberedskap, (SvKFS 2013:2) som trädde i kraft den 1 september 2013. Föreskriften anger närmare bestämmelser kring de skyldigheter som finns i lagen.

Effektreserven

Under mycket kalla vinterdagar kan det tillfälligt uppstå situationer då elförbrukningen ser ut att överstiga produktionen av el. I dessa situationer räcker de planerade resurserna inte till. Då måste Svenska kraftnät ta till reserver som har handlats upp i förväg. Den så kallade *effektreserven* skapas genom att Svenska kraftnät ingår avtal med aktörer på elmarknaden med stöd av lag (2003:436) om effektreserv. Effektreserven skapas genom att Svenska kraftnät ingår avtal om mer elproduktion med producenter⁴⁹. I enlighet med Europaparlamentets och Rådets förordning (EU) 2019/943 av den 5 juni 2019 om den inre marknaden för el⁵⁰ får en effektreserv endast tillämpas om medlemsstaten har ett konstaterat resurstillräcklighetsproblem.⁵¹ En sådan bedömning ska godkännas av EU-kommissionen.⁵² De kapacitetsmekanismer som ett land ingått avtal om före förordningens ikraftträdande får dock tillämpas utan en sådan bedömning och godkännande, dock längst till och med år 2025. För effektreserven nyttjas den möjligheten och den kan därför kvarstå till och med år 2025 i sin nuvarande form.

Förbrukningsdämpande åtgärder

För att avvärja en situation av elenergibrist som marknaden inte klarar av att hantera kan den svenska regeringen besluta om att dämpa elförbrukningen i landet. Energimyndigheten har en förberedd informationskampanj som kan riktas till alla hushåll om att spara på el och en förberedd åtgärd i form av att statliga myndigheter uppmanas att

⁴⁸ Gäller alla innehavare av nätkoncession för linje med en spänning understigande 220kV.

⁴⁹ Lag (2003:436) om effektreserv, 1 §.

⁵⁰ Europaparlamentets och Rådets förordning (EU) 2019/943 av den 5 juni 2019 om den inre marknaden för el, OJ L 158, 14.06.2019, Celexnummer: 32019R0943

⁵¹ Förordning (EU) 2019/943, kap. IV, art. 20.

⁵² Förordning (EU) 2019/943, kap. IV, art. 21 p. 5.

vidta åtgärder för att minska sin elförbrukning.⁵³ Skulle inte detta räcka så kan regeringen besluta om ransonering av el.⁵⁴

Produktionsreglering

Svenska kraftnät får enligt 8 kap. 2 § ellagen (1997:288) i den utsträckning det behövs för att kunna utöva systemansvaret beordra elproducenter att öka eller minska produktionen av el. I bestämmelsen regleras hur en bristsituation ska hanteras när det inte råder höjd beredskap.⁵⁵

I krig eller när regeringen annars bestämmer är det Svenska kraftnäts uppgift att i samverkan med övriga totalförsvarsmyndigheter tillgodose samhällets behov av elkraft genom att planera, leda och samordna elförsörjningens resurser. När förbrukningsreglering av el har införts ska Svenska kraftnät, i den utsträckning som regeringen föreskriver, svara för långsiktig planering och inriktning av elproduktionen.⁵⁶

Systemskyddsplan, återuppbyggnadsplan och provningsplan

I enlighet med Kommissionens förordning (EU) 2017/1485) av den 2 augusti 2017 om fastställande av riktlinjer för driften av elöverföringssystem och Kommissionens förordning (EU) 2017/2196 av den 24 november 2017 om fastställande av nätföreskrifter för nödsituationer och återuppbyggnad⁵⁷, ska Svenska kraftnät ta fram en systemskyddsplan, återuppbyggnadsplan och en provningsplan⁵⁸. Det är Energimarknadsinspektionen i rollen som nationell tillsynsmyndighet som har till uppgift att säkerställa att berörda aktörer fullgör sina skyldigheter enligt förordningarna. Svenska kraftnät arbetar med att ta fram en uppdaterad systemskyddsplan och provningsplan som skall godkännas och beslutas av Energimarknadsinspektionen.

Regelverket syftar till att säkerställa att omfattande störningar och sammanbrott i elsystemet undviks samt till att möjliggöra en effektiv och snabb återuppbyggnad av elsystemet i händelse av en stor störning. Svenska kraftnät stärker för närvarande det svenska transmissionsnätet med nya ledningar och stationer för att ta hand om ny vindkraft, bygga bort begränsningar i nätet och för att möta samhällets höga krav på trygg elförsörjning.⁵⁹

⁵³ Framtagning av informationskampanj elenergibrist, Energimyndigheten, diarienummer 2012-001325.

⁵⁴ Ransoneringslag (1978:268).

⁵⁵ Regeringens proposition 2010/11:56 Prioritering av samhällsviktiga elanvändare, s. 8.

⁵⁶ SFS 2007:1119, 4 §.

⁵⁷ Kommissionens förordning (EU) 2017/2196 av den 24 november 2017 om fastställande av nätföreskrifter för nödsituationer och återuppbyggnad avseende elektricitet, OJ L 312, 28.11.2017. Celexnummer: 32017R219.

⁵⁸ Se Svenska kraftnäts provningsplan i enlighet med Kommissionens förordning (EU) 2017/2196 av den 24 november 2017 om fastställande av nätföreskrifter för nödsituationer och återuppbyggnad avseende elektricitet (version 1.0 2020-10-28, ärendenummer 2019/3367).

⁵⁹ [Start | Svenska kraftnät \(svk.se\)](https://svk.se), 2021-01-14.

Stödjande åtgärder

Genom att stödja Elsamverkan (störningsberedskap för lokala och regionala störningar i elnät) samt genom utveckling och förvaltning av ett webbaserade nationella verktyget, som används för att underlätta samverkan mellan elnätsföretag under störningar inom Sverige, har Svenska kraftnät tagit initiativ till att aktörer inom ansvarsområdet samverkar och uppnår samordning i planerings- och förberedelsearbetet inför hantering av kriser samt under kriser. Genom inrapportering är det möjligt för elsamverkansledningen att få en översiktsbild av störningsläget och de kan tillsammans med elnätsföretagen samverka på ett effektivt sätt.⁶⁰

Svenska kraftnät kan förmedla resurser som reservmaterial och kommunikationsutrustningar som finns lagrad i beredskapsförråd, men även reparationspersonal. Försvarsmaktens resurser kan också nyttjas.

Vid en elkris kan det uppstå förfaranden och åtgärder som direkt eller indirekt kan påverka elsäkerheten och då kan Elsäkerhetsverket vara behjälpliga med riskanalyser och förslag på lösningar.

Leveranssäkerhet och funktionskrav

Transmissionsnätet definieras enligt ellagen som ett tekniskt och driftsmässigt sammanhängande ledningsnät som har en spänning om 220 kV eller mer, sträcker sig över flera regioner i Sverige och länkar samman det nationella elnätet med elnät i andra länder. Svenska kraftnät är den enda transmissionsnätsoperatören i Sverige och störningar på transmissionsnätet som orsakar avbrott i elförsörjningen är ovanligt.

Regionnät och lokalnät avser nät med nätkoncession för linje eller område med en spänning under 220 kV. Elnätsföretag med nätkoncession för linje eller område rapporterar årligen uppgifter om avbrott och andra uppgifter som kan kopplas till leveranssäkerheten till Energimarknadsinspektionen. Syftet med elnätsföretagens inrapportering är dels att utgöra ett underlag för Energimarknadsinspektionens tillsyn av leveranssäkerheten i elnäten dels att utgöra underlag för den kvalitetsjustering som ingår i beräkningen av elnätsföretagens intäktsramar.

I ellagen (1997:857) ställs ett funktionskrav som innebär att ett avbrott inte får vara längre än 24 timmar. Funktionskravet gäller dock inte om avbrottet berott på ett hinder som ligger utanför nätägarens kontroll.

I Energimarknadsinspektionens föreskrifter och allmänna råd om krav som ska vara uppfyllda för att överföringen av el ska vara av god kvalitet (EIFS 2013:1) ställs krav som ska vara uppfyllda för att överföringen till en kund ska anses vara av god kvalitet. I föreskriften anges både krav som ställs på spänningens kvalitet men också krav på leveranssäkerheten. Av kraven framgår att ledningsgator över 25kV ska vara trådsäkert utförda för att

⁶⁰ [Elsamverkan och Susie | Svenska kraftnät \(svk.se\)](#), 2021-01-14.

fallande träd och grenar inte ska kunna orsaka strömavbrott. Vidare finns krav för antal avbrott och ett särskilt funktionskrav för lastnivåer över 2 megawatt.

Informationsinsatser

I syfte att underlätta förberedelser i samhället som förebygger och lindrar konsekvenser av störningar och avbrott i elförsörjningen, har Energimyndigheten förberett informationsmaterial och informationskampanjer riktade till allmänheten. Dessa informationskampanjer innehåller information, råd och tips till olika målgrupper på hur man kan förbereda sig för en situation där ett längre avbrott i elförsörjningen inträffar.⁶¹ Syftet med informationen är både att minska individens sårbarhet vid avbrott i elförsörjningen och att minska behovet av samhälleliga akuta hjälpinsatser så att tillgängliga samhällsresurser får största möjliga samhällsnytta. En förväntad effekt av informationskampanjer av detta slag är exempelvis att den enskildes förberedelser bidrar med att minska behovet av värmestugor i händelse av ett längre avbrott i elförsörjningen under vintertid, då den enskilde själv kan genomföra förberedelser för att tillgodose sina behov under en längre tid. Energimyndigheten bidrar vidare, tillsammans med andra myndigheter med råd och information i frågor som rör reservkraft⁶² samt stödjer lokala och regionala myndigheter med kunskapsmaterial i syfte att förbättra lokal krisberedskap vid störningar och avbrott i energiförsörjningen.

3.1 c) Åtgärder för att mildra elkriser

Produktionsreglering

Svenska kraftnät får enligt 8 kap. 2 § ellagen i den utsträckning det behövs för att kunna utöva systemansvaret beordra elproducenter att öka eller minska produktionen av el. Alternativt, om systemansvaret inte kan utövas genom sådana åtgärder får Svenska kraftnät beordra innehavare av nätkoncession att begränsa eller avbryta överföring av el till elanvändare. Begränsning och avbrytande av överföring ska, i den utsträckning som systemansvaret medger, genomföras så att samhällsviktiga elanvändare prioriteras. Dessa bestämmelser i 8 kap. 2 § ellagen reglerar hur en bristsituation ska hanteras när det inte råder höjd beredskap.⁶³

Import

Innan Svenska kraftnät når stadiet att behöva avbryta överföringen av el har alla på spotmarknaden för el⁶⁴ tillgängliga bud nyttjats och möjligheten att importera kraft från grannländer både undersökts och genomförts (ASP (agreed supported power) och eventuell EPC (nödeffekt)).

⁶¹ [Elavbrott – vad gör jag nu? \(energimyndigheten.se\)](https://www.energi.se/Elavbrott-vad-gor-jag-nu?), 2021-01-14.

⁶² [Vägledning för arbetet med reservkraft \(energimyndigheten.se\)](https://www.energi.se/Vagledning-for-arbetet-med-reservkraft), 2021-01-14.

⁶³ Regeringens proposition 2010/11:56 Prioritering av samhällsviktiga elanvändare, s. 8.

⁶⁴ Med spotmarknad för el avses marknadsplats för elhandel där i huvudsak elproducenter säljer el till elhandelsföretag, vilka i sin tur säljer den vidare till elanvändare. Huvuddelen av handel per timme sker på Nord-pool, den nordiska elbörsen. På Stockholmsbörsen Nasdaq OMX finns även en långsiktig handel för el. [Elhandel | Svenska kraftnät \(svk.se\)](https://www.svk.se/), 2021-01-14.

Störningsreserv

Om efterfrågan på el är fortsatt hög och möjligheten att importera el inte räcker startas även eventuell tillgänglig effektreserv samt störningsreserv.⁶⁵ När de sista 600 MW i störningsreserven startas genomför Svenska kraftnät även manuell förbrukningsfrånkoppling för att återställa tillräckliga reserver i rullande vattenkraft, för att kunna hantera dimensionerande nätstörningar.

Enligt förordning (EU) 2017/2196 om fastställande av nätföreskrifter för nödsituationer och återuppbyggnad får en transmissionsnätsoperatör (TSO), under vissa specifika förhållanden avbryta marknadsaktiviteter⁶⁶. Det är tillsynsmyndigheten som godkänner under vilka omständigheter TSO får avbryta marknadsåtgärderna i det aktuella medlemslandet. Enligt beslut från Energimarknadsinspektionen kommer Svenska kraftnät inte avbryta vissa marknadsaktiviteter när systemet är utanför normaldrift⁶⁷.

3.1 d) Ramverk för manuell belastningsfrånkoppling (MFK)

Manuell förbrukningsfrånkoppling

Om effektreserven⁶⁸ skulle visa sig vara otillräcklig kan Svenska kraftnät, som en sista åtgärd, beordra manuell förbrukningsfrånkoppling med stöd av förordning (EU) 2017/2196 om fastställande av nätföreskrifter för nödsituationer och återuppbyggnad och på nationell nivå, ellagen (1997:857) för att upprätthålla effektbalansen i elsystemet. Då måste elnätsföretag på mycket kort varsel koppla ifrån vissa delar av nätet för att bibehålla risknivån i elsystemet som helhet och för att kontrollera konsekvenserna av störningar och hindra eventuella spridningseffekter i händelse av fel.

För att samhällsviktig verksamhet så långt som möjligt ska kunna fortsätta med sin verksamhet, har Sverige med stöd av förordning (2011:931) om planering av prioritering av samhällsviktiga elanvändare, styrelsförordningen, tagit fram ett planeringsunderlag för önskvärd prioritering av frånkoppling av elanvändare vid eleffektbrist, även kallat styrel. Det framtagna planeringsunderlaget ska, ”i den utsträckning systemansvaret medger det”, beaktas av Svenska kraftnät i en sådan situation där elöverföring behöver begränsas eller avbrytas.⁶⁹ MFK är en sista åtgärd att på ett kontrollerat sätt försöka hantera en effektbristsituation.

Förfarande vid manuell förbrukningsfrånkoppling

MFK har hittills inte behövts användas, men har vid ett par tillfällen varit nära att aktiveras. Det finns i huvudsak två olika typer av situationer där

⁶⁵ [Störningsreserven | Svenska kraftnät \(svk.se\)](#) 2021-01-14.

⁶⁶ Förordning (EU) 2017/2196, art. 36 p. 2, art. 39 p. 1 st. 2.

⁶⁷ [ER-Artikel-4.2-a-Ei-beslut-2018-102598.pdf](#)

⁶⁸ [Effektreserv | Svenska kraftnät \(svk.se\)](#) 2021-01-14.

⁶⁹ Ellag (1997:857) 8 kap. 2 §, Förordning (1994:1806) om systemansvar för elöverföring 15 c §.

behovet av MFK kan komma att uppstå, förväntade eller oväntade. En förväntad situation kan vara där produktionsresurserna är ansträngda samtidigt som förbrukningen är hög. Svenska kraftnät kan här, givet de normala variationerna i förbrukning, identifiera att en förbrukningstopp kan vara att vänta under till exempel nästföljande morgon. Den oväntade situationer uppstår plötsligt eller som till exempel när flera oberoende fel inträffar samtidigt.

Om en situation uppstår där MFK kan komma att aktualiseras, måste personal i Svenska kraftnäts kontrollrum snabbt identifiera att tillståndet endast kan lösas genom MFK. Svenska kraftnät bedömer omfattningen av behovet av MFK och lokaliserar den geografiska sträckningen. Svenska kraftnät kommunicerar därefter vilken effektvolym som behöver kopplas bort till särskilt anvisade nätföretag som har bemannade kontrollrum dygnet runt. Bortkopplingen ska, om inget annat anges ske inom 15 minuter från det att Svenska kraftnät har beordrat fränkopplingen.⁷⁰

Elnätsföretagens roll vid manuell förbrukningsfränkoppling

Elnätsföretagens uppgift vid manuell från- och tillkoppling av elförbrukning, regleras i Affärsverket svenska kraftnäts föreskrifter och allmänna råd om utrustning för förbrukningsfränkoppling (SvKFS 2012:1). I föreskrifterna ställs krav på att elnätsföretag ska vara förberedda för, och ha nödvändig utrustning för att kunna från- eller tillkoppla förbrukning manuellt på order av Svenska kraftnät. Fränkoppling ska kunna ske i en omfattning av åtminstone 50 procent av den aktuella effekten. En plan ska tas fram av respektive elnätsbolag för detta, och särskilda ordervägar upprättas. Från- och tillkoppling ska om möjligt ta hänsyn till prioriterade elanvändare.⁷¹

De särskilt anvisade nätföretagen kan koppla i sitt eget nät och vidarebefordra ordern till eventuella underliggande nätföretag. Fränkopplingen sker antingen genom att kontrollrumspersonalen systematiskt fjärrmanövrerar brytare för att fränkoppla last, eller genom att automatiska förprogrammerade sekvenser initieras. Att vidarebefordra ordern tar tid, särskilt när många underliggande elnätsföretag omfattas. Om det brådskar är det sannolikt att det egna nätet står för den mesta fränkopplingen, och att den prioritering som gjorts hos underliggande nät kan användas för att omfördela fränkopplingen när den akuta situationen är avlöst.

Förfarande vid tillkoppling efter MFK

När Svenska kraftnät bedömer att det går bra att tillkoppla last, skickar Svenska kraftnät ett meddelande om detta till de särskilt anvisade nätföretagen. Även detta rör sig om vissa effektvolym, och skulle kunna

⁷⁰ Föreskrift om ändring i Affärsverket svenska kraftnäts föreskrifter och allmänna råd (SvKFS 2001:1) om utrustning för förbrukningsfränkoppling, SvKFS 2012:1, 2 g §.

⁷¹ SvKFS 2012:1, 2 b §.

ske i flera steg allt eftersom situationen lättar. Först efter meddelande från Svenska kraftnät får nettoeffektuttaget öka igen. Innan dess är det möjligt, och kan vara aktuellt, att omfördela vilka delar av nätet som är fränkopplade. Tillkoppling ska också ta hänsyn till prioriterade elanvändare.

Svenska kraftnäts rapporteringsskyldighet vid avbrytande av elöverföring

Om Svenska kraftnät har beordrat och genomfört avbrytande av elöverföring, ska Svenska kraftnät lämna en rapport om händelsen till Energimarknadsinspektionen inom 30 dagar⁷².

Styrel

Som nämnts ovan har Energimyndigheten tillsammans med andra aktörer utarbetat *Styrel*, som är en metod för planering så att samhällsviktiga elanvändare ska kunna prioriteras vid en fränkoppling. Styrel kan sammanfattas som den planeringsprocess under vilken statliga myndigheter, länsstyrelser, kommuner, privata aktörer och elnätsföretag samarbetar för att ta fram underlag för att kunna prioritera samhällsviktiga elanvändare vid MFK. Syftet med Styrelplaneringen är att mildra samhällskonsekvenserna i en situation där MFK måste tillgripas vid en eleffektbrist. Energimyndigheten har med stöd av förordning (2011:931), styrelsförordningen, utfärdat föreskrift om metoden för framtagandet av prioriteringsunderlaget genom Statens energimyndighets föreskrift om planering för prioritering av samhällsviktiga elanvändare (STEMFS 2013:4).

Enligt föreskriften (STEMFS 2013:4), ska länsstyrelser, deltagande statliga myndigheter, nätkoncessionsinnehavare och kommuner, genomföra planering för prioritering av samhällsviktiga elanvändare enligt metoden i föreskriften.⁷³ I föreskriften anges att en samhällsviktig verksamhet är en verksamhet av sådan betydelse att ett bortfall av eller en svår störning i verksamheten skulle innebära stor risk eller fara för befolkningens liv och hälsa, samhällets funktionalitet eller samhällets grundläggande värden.⁷⁴ De samhällsviktiga elanvändare som identifieras i planeringsunderlaget ska om möjligt beaktas av Svenska kraftnät vid MFK. Styrelprocessen upprepas normalt sett vart fjärde år och leder fram till att nätföretagen får ett underlag där det framgår en prioritetsordning av linjer ut från fördelningsstationer (typiskt sett 10-20 kV). Planeringsunderlaget använder nätföretaget för att skapa sin plan för MFK.

⁷²Förordning (EU) 2017/2196, kap. IV, art. 37 p. 6.

⁷³SFS 2011:931, 3§.

⁷⁴Statens energimyndighets föreskrift om planering för prioritering av samhällsviktiga elanvändare (STEMFS 2013:4), 2 §.

Prioriteringsklasser inom Styrel

Vid sammanställning av planeringsunderlaget för Styrel, ska de samhällsviktiga verksamheterna som identifieras, delas in i en av åtta prioriteringsklasser.⁷⁵ Dessa redovisas nedan i sjunkande prioritet:

1. Elanvändare som redan på kort sikt (timmar) har stor betydelse för liv och hälsa.
2. Elanvändare som redan på kort sikt (timmar) har stor betydelse för samhällets funktionalitet.
3. Elanvändare som på längre sikt (dagar) har stor betydelse för liv och hälsa.
4. Elanvändare som på längre sikt (dagar) har stor betydelse för samhällets funktionalitet.
5. Elanvändare som representerar stora ekonomiska värden.
6. Elanvändare som har stor betydelse för miljön.
7. Elanvändare som har stor betydelse för sociala och kulturella värden.
8. Övriga elanvändare

3.1 e) Mekanismer för att informera allmänheten om elkrisen

Svenska kraftnäts mekanismer för att informera allmänheten om elkris

I en situation där Svenska kraftnät har fått kännedom om risken för elavbrott, eleffektbrist eller elenergibrist som riskerar att få effekter i angränsande länder och därmed leda till en mer omfattande elkris ansvarar Svenska kraftnät för att informera Energimyndigheten och allmänheten om risken för elkris eller att elkris råder. Vid formulering av den externa kommunikationen utgår Svenska kraftnät från den aktuella lägesbildens inriktning och övergripande budskap. I de externa budskapen säkerställer Svenska kraftnät att prioriteringsordningen människor, miljö, egendom, ekonomi framgår. Genom den externa informationen kan Svenska kraftnät med enhetliga budskap förmedla en bild av situationen samt vilka åtgärder som vidtas. Den externa informationen är viktig för att besvara frågor hos allmänhet, branschen, övriga intressenter, myndigheter och media.

Svenska kraftnäts mekanismer;

⁷⁵ SFS 2011:931, 5 §.

- Att löpande uppdatera webbsidan www.svk.se, eventuellt aktivera och hantera kriswebb beroende på grad av krisläge. Väga in behovet av information på engelska på www.svk.se.
- Att uppdatera och besvara inlägg i sociala medier, tex *Facebook*, *Twitter* och *Linkedin* utifrån beslutad hantering.
- Att förse växeln och receptionen med information för att besvara frågor från externa besökare och inringande personer.
- Att hantera media proaktivt och reaktivt, skicka pressmeddelande och arrangera presskonferens vid behov.
- Att uppdatera Svenska kraftnät sidor på Krisinformation.se vid behov.
- Att vid behov, gå ut med VMA, viktigt meddelande till allmänheten via Sveriges Radio.⁷⁶
- Att vid samverkan med externa aktörer, säkerställa att de har rätt och uppdaterad information.
- Att hålla kontakt med MSB: s informatörsnätverk och kommunikationsavdelningar hos de parter vi samverkar med.

Enheten kommunikation vid Svenska kraftnät ansvarar för samtliga presskontakter samt för att utse talespersoner. Alla förfrågningar från journalister som innebär uttalanden om Svenska kraftnäts bedömning hanteras av pressfunktionen.⁷⁷ Svenska kraftnäts press- och kommunikationsberedskap är bemannad dygnet runt och pressfunktion är vid behov tillgänglig för stöd och rådgivning. Pressmeddelanden utformas av enheten Kommunikation vid Svenska kraftnät i samarbete med verksamhetsansvarig eller av denne utsedd representant såsom projektledare, beställare eller ansvarig handläggare.

Energimyndighetens mekanismer för att informera allmänheten om elkris

Energimyndigheten har som förvaltningsmyndighet med ansvar för frågor om tillförsel och användning av energi och som behörig myndighet för riskberedskapsförordningen ansvar att informera allmänheten och samhället vid en situation som innebär utlysande av tidig varning eller elkris.

⁷⁶ Se vidare information under rubrik *Nationella mekanismer för att informera allmänheten om kris*, s. 32

⁷⁷ Se bilaga 1 kontaktuppgifter.

Energimyndighetens mekanismer;

- Förberedda webbsidor på Energimyndighetens webbplats www.energimyndigheten.se, som snabbt kan aktiveras för att informera om en elkris. Webbsidorna innehåller block med allmän information och möjliggör en snabb publicering på myndighetens webbsida i händelse av tidig varning för elkris eller vid elkris. När en händelse inträffar kan webbsidan aktiveras och information som har samrått mellan kommunikationsfunktionerna hos Svenska kraftnät och vid Energimyndigheten kan snabbt publiceras. Nödvändig information kommer även att publiceras på engelska. På webbsidan kan vidare länkar till www.svk.se, krisinformation.se, dinsakerhet.se eller andra relevanta informationskällor läggas till.
- Energimyndigheten kan dela publicerad information från webbsidan www.energimyndigheten.se i andra mediekkanaler såsom *Facebook*, *Twitter* och *LinkedIn*.
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskap bör i ett tidigt skede informeras om situationen och förses med information som kan publiceras på krisinformations.se. Även ytterligare myndigheter som Elsäkerhetsverket, Energimarkandsinspektion och SSM bör informeras för att hjälpa till att sprida informationen.

Kommunikationsutmaningar

Energimyndighetens möjligheter till att löpande uppdatera allmänheten med information om tidig varning för elkris, elkris eller nyhetsuppdateringar av läget, bedöms endast möjlig så länge Energimyndigheten har tillgång till elförsörjning och drift av den egna kommunikationen. I händelse av fullständigt elbortfall, kommer information till allmänheten inte att kunna upprätthållas via webbsidor och sociala medier annat än möjligen under en mycket begränsad tid. Vid tillfälliga bortfall av elförsörjningen eller vid elkris, kommer allmänhetens möjlighet att ta del av information sannolikt att vara mycket begränsad. I vilken omfattning kommunikationsfunktioner fortsatt kommer att vara tillgängliga påverkas även av vilka förberedelser för reservkraft och manuell till/och fränkoppling som har vidtagits på regional och lokal nivå. I detta sammanhang kommer även den enskildes egna förberedelser ha stor påverkan på den enskildes möjlighet att ta del av information som kommuniceras via strömberoende medier, som exempelvis tillgången till egen reservkraft, reservbatterier, batteridriven radio och så vidare.

Nationella mekanismer för att informera allmänheten om elkris

Om det uppstår allvarliga händelser och störningar i viktiga samhällsfunktioner kan systemet viktig meddelande till allmänheten, VMA, användas. VMA förmedlas via radio (Sveriges radio P4), tv, krisinformation .se, via webb, appar (Facebook, Twitter, LinkedIn och Instagram), men kan även vid mycket allvarliga händelser användas genom ett utomhusvarningssystem. För att ha mandat att begära ett VMA, krävs att den som begär meddelandet är behörig. I fråga om elavbrott är det Svenska kraftnät och de största el-distributörerna som har behörighet att begära VMA, för extraordinära händelser har regeringen med Regeringskansliet, samtliga bevakningsansvariga myndigheter och kommuner och landsting behörighet för sådan begäran.⁷⁸ Den som har behörighet och som önskar få ett VMA-meddelande sänt, ska kontakta sin regionala SOS-central, som vidarebefordrar begäran till sändningsledningen på Sveriges Radio, vilken säkerställer att Sveriges radiokanaler sänder meddelandet och att meddelandet sänds till medverkande TV-företag.⁷⁹ När en myndighet begär ett VMA via SOS Alarm så är det Sveriges Radios sändningsledning som formulerar meddelandet eftersom mediet broadcast kräver ett annat sätt att uttrycka sig. VMA är också bara det första meddelandet vilket bryter radiosändningar, lägger en crawl på TV, banner på siter, skickar sms till telefoner mm. Myndigheten som begär ett VMA måste under hela händelsen löpande leverera information till allmänheten via Sveriges Radios sändningsledning. Både SOS Alarm och Sveriges Radio är tilldelade Rakel för att alltid vara tillgängliga för att sända VMA om en myndighet begär det.

Om en tidig varning om elkris utlyses, kan länkar med information från Svenska kraftnät, Energimyndigheten eller andra berörda aktörer förmedlas via webbsidan krisinformation.se som drivs av MSB.⁸⁰

Allmänheten kan vidare få information om pågående kriser genom att ringa 113 13 eller via kommunernas webbsidor. För dem som har behov av ytterligare stöd vid information finns vidare text-bildtelefoni eller teletal.⁸¹

⁷⁸ [Att begära ett VMA \(msb.se\)](#), 2021-01-14.

⁷⁹ [VMA \(msb.se\)](#) 2021-01-14

⁸⁰ [Viktigt meddelande till allmänheten, VMA - Krisinformation.se, För myndigheter och andra aktörer - Krisinformation.se](#), 2021-01-14.

⁸¹ [Viktiga telefonnummer - Krisinformation.se](#), 2021-01-14.

3.2 Regionala och bilaterala förfaranden och åtgärder

3.2 a) Överenskomna samarbetsmekanismer inom regionen

Nordiska samarbeten

Som ovan nämnts har det svenska krishanteringssystemet tre grundprinciper: ansvarsprincipen, likhetsprincipen och närhetsprincipen. Den som har ansvar för en verksamhet under normala förhållanden ska ha det också under en krissituation. Detta är också de gemensamma principer som ligger till grund för nordiskt samarbete.

Förutsättningarna för att på ett bra sätt hantera kriser i ett komplext system som ett kraftsystem, bygger på väl inarbetade rutiner och processer. Det tekniska faktum att synkronområdet omfattar inte bara Sverige utan också de nordiska länderna skapar ytterligare en komplexitet som måste hanteras. Även om många åtgärder till sin natur sker lokalt så behöver koordinering ske så att inget oväntat händer eller felaktiga åtgärder vidtas.

För att skapa rätt förutsättningar för det löpande operativa arbetet så sker ett antal aktiviteter gemensamt med de andra nordiska systemansvariga såsom exempelvis:

- utveckling av processer
- gemensamma övningar
- utbyte av information för beslutsstöd
- uppföljning av händelser
- nordiska grupper för förvaltning, utveckling och beslut

Det nordiska samordningscentret för drift (N-RCS) utför ett antal uppgifter till stöd för planering av och operativ drift.

3.2 b) Regionala och bilaterala åtgärder

Både inom det nordiska samarbetet och med övriga anslutande länder så finns det avtalade åtgärder som ska vidtas vid eventuell nödsituation. För de nordiska länderna finns detta reglerat i det så kallade Nordic SOA (System Operation Agreement). För övriga anslutningsländer finns detta reglerat i separata bilaterala SOA. De bilaterala avtal som sluts måste förhålla sig till det nordiska SOA.

Beroende på nödsituationens art så finns det olika åtgärdsmekanismer som slås till för att kunna återgå till normalt driftläge. Det är den TSO, eller det land, där nödsituation uppstår som står för kostnaden för exempelvis eventuellt nyttjande av nödkraft från avhjälpande part. Även kostnadsregleringen finns avtalad i respektive SOA.

För ytterligare och mer detaljerad information hänvisas till publicerat material hos European Network of Transmission System Operators (ENTSO-E).⁸²

3.2 c) Mekanismer för att samarbeta och stödja

Nordiskt samarbete inom elriskberedskap sker utöver det löpande och operativa samarbetet mellan nordiska systemoperatörer som nämnts ovan även bland annat i de nordiska samarbetsforumen NordAM (Nordic Asset Management Forum) och NordBER, ett elberedskapsnätverk för samtliga nordiska energi- och elberedskapsmyndigheter och systemoperatörer⁸³.

Inom det nordiska samarbetet NordAM har de nordiska systemoperatörerna slutit avtal om ömsesidigt bistånd vid stora driftstörningar, som innebär att reparationsresurser kan avropas.

NordBER är ett samarbete om beredskap inom elförsörjningsområdet i Norden. Samarbetet syftar till att utbyta information och erfarenheter samt öka förutsättningar för samordning av gemensamma projekt och verksamheter som är relevanta för elförsörjningens beredskap och krishantering.

Nordiskt samarbete för övrigt kan även kort nämnas. I april 2009 möttes de nordiska ministrarna med ansvar för samhällsskydd och beredskap på Haga slott i Stockholm för överläggningar för att stärka samarbetet med visionen om att fördjupa och bredda det nordiska samarbetet inom området samhällsskydd och beredskap. Den första Hagadeklarationen (Haga I) antogs. Fyra år senare, år 2013, antogs den andra Hagadeklarationen (Haga II), under svenskt ordförandeskap. Deklarationen omfattar en gemensam vision; Ett robust Norden utan gränser. Visionen siktar mot ett samhälle där sårbarheten minskar, samtidigt som förmågan att hantera allvarliga olyckor och kriser och återställa funktionalitet stärks. Den nya och förändrade hotbilden har visat att arbetet med samhällsskydd och beredskap inte kan betraktas enbart i ett nationellt perspektiv, utan också kräver gränsöverskridande samarbete. Förmågan att hjälpa varandra över gränserna vid allvarliga incidenter är av stor betydelse.⁸⁴

En avsiktsförklaring mellan Sverige och Finland om fördjupat samarbete inom krisberedskap, civilt försvar och räddningstjänst undertecknades den 10 februari 2021 av Sveriges inrikesminister och Finlands inrikesminister. Målet är att förbättra ländernas förmåga till resiliens och främja gemensamma intressen inom krisberedskapsområdet. Samarbetet utgår från behovet av att stärka förmågan att förebygga och hantera risker, sårbarheter och hot på både kort och lång sikt. Den stora bredden av

⁸² <https://www.entsoe.eu/publications/system-operations-reports/#nordic>

⁸³ Letter of Intent/avsiktsförklaring undertecknades 2010 mellan de nordiska energi- och elberedskapsmyndigheterna samt systemoperatörerna angående Nordic Contingency Planning and Crisis Management Forum, dvs. NordBER (Energimyndighetens diarienummer 60-10-00478).

⁸⁴ <https://www.msb.se/sv/om-msb/internationella-samarbeten/nordiskt-samarbete/> 2021-04-22

påfrestningar gör att beredskap måste byggas för olika typer av olyckor och kriser och i yttersta fall krig. Ett fördjupat samarbete skapar även bättre förutsättningar för att ömsesidigt kunna ge och ta emot bilateralt stöd på ett effektivt sätt, inklusive vårdlandsstöd.⁸⁵

⁸⁵ <https://www.regeringen.se/overenskommelser-och-avtal/2021/02/avsiktsforklaring-mellan-sverige-och-finland-rorande-fordjupat-samarbete-inom-krisberedskap-civilt-forsvar-och-raddningstjanst/> 2021-04-22

4 Krissamordnare

*Den nationella krissamordnaren*⁸⁶ vid Energimyndigheten ansvarar för att Energimyndigheten tillkännager elkris och fungerar som nationell kontaktpunkt i enlighet med förordning (EU) 2019/941 kap. IV art. 14.

Vid en elkris ska den nationella krissamordnaren utan onödigt dröjsmål informera de behöriga myndigheterna i medlemsstater inom samma region, de behöriga myndigheterna i direkt anslutna medlemsstater samt kommissionen.⁸⁷

⁸⁶ Krissamordnare definieras i artikel 2 p13 som en person, en grupp av personer, en grupp sammansatt av relevanta nationella ledare för elkriser eller en institution som har i uppdrag att fungera som en kontaktpunkt och samordna informationsflödet under en elkris.

⁸⁷ Behöriga myndigheterna i Finland och Danmark vilka befinner sig i samma region, och behöriga myndigheter i Polen, Litauen och Tyskland vilka utgör direkt anslutna medlemsstater och Europeiska kommissionen ska utan onödigt dröjsmål informeras om att det föreligger elkris.

5 Samråd med berörda parter

Samråd har genomförts genom ett skriftligt remissförfarande av riskberedskapsplanen och av redovisade elkrisscenarier i enlighet med artikel 7.2 i riskberedskapsförordningen. Riskberedskapsplanen remitterades till nedanstående lista på aktörer under cirka fem veckor.

Flertalet kvalificerade förslag på förbättringar inkom och har inneburit viss förändring av riskberedskapsplanen. Andra förslag kräver ett mer omfattande utredningsarbete och styrs av arbeten som genomförs inom ramen för andra EU-förordningar och nätkoder som är utanför den behöriga myndigheten ansvar och kontroll.

Bland annat har förbättringsförslag inkommit på hur elkrisscenarierna beskrivs och hur de bör kopplas till respektive redovisad åtgärd. Ytterligare exempel på förslag gällde förtydligandet av ansvarsförhållanden vid en kris och hur myndigheter kommunicera med varandra men också med allmänheten.

Nedan redovisas vilka aktörer som bjudits in till skriftligt samråd.

a) Relevanta el- och naturgasföretag, inbegripet de relevanta producenterna eller deras branschorganisationer

Branschorganisationerna Energigas Sverige och Energiföretagen Sverige. De tre största elproducenterna i Sverige Vattenfall, Sydkraft och Fortum.

b) Relevanta organisationer som företräder icke-industriella elkunders intressen

Sveriges kommuner och regioner och konsumenternas Energimarknadsbyrå.

c) Relevanta organisationer som företräder industriella elkunders intressen

Svenskt näringsliv

d) Tillsynsmyndigheter

Vid utarbetandet av denna plan har Energimarknadsinspektionen medverkat vid muntliga samråd samt remissförfaranden av elkrisscenarier och utkast till riskberedskapsplan.

Myndigheterna Elsäkerhetsverket, Strålsäkerhetsmyndigheten och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.

e) Systemansvariga för överföringssystemen

Utarbetandet av denna plan har skett genom tät samverkan mellan den behöriga myndigheten (Energimyndigheten) och transmissionsnätoperatören Svenska kraftnät.

f) Relevanta systemansvariga för distributionssystem

Nio stycken eldistributionsbolag⁸⁸ som är särskilt anvisade av Svenska kraftnät vid MFK.

⁸⁸ Vattenfall, Enevio, Eon, Göteborg Energi, Jämtkraft, Mälarenergi, Skellefteå kraft, Tekniska verken och Umeå elnät

6 Kristester

a) Tidplan och genomförande

Vartannat år ska regionala och i tillämpliga fall nationella simuleringar av svar i realtid⁸⁹ i elkris genomföras. Senast 2022-12-31 ska den första regionala simuleringen av svar i realtid för elkriser ha genomförts. Energimyndigheten ska inför sådana simuleringar, samråda med Svenska kraftnät och de behöriga myndigheterna i Danmark, Finland, och Norge om planering och genomförandet av sådana tester. Svenska kraftnät ska inför genomförandet att på motsvarande vis samråda med TSOer i Danmark, Finland och Norge och vid behov, berörda och relevanta DSOer och andra aktörer inom elförsörjningen i Sverige.

Svenska kraftnät bedriver utbildning och övning i olika syften och för skilda målgrupper såväl internt för den egna driftpersonalen som för externa deltagare.⁹⁰

b) Förfarande vid genomförande av tester

Vid simuleringar av svar i realtid i elkriser, ska de överenskomna mekanismer som anges under rubrik 3.1 a) följas.

⁸⁹ Med simuleringar i realtid avses larmövningar där schema för informationsflöden testas och funktionstest av kommunikationer testas.

⁹⁰ [Utbildning och övning | Svenska kraftnät \(svk.se\)](#), 2021-01-14.

**Lekmannarevisorer i
Krafringen AB****Lekmannarevisorer i
Krafringen Energi AB (publ)**Styrelsen för
Krafringen ABStyrelsen för
Krafringen Energi AB (publ)**Granskningsredogörelse 2021****Lekmannarevisorernas uppdrag**

Lekmannarevisorns arbete regleras i Aktiebolagslagens (ABL) 10 kap. Lekmannarevisorn skall granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig. Granskningen skall vara så ingående och omfattande som god sed vid detta slag av granskning kräver. De förtroendevalda revisorernas uppgifter regleras i Kommunallagens 12 kap 1 §. Här anges att revisorerna årligen granskar, i den omfattning som följer av god revisionssed, all den verksamhet som bedrivs inom nämndens verksamhetsområden. De granskar på samma sätt, genom de revisorer eller lekmannarevisorer som utsetts i företag enligt 10 kap. 3-5 §§, även verksamheten i de företagen. Samordnad revision mellan kommunen och dess företag är således ett av redskapen för ägarens kontroll och uppföljning och därmed en del i en aktiv ägarstyrning.

Lekmannarevisorerna har i sin granskning biträtt av certifierad kommunal revisor från EY. Nedan redogörs för det arbete som vi bedrivit under 2021 när det gäller vårt ställningstagande som redovisas i granskningsrapporten.

Planering

Enligt ABL 10 kap. är det angeläget att revisorerna och lekmannarevisorerna tar till vara varandras erfarenheter och kunskaper. Under 2021 har därför lekmannarevisorer, certifierad kommunal revisor och auktoriserad revisor sammanträffat med företrädare för revisionsutskottet för att diskutera revisorernas planering av granskningar, bolagets utveckling samt aktuella frågor. Lekmannarevisorerna har i sin granskning haft möjlighet att få svar på de frågor som ställts kring bolagets verksamhet. Vi har också tagit del av den ingående granskning av den interna kontrollen som genomförts av de auktoriserade revisorerna.

Risk- och väsentlighetsanalys

Under 2019 initierade lekmannarevisorerna ett internt arbete med att ta fram en risk- och väsentlighetsanalys. Arbetet under 2021 har grundat sig i risk- och väsentlighetsanalysen. Revisionsplanen innehåller identifierade riskområden inom ramen för bolagets internkontrollprocess, övergripande riskområden, tidigare genomförda granskningar och relevanta granskningsinsatser.

Genomförd granskning

Granskning av krisberedskapsarbetet

Vår sammanfattande bedömning är att styrelsen i stort säkerställt ett ändamålsenligt krisberedskapsarbete. Vi grundade vår bedömning på att bolaget har en organisation för krisberedskap och hantering av störstörningar. Det finns upprättade styrdokument för krisberedskapsarbetet och arbetet vid kris samt risk- och sårbarhetsanalyser/riskanalyser som ligger till grund för arbetet och åtgärder utifrån risker i bolaget.

Krisledningsorganisationen på Kraftringen samt störstörringsorganisationen som återfinns i dotterbolaget Kraftringen Nät AB övas kontinuerligt på krishantering/hantering av störstörning. Vi bedömde även att styrelsen genomför en tillräcklig uppföljning av bolagets krisberedskapsarbete.

I granskningen identifieras förbättringsområden vilket bland annat är att, även om övningar och utbildningar genomförs, saknas det en dokumenterad övnings- och utbildningsplan som omfattar krisledningsorganisationen och störstörringsorganisationen, vilket ska upprättas enligt Kraftringens övergripande krisplan. Vi noterade att det har genomförts muntliga utvärderingar och i ett fall en enkätundersökning efter övningar. Det saknades dock dokumenterade utvärderingar efter genomförda utbildningar och vid vissa incidenter som visar vilka åtgärder som upprättats. Vi bedömde även att utvärderingar av övningar för krisledningsorganisationen bör dokumenteras i syfte att kunna följa upp identifierade förbättringsområden. Vidare kunde vi konstatera att det, i vissa fall, saknas dokumentation av genomförda åtgärder. Detta avser avdelningen för Digital utveckling som arbetar med ett externt bolag för att skydda bolaget från dataintrång. De åtgärder som vidtas tillsammans med det externa bolaget dokumenteras av det externa bolaget medan det saknades en logg för åtgärder som avdelningen vidtagit på egen hand. Enligt vår bedömning vore det fördelaktigt om avdelningen för Digital utveckling upprättade en intern logg över de åtgärder de själva har vidtagit.

Lekmannarevisorernas bedömning redovisas i granskningsrapport

Resultatet av den samordnade revisionen tar sig uttryck i den revisionsberättelse som lämnas till fullmäktige av revisorerna avseende kommunens samlade verksamhet. Som bilaga till revisionsberättelsen ingår lekmannarevisorernas *granskningsrapport av krisberedskapsarbetet*. I granskningsrapporten redovisas vår bedömning om styrelsen har ett ändamålsenligt krisberedskapsarbete.

Kommunstyrelsen

§ 221

KS.2022.0406

Avyttring av Krafringen Service AB, helägt dotterbolag till Krafringen Energi AB**Ärendebeskrivning**

Krafringen AB är ett kommunägt koncernmoderbolag med ett helägt dotterbolag, Krafringen Energi AB (publ), från vilket all operativ verksamhet utgår.

Krafringen Service AB är ett helägt dotterbolag till Krafringen Energi AB (publ).

Krafringen Service AB är en del av en större värdekedja för nätleverans och belysning. Verksamheten inkluderar allt från nybyggnation och installation till periodiskt underhåll.

Den marknad för elkraftsentreprenader som Krafringen Service AB verkar på präglas av hög konkurrens och låga marginaler. Krafringens styrelse har efter genomförd affärs- och marknadsanalys föreslagit för sina ägare att Krafringen Service AB ska avyttras. Krafringen önskar inhämta kommunfullmäktiges ställningstagande i frågan.

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut; Avyttring av Krafringen Service AB, helägt dotterbolag till Krafringen Energi AB
- Krafringen AB styrelsens begäran om särskilt ställningstagande

Beredning

Det kommunala bolaget Krafringen AB ägs av fyra kommuner, Lund (82,4 %), Eslöv (12 %), Hörby (3,5 %) och Lomma (2,1 %). Krafringen AB är koncernmoderbolag med ett helägt dotterbolag, Krafringen Energi AB (publ), från vilket all operativ verksamhet utgår.

Krafringen Service AB är ett helägt dotterbolag till Krafringen Energi AB (publ). Bolaget bedriver entreprenad, servicetjänster och tekniska tjänster inom elkraft och belysning. Kunderna är i huvudsak elnätsbolag, byggbolag, kommuner, markentreprenörer, industri och andra bolag inom Krafringenkoncernen.

Krafringen Service AB verkar på marknaden för elkraftsentreprenader, som präglas av hög konkurrens och låga marginaler. Trots att bolaget har expanderat med flera nya avtal under 2021 har resultatutvecklingen varit negativ de senaste åren.

Krafringens styrelse har låtit göra en affärs- och marknadsgenomlysning av Krafringen Service AB utifrån tre strategiska scenarier: behålla, utveckla eller avyttra.

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Utredningen visar att det framöver krävs satsningar inom affärs- och verksamhetsutveckling och marknadstillväxt. Analysen visar även att Krafringen inte behöver äga Krafringen Service AB för att klara sin långsiktiga målsättning och resultatutveckling. Styrelsen bedömer att det kan finnas ägare som har bättre förutsättningar än Krafringen.

Bolagsledningen bedömer att en avyttring av Krafringen Service AB ger Krafringen bättre förutsättningar att fokusera på kärnverksamheten och att öka lönsamheten inom områdena produktion av förnybar energi, energidistribution och energieffektivisering. Den väntas också ge koncernen som helhet ökat ekonomiskt utrymme för andra investeringar och initiativ.

Den 15 september 2022 hölls ett extra samråd mellan ägarna i Krafringen AB för att informera om processen och inhämta ägarnas synpunkter. Ägarna ställde sig positiva till förslaget att avyttra Krafringen Service AB.

Den 16 september 2022 inkom en skrivelse från Krafringen Energi AB, ställd till kommunfullmäktige i Lund, Eslöv, Hörby och Lomma kommun, med en anmodan om att kommunfullmäktige i ägarkommunerna ska ta ställning i frågan då en avyttring av ett kommunägt aktiebolag är föremål för kommunfullmäktiges ställningstagande.

Krafringen AB har som kommunalt ändamål att på affärsmässiga grunder utveckla en god, allsidig och hållbar energiförsörjning. Ägardirektivet säger att Krafringen inom sitt uppdrag ska: "[...] bidra till samhällets klimatomställning, eftersträva att utgöra den ledande energileverantören i ägarkommunerna och deras närområde, säkerställa att koncernens energileveranser sker med hög leveranssäkerhet och en hög servicenivå till marknadsmässigt pris, samt att verka för en skälig utdelning till ägarna med hänsyn till bolagets konsolideringsbehov [...]".

Kommunledningskontoret gör bedömningen att en avyttring av Krafringen Service AB inte påverkar Krafringens förmåga leva upp till det kommunala ändamålet, ej heller viljeinriktningen i ägardirektivet. Den affärsmässiga bedömningen av affärsnyttan med försäljningen ankommer på bolaget styrelse. En avyttring väntas bidra till riskeliminering inom koncernen, öka fokus på kärnverksamheten och frigöra kapital till kommande investeringar.

Kommunledningskontoret föreslår att kommunfullmäktige godkänner avyttringen.

Jäv

Jan-Åke Larsson deltar inte i ärendet på grund av jäv.

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Yrkanden

Johan Andersson (S) föreslår att ärendet vidaredelegeras till kommunstyrelsens arbetsutskott där det kompletteras med information kring påverkan på krisberedskap och säkerhet inför beslut. Catharina Malmberg (M), Agneta Nilsson (S), Samuel Estenlund (KD) och Jasmina Muric (C) instämmer i förslaget.

Beslut

- Ärendet vidaredelegeras till kommunstyrelsens arbetsutskott där det kompletteras med information kring påverkan på krisberedskap och säkerhet inför beslut.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande

**Igångsättningstillstånd för förskolan Vitsippan
(tidigare Nya Skogsgläntan)**

8

KS.2022.0473

2022-11-07

Jan Tingecz

0413-62012

jan.tingecz@eslov.se

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Igångsättningstillstånd för förskolan Vitsippan

Ärendebeskrivning

Servicenämnden föreslår kommunstyrelsens arbetsutskott att bevilja igångsättningstillstånd för förskolan Vitsippan. Kommunfullmäktige har beslutat om budgetökning med 5 mnkr, §96, 2022.

Beslutsunderlag

Servicenämndens beslut § 107, 2022

Entreprenadnyckel koncept D

Redovisning av budget för byggherrekostnader 2022-09-28

Beräkning av preliminär hyreskostnad 2022-10-05

Kommunfullmäktiges beslut § 96, 2022

Beredning

Kommunledningskontoret föreslår att bevilja igångsättningstillstånd för förskolan Vitsippan.

Förslag till beslut

- Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar att bevilja igångsättningstillstånd för förskolan Vitsippan.

Beslutet skickas till

Servicenämnden

Eva Hallberg
Kommundirektör

Jan Tingecz
Tf ekonomichef

Servicenämnden

§ 107

SOT.2020.0128

Igångsättningstillstånd för förskolan Vitsippan (tidigare Nya Skogsglantan)**Ärendebeskrivning**

Eslövs kommun har genom budget 2019 och flerårsplan 2021-2023 beslutat om att utreda byggande av ny förskola, Vitsippan.

Enligt kommunens övergripande fastighetsförvaltningsprocess ansvarar servicenämnden genom sin förvaltning för projektledning av byggprojekt.

Projektering/upphandling genomfördes hösten 2020. Efter att ärendet tagits upp i servicenämnden valde Kommunledningskontoret att inte ta upp ärendet i kommunstyrelsens arbetsutskott då detaljplanearbetet inte var klart och detaljplanen inte hade vunnit laga kraft. Nu har detaljplanen vunnit laga kraft och ersättningslokalerna för verksamheten som idag finns i moduler på den aktuella tomten börjar bli klara. Tiden som passerat gör att budgeten och tiderna för projektet har reviderats. Igångsättningstillståndet var tidigare på 55,5 mnkr och inflyttning var planerad till sommaren 2022.

Mål och omfattning

Målet med upphandlingen är att ta fram beslutsunderlag för avrop av en ny förskolebyggnad inklusive utemiljö.

Nulägesanalys

Serviceförvaltningen har tillsammans med Barn och Utbildning genomfört en utvärdering av de olika leverantörernas koncept med hjälp av Sveriges kommuner och regioners Entreprenadnyckel. Resultatet av utvärderingen visar att Skanskas koncept D passar bäst när det gäller: projektets budget, verksamhetens behov (lokalprogram) och tomtens förutsättningar.

Lokalbehov

Den nya byggnaden blir ca 1850 kvadratmeter bruttoarea (BTA) i två plan och kommer innehålla förskolelokaler med 140 platser samt ett tillagningskök med kapacitet för tillagning av ca 180 portioner per dag.

Förslag

Eslövs kommun avropar Skanskas koncept D från Sveriges kommuner och regioners ramavtal för förskolebyggnader. Även schaktarbete och utemiljö utförs av Skanska.

Beskrivning

Placering av byggnaden är i den sydöstra delen av tomten (där modulerna idag står).

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande

Servicenämnden

Tomten har bäst förutsättningar för byggnaden där och leveranser hanteras enklast från Nämndemansvägen och parkering för vårdnadshavare som ska lämna och hämta anläggs från Djupadalsvägen. I projektets budget finns även medel för ett par åtgärder som enligt detaljplanen måste genomföras utanför förskolans tomt. Det gäller parkering för hämta/lämna, dagvattenåtgärder och ombyggnation av gång- och cykelvägen där den passerar Djupadalsvägen.

Tidplan

Sommaren 2022:	Detaljprojektering
Vintern 2022/2023:	Byggstart
Hösten 2024:	Inflyttning

Genomförandeform

Avrop via Sveriges kommuner och regioners ramavtal (totalentreprenad).

Nästa steg

Bygglövshandlingar tas fram och skickas in till Eslövs kommuns bygglövsavdelning.

Kommande steg

Produktionsskede syftar till att genomföra byggentreprenaden.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse. Igångsättningstillstånd för förskolan Vitsippan (tidigare Nya Skogsgläntan) - skede upphandling
- Kommunfullmäktiges beslut § 141, 2019 Godkänna budget för 2020 och plan för 2021–2023
- Entreprenadnyckel koncept D
- Redovisning av budget för byggherrekostnader 2022-09-28
- Beräkning av preliminär hyreskostnad 2022-10-05

Beredning

Utvärdering enligt Sveriges kommuner och regioners entreprenadnyckel har genomförts. Det resulterade i att det är Skanskas koncept D som bäst passar utifrån projektets budget, verksamhetens önskemål och tomtens förutsättningar.

Skanska Koncept D + tillval	39.400.000
Medel för tillägg vid detaljprojektering	4.500.000
Komplementbyggnader	2.000.000
Markarbete och lekutrustning	9.500.000
Byggherrekostnader	3.600.000
Oförutsett	2.000.000
Totalt	61.000.000

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande

Servicenämnden

Summa för igångsättningstillstånd ryms inte inom antagen investeringsbudget som är 56 mnkr. En ökning med ca 5 mnkr behövs. Servicenämnden har, i sitt beslut § 90, 2022, äskat begärd ökning om 5 mnkr för igångsättningstillståndet i delårsbokslut 2022.

Preliminär tillkommande årshyra beräknas till 4.902.000 kr. I hyresberäkningen är internräntan beräknad med 2 %.

Beslut

Servicenämnden föreslår kommunstyrelsens arbetsutskott att bevilja igångsättningstillstånd för förskolan Vitsippan under förutsättning att kommunfullmäktige beviljar budgetökning med 5 mnkr.

Servicenämnden uppdrar till förvaltningschefen att meddela tilldelningsbeslut och teckna avtal under förutsättning att kommunstyrelsens arbetsutskott beviljar igångsättningstillstånd och under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar om budgetökning med 5 mnkr.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsens arbetsutskott
Barn- och familjenämnden

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande

Vitsippan (Nya Skogsglantan)					
Budget för Byggherrekostnader från 2020-10-23					
Byggtid = 70 veckor					
Byggmöte = 25st					
Samordningsmöte = 50st					
Tid under byggskedet					
Intern tid	Timmar				
Bygg	150				
Brand	10				
Konsulter					
Arkitekt	10				
Konstruktör	0				
El	10				
VVS	10				
Brand	10				
Mark	10				
För- och slutbesiktning					
SeF representant	25				
Bes man	25				
Bes el	25				
Bes VVS	25				
Bes mark	25				
Bes brand	25				
Samordning inflyttning	30				
Avslut / Överlämning	40				
Summa timmar/kronor	430	279 500	kr		
Tillkommande Avgifter:					
Bygglov		150 000	Kr		
Detaljplan		160 000	Kr		
Anslutning fjärrvärme		150 000	Kr		
Anslutning el		150 000	Kr		
Anslutning fiber		100 000	Kr		
Anslutning VA		150 000	Kr		
Åtgärder dagvatten samt G/C-vägs korsning		2 000 000	Kr		
Kontrollansvarig enl. PBL		50 000	Kr		
Summa avgifter		2 910 000	Kr		
Summa Tid och Avgifter under byggskedet		3 189 500	Kr		
Utfall till 2020-10-23		416 000	Kr		
Byggherrekostnader total		3 605 500	Kr		

Avtalsområde D1, koncepttyp D, tvåplansförskola för 120 - 160 barn i södra Sverige

Beställare		
Parametrar för Särskild Entreprenadnyckel	Behovsuppfyllnad	Motivering om förskolan inte passar behovet

a) Tomtförhållanden

Markförutsättningar	Parameter ej tillämplig		Markförutsättningar - Förklaring
Flexator Lekistan	Passar ej behov		såsom sluttande mark, angöring, anslutningar och entréer i förhållande till placering av konceptförskolan. Konceptförskolor som medger inplacering i förhållande till tomtens förutsättningar samt anslutande vägar och parkeringar.
Flexator Pilabo	Passar ej behov		
Friendly Building Kubus	Passar ej behov		
Friendly Building Pondus	Passar ej behov		
JSB Vinkel	Passar ej behov		
PEAB	Passar ej behov		
Skanska	Passar ej behov		

Friyta eller lekyta per barn	Parameter ej tillämplig		Friyta eller lekyta per barn - Förklaring
Flexator Lekistan	Passar ej behov		(den del av gården som barnen har tillgång att leka på). Tomtens utformning och förutsättningar tillsammans med en konceptförskolas utformning medger att barnens friyta utomhus kan maximeras.
Flexator Pilabo	Passar ej behov		
Friendly Building Kubus	Passar ej behov		
Friendly Building Pondus	Passar ej behov		
JSB Vinkel	Passar ej behov		
PEAB	Passar ej behov		
Skanska	Passar ej behov		

Byggnadsform	Parameter tillämplig		Byggnadsform - Förklaring
Flexator Lekistan	Passar ej behov	Ryms inte på tomten	tomtförutsättningar i förhållande till konceptförskolans höjd, längd och djup.
Flexator Pilabo	Passar ej behov	Ryms inte på tomten	
Friendly Building Kubus	Passar ej behov	Ryms inte på tomten	
Friendly Building Pondus	Passar ej behov	Ryms inte på tomten	
JSB Vinkel	Passar ej behov	Ryms inte på tomten	
PEAB	Passar ej behov	Ryms inte på tomten	
Skanska	Passar behov		

Begränsningar avseende tomten	Parameter ej tillämplig		Begränsningar avseende tomten - Förklaring
Flexator Lekistan	Passar ej behov		Begränsningar avseende tomten i förhållande till den lokala detaljplanens föreskrifter.
Flexator Pilabo	Passar ej behov		
Friendly Building Kubus	Passar ej behov		
Friendly Building Pondus	Passar ej behov		
JSB Vinkel	Passar ej behov		
PEAB	Passar ej behov		
Skanska	Passar ej behov		

b) Byggnadens inre utformning

Yta per barn	Parameter ej tillämplig		Yta per barn - Förklaring
Flexator Lekistan	Passar ej behov		Konceptförskolans förutsättningar vad gäller yta per barn i förhållande till den upphandlande myndighetens riktlinjer avseende detta.
Flexator Pilabo	Passar ej behov		
Friendly Building Kubus	Passar ej behov		
Friendly Building Pondus	Passar ej behov		
JSB Vinkel	Passar ej behov		
PEAB	Passar ej behov		
Skanska	Passar ej behov		

Pedagogisk inriktning	Parameter ej tillämplig		Pedagogisk inriktning - Förklaring
Flexator Lekistan	Passar ej behov		Verksamhetens möjligheter att bedriva sin pedagogiska verksamhetsinriktning i förhållande till planlösning, lokalernas flexibilitet och rumssamband.
Flexator Pilabo	Passar ej behov		
Friendly Building Kubus	Passar ej behov		
Friendly Building Pondus	Passar ej behov		
JSB Vinkel	Passar ej behov		
PEAB	Passar ej behov		
Skanska	Passar ej behov		

c) Byggnadens yttre utformning

Typförskolans material	Parameter ej tillämplig		Typförskolans material - Förklaring
Flexator Lekistan	Passar ej behov		Typförskolans material avseende stomme och fasad och in- och utvändiga ytskikt i förhållande till den upphandlande myndighetens riktlinjer kring detta eller anpassning till omgivning samt eventuella begränsningar i byggnadens utformning i detaljplanen.
Flexator Pilabo	Passar ej behov		
Friendly Building Kubus	Passar ej behov		
Friendly Building Pondus	Passar ej behov		
JSB Vinkel	Passar ej behov		
PEAB	Passar ej behov		
Skanska	Passar ej behov		

d) Leveranstid

Leveranstid	Parameter ej tillämplig		Leveranstid - Förklaring
Flexator Lekistan	Passar ej behov		Beställaren behöver en förskola inom en viss leveranstid. Leveranstid beräknas i två steg. 1) Tid för framtagande av bygglovshandlingar 2) Tid från startbesked till färdigställd förskola.
Flexator Pilabo	Passar ej behov		
Friendly Building Kubus	Passar ej behov		
Friendly Building Pondus	Passar ej behov		
JSB Vinkel	Passar ej behov		
PEAB	Passar ej behov		
Skanska	Passar ej behov		

e) Lokala tillgänglighetskrav

Lokala myndighetskrav	Parameter ej tillämplig		Lokala myndighetskrav - Förklaring
Flexator Lekistan	Passar ej behov		Lokala myndighetskrav gällande tillgänglighet utöver BBRs minimum.
Flexator Pilabo	Passar ej behov		
Friendly Building Kubus	Passar ej behov		
Friendly Building Pondus	Passar ej behov		
JSB Vinkel	Passar ej behov		
PEAB	Passar ej behov		
Skanska	Passar ej behov		

f) Miljö- och klimatpåverkan

Ingående material	Parameter ej tillämplig		Ingående material - Förklaring
Flexator Lekistan	Passar ej behov		Ingående material. Beställarens möjlighet att utgå ifrån sina lokala miljöpolicies, miljömål och riktlinjer för att undvika konceptförskolor som innehåller icke önskvärda ingående material.
Flexator Pilabo	Passar ej behov		
Friendly Building Kubus	Passar ej behov		
Friendly Building Pondus	Passar ej behov		
JSB Vinkel	Passar ej behov		
PEAB	Passar ej behov		
Skanska	Passar ej behov		

Koldioxidbelastning/klimatpåverkan	Parameter ej tillämplig		Koldioxidbelastning/klimatpåverkan - Förklaring
Flexator Lekistan	Passar ej behov		Koldioxidbelastning/klimatpåverkan med hänvisning till LCA-analys. Möjlighet för UM att utgå ifrån konceptförskolans koldioxidbelastning för att nå upp till sina miljömål.
Flexator Pilabo	Passar ej behov		
Friendly Building Kubus	Passar ej behov		
Friendly Building Pondus	Passar ej behov		
JSB Vinkel	Passar ej behov		
PEAB	Passar ej behov		
Skanska	Passar ej behov		

Energiförbrukning	Parameter ej tillämplig		Energiförbrukning - Förklaring
Flexator Lekistan	Passar ej behov		Möjlighet att utgå ifrån beställarens beslut eller riktlinjer avseende energiförbrukning vid nyproduktion.
Flexator Pilabo	Passar ej behov		
Friendly Building Kubus	Passar ej behov		
Friendly Building Pondus	Passar ej behov		
JSB Vinkel	Passar ej behov		
PEAB	Passar ej behov		
Skanska	Passar ej behov		

g) Pris

Pris	Parameter tillämplig		Pris - Förklaring
Flexator Lekistan	Passar behov		Beställarens möjlighet att välja bort den eller de förskolor som inte ryms inom budget.
Flexator Pilabo	Passar behov		
Friendly Building Kubus	Passar ej behov	Ryms inte inom budget	
Friendly Building Pondus	Passar ej behov	Ryms inte inom budget	
JSB Vinkel	Passar ej behov	Ryms inte inom budget	
PEAB	Passar ej behov	Ryms inte inom budget	
Skanska	Passar behov		

Vald konceptförskola
Skanska

Ramavtalets utvärderingsordning	
Konceptförskola	Jämförelsesumma
Skanska	14 956 370
Flexator Lekistan	16 101 354
Peab	18 155 250
Friendly Kubus	19 903 000
Flexator Pilabo	20 442 654
Friendly Pondus	20 703 000
JSB vinkel	25 168 500

Kommunfullmäktige

§ 96

KS.2022.0004**Delårsbokslut per 2022-08-31 för Eslövs kommun****Ärendebeskrivning**

Kommunen inklusive kommunkoncernen har upprättat delårsrapport för tiden 1 januari till 31 augusti 2022 med ekonomisk prognos för hela året.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens beslut § 185, 2022 Delårsbokslut per 2022-08-31 för Eslövs kommun
- Förslag till beslut; Delårsbokslut per 2022-08-31 för Eslövs kommun
- Delårsbokslut per 2022-08-31 för Eslövs kommun
- Slutredovisningar från servicenämnden avseende Berga IH och Ekenässkolan
- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut 1 119, 2022 Delårsbokslut 2022 för Kommunledningskontoret
- Delårsrapport 2022 Kommunledningskontoret
- Överförmyndarnämndens beslut § 75, 2022 Delårsbokslut 2022
- Delårsrapport 2022 överförmyndarnämnden
- Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens beslut § 92 2022 Delårsbokslut 2022
- Delårsbokslut GoV 2022 - Delårsrapport
- Delårsbokslut GoV 2022 - Sifferbilaga
- Servicenämndens beslut § 90, 2022 Delårsbokslut 2022
- Servicenämndens beslut § 65, 2022 Uppföljning av intern kontroll per april 2022
- Delårsrapport 2022, servicenämnden, reviderad 2022-09-19
- Vård- och omsorgsnämndens beslut § 76, 2022 Delårsbokslut 2022
- Reviderat Delårsbokslut 2022 Vård- och omsorgsnämnden, inklusive måluppföljning
- Kultur- och fritidsnämndens beslut § 85 2022, Delårsbokslut 2022
- Delårsrapport 2022 kultur- och fritidsnämnden
- Driftsredovisning, verksamhetsmätt 2022
- Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens beslut § 133, 2022 Delårsbokslut 2022
- Delårsrapport 2022, Miljö och Samhällsbyggnad
- Bilaga, Genomförandegrad investeringar 2022
- Barn- och familjenämndens beslut § 85, 2022 Barn- och familjenämndens delårsbokslut för 2022
- Delårsbokslut 2022- Delårsrapport för barn- och familjenämnden
- Delårsbokslut 2022- Sifferbilaga barn- och familjenämnden
- Revisorernas bedömning av delårsrapport 2022
- Rapport från de sakkunnigas granskning av delårsrapport 2022-08-31

Justerares signatur

Utdragsbestyrkande

Kommunfullmäktige

Beredning

Kommunens budget 2022 planeras med ett överskott om 22 miljoner kronor, vilket motsvarar en procent av skatteintäkterna. Kommunens delårsresultat redovisar ett positivt resultat med 171,6 miljoner kronor för den sista augusti.

Helårsprognos för kommunen är ett positivt resultat med 52,3 miljoner kronor. Avvikelsen är totalt mot budget ett överskott med 29,9 miljoner kronor.

Nämnderna redovisar en avvikelse med 42,8 miljoner kronor för året. Finansförvaltningen har en helårsprognos på 72,7 miljoner kronor, som ger – totalt för kommunen – ett överskott med 29,9 miljoner kronor i förhållande till budgeten som planerades till 22,4 miljoner kronor.

Den sista augusti redovisade nämnderna en avvikelse med ett positivt överskott på 6,9 miljoner kronor. Finansförvaltningen redovisar ett positivt överskott med 103,8 miljoner kronor i förhållande till periodiserad budget. Finansförvaltningens stora överskott på perioden beror på skatteintäkter och generella statsbidrag, reserver under kommunstyrelsen för inte slutredovisade investeringsprojekt samt personalrelaterade kostnader.

Tre nämnder redovisar de största underskotten; barn- och familjenämnden, servicenämnden och vård- och omsorgsnämnden. Vård- och omsorgsnämnden kommer att ha den största utmaningen för året och framåt för att nå en budget i balans.

Kommunen prognostiserar för att uppnå god ekonomisk hushållning och de övergripande ekonomiska målen för året kommer att uppnås. Under 2022 kommer kommunen att arbeta fram en handlingsplan som ska vara klar under januari 2023 för att uppnå en budget i balans under 2024.

SKR:s prognos ligger till grund för kommunens ekonomiska planering. Kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag i augustiprognosen visar ett bättre resultat än budgeterat. Prognosen för 2022 är stark första halvåret på grund av fler sysselsatta och stigande timlöner.

Kommunen har erhållit 82 kvotflyktingar från Ukraina och kompenserats av staten med tillfälliga medel för att täcka dessa kostnader. Eslövs kommun har erhållit 1,6 miljoner kronor 2022 som har periodiserats enligt RKR:s rekommendationer med 0,6 miljoner kronor för 2022. Resten av medlen har förts över till 2023. Kommunen har även fått medel utan ansökan med 10 tkr per person, totalt 820 tkr. Ytterligare medel kommer att komma från Migrationsverket efter att flyktingarna anländer till Eslöv. Dessa medel kommer att fördelas ut till de nämnder som har kostnaden under 2022.

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande

Kommunfullmäktige

Servicenämnden har ett flertal investeringsprojekt som har blivit dyrare på grund av indexökningar. SKR:s upphandlingar inom förskolor har blivit dyrare med 7,5 miljoner kronor.

Förskolorna som blivit dyrare i index är Vitsippans förskola med 5 miljoner kronor och Blåsippans förskola med 2,5 miljoner kronor.

Förskolan Violen har blivit 1,2 miljoner kronor dyrare på grund av ett bullerplank. Totalt för de SKR-upphandlade förskolorna har de blivit 8,7 miljoner kronor dyrare än budget.

Servicenämnden begär även 6,8 miljoner kronor avseende indexuppräknings för grundskola och hänvisar till SKR. Dock har inte SKR gjort någon upphandling av grundskolor, varför detta avslås.

Servicenämnden begär mer medel till Vasavångskolan som ökat från 26,4 miljoner kronor till 33 miljoner kronor på grund av projektering och fördyrningar.

Rådhusets ombyggnad har blivit dyrare och ökar från 25 miljoner kronor till 27,5 miljoner kronor. Fördyrningen av rådhuset beror på åtgärder i källarväggarna/grunden som visade sig vara i dåligt skick.

Skrivare i kommunen behöver bytas ut och servicenämnden begär en utökad investeringsbudget med 1,4 miljoner kronor, varav resterande utgift tas inom nämndens årsanslag.

Servicenämnden har slutredovisat två investeringsprojekt. Ekenässkolan har ett utfall med 82,7 miljoner kronor och visar därmed ett överskott med 1,3 miljoner kronor utifrån tilldelad budget som uppgick till 84 miljoner kronor. Det andra investeringsprojektet är omklädningsrum i Bergas idrottslokaler med ett utfall på 6,8 miljoner kronor. Här blev det ett underskott på 0,4 miljoner kronor utifrån tilldelad budget på 6,4 miljoner kronor.

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden begär 1,0 miljon kronor till 2022 för ett nytt dokument- och verksamhetssystem för bygglovsärenden som upphandlats i kommunen.

Vård- och omsorgsnämnden har efter att Socialstyrelsen beslutat att införa fast omsorgskontakt inom äldreomsorgen startat upp arbetet. Medel ska enligt budget 2022 tillföras vård- och omsorgsnämnden, belopp 1,1 miljoner kronor från och med 1 juli 2022. Behovet kommer att beaktas i budget 2023.

Avstämning har skett för statsbidrag för äldreomsorgen enligt fattat beslut i kommunstyrelsen, ärende 2022.0265, vilket gav ett utökat kommunbidrag med

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande

Kommunfullmäktige

preliminärt 9,5 miljoner kronor för ökad specialistundersköterskekompetens samt utökad bemanning av sjuksköterskor på särskilda boenden för att minska antalet timanställda. Avslag om 6,3 miljoner kronor har mottagits från Socialstyrelsen avseende timanställda inom äldreomsorgen. En omfördelning av statsbidrag avseende bemanning av sjuksköterskor på särskilda boenden utifrån riktlinjer från Rådet för kommunal redovisning (RKR) har skett. Ett grundbelopp är överfört till 2023 om 1,6 miljoner kronor. Utöver grundbeloppet bör ytterligare 0,4 miljoner kronor beaktas i budget 2023. De 0,4 miljoner kronorna var inte med i det preliminära beloppet från början, men 0,2 miljoner kronor har redovisats för 2022. Nämndens budget har utökats med ytterligare ett belopp om 0,2 miljoner kronor för specialistkompetens inom vård och omsorg för äldre. Detta belopp erhöles redan 2021.

Totalt har vård- och omsorgsnämnden erhållit minskat kommunbidrag om 7,4 miljoner kronor avseende statsbidrag för äldreomsorgen. Motsvarande belopp har reducerats i kommunstyrelsens budget för generella statsbidrag.

Vård- och omsorgsnämnden har beviljats 0,6 miljoner kronor för tillkommande hyra för Vårloken enligt beslut i budget 2022. Detta ska även beaktas i budget för 2023.

Antalet barn och elever är lägre än tilldelningen av medel i budget 2022, varför barn- och familjenämnden återlämnar 8,19 miljoner kronor och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden motsvarande 2,92 miljoner kronor. Återlämnade medel har beaktas i nämndernas ekonomiska prognos för helåret.

Arbetsmarknadsenheten inom gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har tillsatt insatsanställningar inom sin verksamhet och beräknar i sin prognos få ta del av de 4 miljoner kronor som är avsatta i kommunstyrelsens budget för 2022 till arbetsmarknadsinsatser.

Kommunkoncernen redovisar ett överskott med 186,2 miljoner kronor till 31 augusti 2022.

Kommunstyrelsen föreslog vid sitt sammanträde den 4 oktober 2022 bland annat kommunfullmäktige fatta beslut att godkänna delårsrapporten.

Yrkanden

Johan Andersson (S) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut med tilläggsyrkandet att kommunfullmäktige även uppmanar nämnderna att vidta åtgärder för att klara budget.

Beslut

- Delårsrapporten för 2022 godkänns.

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande

Kommunfullmäktige

- Servicenämndens slutredovisning av Ekenässkolan godkänns.
- Barn- och familjenämnden beviljas tillkommande hyra för Ekenässkolan med 2 134 952 kr från och med augusti i år enligt servicenämndens slutredovisning för 2022 och detta beaktas i budget 2023.
- Servicenämndens slutredovisning av omklädningsrum i idrottslokaler i Berga sporthall godkänns.
- Barn- och familjenämnden beviljas tillkommande hyra för idrottslokaler i Berga sporthall med 15 279 kr från och med augusti i år enligt servicenämndens slutredovisning för 2022 och detta beaktas i budget 2023.
- Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beviljas tillkommande hyra för idrottslokaler i Berga sporthall med 15 279 kr från och med augusti i år enligt servicenämndens slutredovisning för 2022 och detta beaktas i budget 2023.
- Kultur- och fritidsnämnden beviljas tillkommande hyra för idrottslokaler i Berga sporthall med 130 275 kr från och med augusti i år enligt servicenämndens slutredovisning för 2022 och detta beaktas i budget 2023.
- Barn- och familjenämndens begäran om tillfälliga merkostnader för flytt i stadshuset samt merkostnader av flytt av lokaler vid Violens förskola, 0,5 miljoner kronor, avslås.
- Barn- och familjenämndens begäran om extra pengar för bussning vid renoveringen av Sallerupskolans renovering under 2022 på grund av överklagande av entreprenad, 0,3 miljoner kronor, avslås.
- Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beviljas särskilda medel till insatser inom arbetsmarknadsenheten. Medlen är avsatta under kommunstyrelsens finansavdelning och summan är 4 miljoner kronor som kommer att fördelas ut via redovisningen för 2022.
- Kultur- och fritidsnämnden beviljas 0,1 miljoner kronor för trygghetsskapande åtgärder, barn- och familjenämnden 0,1 miljoner kronor och miljö- och samhällsbyggnadsnämnden 0,1 miljoner kronor. Budgeten omdisponeras från kommunstyrelsens budget 2022 som har ett anslag för trygghetsskapande åtgärder.
- Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden beviljas utökad investeringsram med 1,0 miljon kronor 2022 för ett nytt dokument- och ärendehanteringssystem för bygglovsärenden.
- Servicenämnden beviljas utökad investeringsbudget för Vasavångskolan från 26,4 miljoner kronor till 33,0 miljoner kronor som beror på omprojektering.

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande

Kommunfullmäktige

- Servicenämnden beviljas utökad investeringsbudget för SKR:s upphandlade förskolor med en ökning om 7,5 miljoner kronor. Orsaken är ökade indexuppräknningar för avtalade upphandlingar.
- Servicenämnden beviljas utökad investeringsbudget för förskolan Violen med 1,2 miljoner kronor som avser ett bullerplank.
- Servicenämndens begäran om utökad investeringsbudget för grundskolor från 78,6 miljoner kronor till 85,4 miljoner kronor, ökningen är 6,8 miljoner kronor, avslås.
- Servicenämnden beviljas utökad investeringsbudget för rådhuset från 25,0 miljoner kronor till 27,5 miljoner kronor på grund av åtgärder i källarväggarna/grunden som utvändigt visade sig vara i mycket dåligt skick.
- Servicenämndens begäran om utökad investeringsram för skrivare med 1,4 miljoner kronor beviljas.
- Vård- och omsorgsnämnden beviljas 1,1 miljoner kronor för införande av fast omsorgskontakt för andra halvåret 2022 och detta beaktas i budget 2023.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att fördela ut medel från Migrationsverket för Ukrainaflyktingar till nämnderna under 2022 och 2023.
- Rammedel enligt volymmodell återförs för barn- och familjenämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden med 8,19 miljoner kronor respektive 2,92 miljoner kronor.
- Nämnderna uppmanas vidta åtgärder för att hålla budget.

Ej deltagande i beslut

Vänsterpartiet deltar inte i beslutet.

Beslutet skickas till

Samtliga nämnder

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande

**Åtgärdsplan investeringar budget 2023 plan
2024-2027**

9

KS.2022.0390

2022-11-11

Jan Tingecz

jan.tingecz@eslov.se

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Åtgärdsplan investeringar budget 2023 plan 2024-2027

Ärendebeskrivning

I kommunens budget och i den ekonomiska flerårsplaneringen framgår årligen en precisering av de ekonomiska förutsättningarna för att upprätthålla god ekonomisk hushållning med kommunens resurser. I kommunlagen återfinns grundläggande regler för kommunens ekonomiska förvaltning och för redovisning finns lagen om kommunal bokföring och redovisning. I kommunallagen finns också specificerat vad som åligger kommunstyrelsen att göra i frågor som inverkar på kommunens ekonomiska ställning och att de utifrån detta ska göra de framställningar som behövs hos fullmäktige och övriga nämnder.

Den bedömning årets budgetprocess har utgått från har i grunden förändrats och kommunstyrelsen måste därför göra en framställning om åtgärds paket utifrån hur omvärldsläget inverkar på kommunens ekonomiska ställning inför år 2023.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsens beslut § 176, 2022

Beredning

Ekonomistyrningsprocessen är en ständigt pågående process, där omvärldsbevakning, budget och uppföljning är hörnstenar. Processen ska i största möjliga utsträckning präglas av dialog, transparens och delaktighet.

Utvecklingen med ökande kostnader som skett de senaste månaderna i världen beror till stor del på den bristsituation som finns på många produkter. Skälet till bristerna är en kombination av effekter av pandemin, kriget i Ukraina och den allmänna situationen i världen. I Sverige beror inflationen till stor del på att varor som importerats blivit dyrare. KPIF ökade med 8 procent i juli jämfört med föregående år. Att inflationen var så hög just i juni påverkar prisbasbeloppet för 2023 som baseras på inflationen juni 2021 till juni 2022. För kommunen har prisbasbeloppet särskild betydelse då våra pensioner är värdesäkrade med prisbasbelopp. Det innebär att de

kostnadsbedömningar som gjordes under våren då inflationen beräknades var 2,6 procent, inte håller längre. Många bedömare anser att inflationen kommer fortsätta att vara hög även under 2023, så man kan räkna med kraftigt ökade pensionskostnader även för 2024.

Många av de avtal för leverans av varor och tjänster som kommunen använder är kopplade till olika prisindex, det innebär att det inte bara kommer att vara pensionskostnaderna som drar iväg, utan även andra kostnader kommer att öka rejält.

Kommunstyrelsen har enligt kommunallagens 6 kapitel 11 § att följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsen har att hos fullmäktige, övriga nämnder och andra myndigheter göra de framställningar som behövs. Den ekonomiska utveckling som beskrivits ovan är av den karaktären att kommunstyrelsen har ett krav på sig att agera och göra fullmäktige och samtliga nämnder medvetna om den ekonomiska realitet som nu råder med behov på åtgärd/reducering av planerade investeringar för budget 2023, plan 2024-2027 och därför framställa krav på åtgärdsplan.

Kommunstyrelsen delegerade till kommunstyrelsens arbetsutskott enligt beslut i Kommunstyrelsen 15 september 2022 § 176 att vidare ta fram förslag som omfattar bland annat omvärldsförutsättningar, intäktsprognos, ram till respektive nämnd, framförda förutsättningar och samlad effekt för kommunens ekonomi.

Förslag till beslut

- Kommunstyrelsens arbetsutskott ger samtliga nämnder i uppdrag att senast den 31 januari 2023 ta fram en åtgärdsplan för sin nämnd, utifrån nya ekonomiska förutsättningar, avseende åtgärd/reducering av investeringar budget 2023 och plan 2024-2027.

Beslutet skickas till

Samtliga nämnder

Eva Hallberg
Kommundirektör

Jan Tingecz
Tf ekonomichef

Kommunstyrelsen

§ 176

KS.2022.0390

Framställning av kommunens ekonomiska läge inför 2023 samt beställning av analys av kommunens ekonomiska situation**Ärendebeskrivning**

I kommunens budget och i den ekonomiska flerårsplaneringen framgår årligen en precisering av de ekonomiska förutsättningarna för att upprätthålla god ekonomisk hushållning med kommunens resurser. I kommunlagen återfinns grundläggande regler för kommunens ekonomiska förvaltning och för redovisning finns lagen om kommunal bokföring och redovisning. I kommunallagen finns också specificerat vad som åligger kommunstyrelsen att göra i frågor som inverkar på kommunens ekonomiska ställning och att de utifrån detta ska göra de framställningar som behövs hos fullmäktige och övriga nämnder.

Den bedömning årets budgetprocess har utgått från har i grunden förändrats och kommunstyrelsen måste därför göra en framställning om åtgärds paket utifrån hur omvärldsläget inverkar på kommunens ekonomiska ställning inför år 2023. Det finns med anledning av ovanstående också skäl att analysera kommunens ekonomiska situation och verksamhetens kostnader samt gör en bedömning av förutsättningarna för de närmaste fem åren.

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut; Framställning av kommunens ekonomiska läge inför 2023 samt beställning av analys av kommunens ekonomiska situation
- Pensionsskultsberäkning per 2022-08-31, KPA

Beredning

Ekonomistyrningsprocessen är en ständigt pågående process, där omvärldsbevakning, budget och uppföljning är hörnstenar.

Utvecklingen med ökande kostnader som skett de senaste månaderna i världen beror till stor del på den bristsituation som finns på många produkter. Skälet till bristerna är en kombination av effekter av pandemin, kriget i Ukraina och den allmänna situationen i världen. I Sverige beror inflationen till stor del på att varor som importerats blivit dyrare. KPIF ökade med 8 procent i juli jämfört med föregående år. Att inflationen var så hög just i juni påverkar prisbasbeloppet för 2023 som baseras på inflationen juni 2021 till juni 2022. För kommunen har prisbasbeloppet särskild betydelse då våra pensioner är värdesäkrade med prisbasbelopp. Det innebär att de kostnadsbedömningar som gjordes under våren då inflationen beräknades vara 6 procent, inte håller längre. Många bedömare anser att inflationen kommer fortsätta

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Kommunstyrelsen

att vara hög även under 2023, så man kan räkna med kraftigt ökade pensionskostnader även för 2024.

Många av de avtal för leverans av varor och tjänster som kommunen använder är kopplade till olika prisindex, det innebär att det inte bara kommer att vara pensionskostnaderna som drar iväg, utan även andra kostnader kommer att öka rejält.

Kommunledningskontoret anser, utifrån den nya ekonomiska situationen, att en analys av kommunens ekonomi samt verksamheternas kostnader och behov, nu och på fem års sikt, bör beställas av Sveriges kommuner och regioner, SKR. En sådan analys innehåller en nulägesanalys där fokus ligger på att jämföra kommunen över tid med andra kommuner med likartad struktur och en framskrivning av verksamheternas behov på fem års sikt utifrån kommunens befolkningsprognos. Kostnad för en sådan analys är 115 000 kronor.

Kommunstyrelsen har enligt kommunallagens 6 kapitel 11 § att följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsen har att hos fullmäktige, övriga nämnder och andra myndigheter göra de framställningar som behövs. Den ekonomiska utveckling som beskrivits ovan är av den karaktären att kommunstyrelsen har ett krav på sig att agera och göra fullmäktige och samtliga nämnder medvetna om den ekonomiska realitet som nu råder med behov på åtgärd/kostnadsreducering på 100 miljoner kronor år 2023 och därför framställa krav på åtgärdsplan.

Yrkanden

Catharina Malmborg yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut med tillägget att *Kommunledningskontoret ges i uppdrag att ta fram åtgärdsplan för energieffektivisering. Åtgärder ska redovisas löpande till kommunstyrelsens arbetsutskott.* Madeleine Atlas (C), Bertil Jönsson (C), Sven-Olov Wallin (L), Janet Andersson (S) och Mikael Wehtje (M) instämmer i yrkandena.

Lars Holmström (V) yrkar avslag till första att-satsen i förvaltningens förslag till beslut och yrkar istället att man undersöker hur man kan använda resultatutjämningsreserven, att man i budgetarbetet tittar på överskottsmålen och att nämnderna inte ska tvingas till besparingar.

Johan Andersson (S) yrkar avslag på Lars Holmströms ändringsyrkande.

Beslutsgång

Ordförande ställer proposition på Catharina Malmborgs (M) m fl första att-sats mot Lars Holmströms (V) ändringsyrkande och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med Catharina Malmborgs (M) m fl yrkande.

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Ordförande ställer sedan proposition på Catharina Malmborgs (M) m fl övriga attsatser och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med dessa.

Beslut

- Kommunstyrelsen ger samtliga nämnder i uppdrag att senast den 31 januari 2023 ta fram en åtgärdsplan för sin nämnd utifrån nya ekonomiska förutsättningar med åtgärd/kostnadsreducering på 100 miljoner kronor under år 2023 för Eslövs kommun.
- Kommunstyrelsen ger Kommunledningskontoret i uppdrag att beställa en analys av kommunens ekonomi och ekonomistyrning från Sveriges kommuner och regioner, SKR, kostnad 115 000 kronor.
- Kommunstyrelsen delegerar till kommunstyrelsens arbetsutskott att vidare ta fram förslag som omfattar bland annat omvärldsförutsättningar, intäktsprognos, ram till respektive nämnd, framförda förutsättningar och samlad effekt för kommunens ekonomi.
- Kommunstyrelsen ger Kommunledningskontoret i uppdrag att ta fram en åtgärdsplan för energieffektivisering. Åtgärder ska redovisas löpande till kommunstyrelsens arbetsutskott.

Reservation

Lars Holmström (V) reserverar sig mot första beslutspunkten till förmån för eget yrkande.

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige
Samtliga nämnder

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande